

בבית משפט העליון
בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

רע"פ 17/

בענין שבין: חיפה כימיקלים בע"מ

ע"י ב"כ עוה"ד ראב"ד מגריזו בנקל ושות'
אשר כתובתם למסירת כתבי בי-דין היא במשרדם
שב"בית אירופה", שד' שאול המלך 37, תל אביב 6492806
טלפון: 03-6060260 פקס: 03-6060266
(להלן: "המבקשת")

נגד

לבין:

1. עיריית חיפה

ע"י המחלקה המשפטית של עיריית חיפה - עו"ד ענבל בן ארי
טלפון: 04-8357077; פקס: 04-8357014

2. היועץ המשפטי לממשלה

ע"י פרקליטות המדינה
רחוב צלאח א-דין 29 ת.ד. 49029 ירושלים 91490
טלפון: 02-6466422; פקס: 02-6467011

3. התאחדות התעשיינים בישראל

ע"י ב"כ עו"ד אריה נייגר ו/או עו"ד שלו בראנץ'
ממשרד עמית, פולק, מטלון ושות' עורכי דין ונוטריון
בית APM, קומה 5, ראול ולנברג 18 בניין D, תל אביב
טל' 03-5100838; פקס 03-5100836

4. צלול - עמותה לאיכות הסביבה ע.ר. 580350940

ע"י ב"כ עו"ד חיה ארז ו/או עוה"ד חגי קלעי ו/או עוה"ד אהוד רוזן
רחוב קלישר 30, תל אביב

טלפון: 03-7943040; פקס: 03-7943065
(להלן: "המשיבים")

בקשה דחופה לעיכוב ביצוע

בית המשפט הנכבד מתבקש בזה להורות על עיכוב ביצוע פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים - כבוד השופטת תמר שרון - נתנאל - בעפ"א 17-02-32954 ("בית המשפט קמא") שניתן על החלטת ביהמ"ש לעניינים מקומיים בחיפה (כבוד השופטת ג'אדה בסול) מיום 12.2.17, שניתנה בתיק ב"ש 191/17 (במסגרת ת"פ 542/11), במסגרתה נעתר בית משפט קמא לבקשת המשיבה 1 (להלן: "עיריית חיפה"), והורה, לפי סעיף 17 לחוק רישוי עסקים, תשכ"ח-1968 (להלן: "חוק רישוי עסקים"), על הפסקת עיסוק בעסק, שהוא מסוף האמוניה הארצי (להלן: "מכל האמוניה"), הממוקם במסוף הכימיקלים הצפוני, בנמל חיפה (להלן: "הצו") המופעל על ידי המבקשת.

העתק פסק הדין מצ"ב כנספח 1

העתק ההחלטה מצ"ב כנספח 2

העתק הבקשה למתן רשות ערעור המוגשת בד בבד עם בקשה זו, ללא נספחיה מצ"ב כנספח 3

בית המשפט הנכבד מתבקש בזה להורות, כי ביצוע פסק הדין יעוכב, כאמור, עד להכרעתו בבקשה למתן רשות ערעור המוגש על ידי המבקשת בד בבד עם בקשה זו ובכפוף לתוצאותיו;

לחילופין וכאמור בבקשה למתן רשות ערעור, והואיל ובפני בית משפט נכבד זה מתנהל הליך מקביל במסגרת ע"מ 278/11 חיפה כימיקלים בע"מ נ' ועדת ערר מחוזית ואח', במסגרתו נדון פעילותו של מערך ייבוא האמוניה לישראל ומכל האמוניה בכלל זה (להלן: "ההליך המקביל"), הרי שנראה כי מטעמי כבוד ונימוס ראוי לעכב את ביצוע פסק הדין עד לאחר מתן פסק הדין בהליך האמור ובכפוף לתוצאותיו;

לחילופי חילופין יתבקש בית המשפט הנכבד להורות על עיכוב פסק הדין באופן ארעי עד להגשת תגובתם של המשיבים לבקשה דנא.

ההדגשות המופיעות בגדרה של בקשה זו אינן במקור, אלא אם נאמר אחרת.

פתח דבר ועיקרו

1. ייאמר מיד כבר בפתח הדברים כי בקשה זו, כמו גם בקשת רשות ערעור המוגשת בד בבד עימה, מוגשות בדלית ברירה ולאחר התלבטות קשה וממושכת, לאחר שציפייתה של המבקשת כי המדינה תמלא את אשר התחייבה לה כאמור וכמפורט בהחלטת הממשלה מס' 766 מיום 6.10.03 אשר הגם שקבעה כי יש להקים מפעל אמוניה לייצור אמוניה "במטרה ליצור חלופה למיכל האמוניה הקיים במפרץ חיפה, החל משנת 2017..." הוסיפה והדגישה... אך מבלי לפגוע בהבטחת אספקה שוטפת של אמוניה לכלל צורכי המשק בכל עת... - נכזבה [ראו נספח 3 לבקשת רשות ערעור].

2. נכון למועד הגשת הבקשה דנא, זולת כמות זניחה המצויה במיכל האמוניה בהיקף של כ-400 טון, אשר בית המשפט קמא דן בימים אלו בדרך הבטחה לריקונו, הרי שהלכה ולמעשה, לא מיובאת אמוניה לשוק הישראלי ומלאי האמוניה לצרכי השוק הישראלי בכללותו אזל.

3. המבקשת תבקש לציין כי בעיניה - כמי שהייתה אמונה מטעמה של מדינת ישראל ב-32 השנים האחרונות על אספקת האמוניה הסדירה והשוטפת לסיפוק כלל צורכי המשק הישראלי, בשגרה ובחירום וזאת בלא שהייתה ולו תקלה אחת ו/או אירוע בטיחותי ו/או אירוע שהיה בו כדי לגרום לסיכון כזה או אחר בכל שנות פעילותו של מסוף האמוניה הארצי, הרי שמסוף האמוניה הארצי (ובכללו מיכל האמוניה) הינם אמצעי - ולא מטרה - להבטחת אספקה שוטפת של אמוניה לכלל צורכי המשק בכל עת - והיא הודיעה על נכונותה לשתף פעולה עם המדינה ליישום המידי של כל פתרון שיבחר על ידה ובלבד שהוא יהיה ניתן ליישום מיידי - בתוך ימים ספורים, אלא שלדאבון לב נכון למועד הגשת הבקשה לא נמצא כל פיתרון אחר.

4. זה המקום לציין כי המשמעות הנודעת למצב הקיים, אם וככל שפסק דינו של בית המשפט קמא לא יעוכב, הינה פיטוריהם המיידים של אלפי עובדים ערב חג הפסח הממשמש ובא והשלכתם לרחוב, ללא פרנסה, יחד עם נזק של מיליארדי שקלים לייצוא התעשייתי של מדינת ישראל וכן פגיעה באספקת דשנים לחקלאות הישראלים, בנוסף על פגיעה במערכי חירום שונים הנזקקים לאמוניה לצורכי פעילותם השוטפת, כגון מתקני טיהור מים, בתי חולים, בתי קירור ועוד, תוך שאם וככל שלא יימצא פתרון להמשך אספקת הרציפה של אמוניה לצרכי השוק הישראלי בכללותו ובכלל זה למבקשת, תוך פרק זמן קצר, הרי שלא יהיה לה מנוס אלא לסגור את מפעלה ולהעתיק את פעילותה לחו"ל.

5. וזאת יש לדעת כי המבקשת הינה חברה פרטית ישראלית אשר הוקמה על ידי מדינת ישראל, היא ולא אחרת, כתברה ממשלתית - והופרטה במהלך שנות ה-80 של המאה הקודמת, כדי לעשות שימוש בידע מקורי וייחודי, שפותח על ידי מדענים ישראלים, תוך עשיית שימוש באוצרות טבע המצויים בישראל (אשלג) לשם פיתוח תעשיית דשנים בקנה מידה עולמי לצורך קידום התסלאת בארץ ובעולם!

המבקשת מעסיקה בישראל, במישרין ובעקיפין, אלפי עובדים ומייצאת מדי שנה סחורה לכמאה

(100) מדינות שונות ברחבי העולם בסך כולל של כ- 2.6 מיליארד \$ (!), סך המהווה יותר מ- 1% מכלל הייצוא הישראלי וכ- 2% מהייצוא התעשייתי ואשר רק לאחרונה השלימה השקעות במפעלים חדשים בישראל בהיקף של למעלה מ- 100 מיליון דולר ארה"ב.

6. די לשם כך להפנות להודעתה של המדינה, שהוגשה במסגרת ההליך המקביל במסגרתה תוארה חשיבותו של מערך ייבוא האמוניה למדינת ישראל ולכלכלתה: "...בהתאם לנתוני משרד הכלכלה, האמוניה משמשת מגוון תעשיות - כימיות וחקלאיות - כמו גם תחומים אחרים (קירור מזון, רפואה ועוד)...". המעסיקים, במישרין ובעקיפין, אלפי עובדים, וכן כי "למפעלים המובילים הנסמכים על שימוש ישיר ומשמעותי באמוניה ובתוכם המערערת תרומה משקית העומדת על מיליארדי שקלים בשנה (כ - 600 מיליון דולר שנתית). ברי כי אף שיקול זה נשקל במסגרת שיקולי הממשלה בבואה לקבל החלטות בסוגית אספקת האמוניה למשק וממילא אף על רקע זה נקבע בהחלטת הממשלה כי הקמת המפעל תקודם "מבלי לפגוע בהבטחת אספקה שוטפת של אמוניה לכלל צורכי המשק בכל עת..." (ראו נספח 21 לבקשת רשות ערעור). ללמדך בדבר ההשלכות הרוות האסון הנודעות להתרת פסק הדין בעינו חלף עיכוב ביצוע המתבקש עד לבירורה של הבקשה דנא ובכפוף לתוצאותיה.

7. בהקשר זה מן הראוי לעיין בהודעתו של מזכ"ל ההסתדרות, מר אבי ניסקורן אשר ניתנה ביום 27.3.17 אשר על רקע האיום הממשי לפיטוריהם של אלפי עובדים במפעלי חיפה כימיקלים, על סכסוך עבודה בענף התעשייה בישראל ובקרב המעסיקים בדרום. במרכז הסכסוך שהוכרז לפני זמן קצר, ההסתדרות מלינה על הפגיעה החמורה שעלולה להיגרם לעובדים כתוצאה מסגירת הפעילות במפעלים. בהסתדרות מציינים כי הוצאה לפועל של מהלך זה, תותיר עובדים רבים, חלקם ותיקים ביותר ובאזורים מוכי אבטלה, ללא אלטרנטיבה וללא פתרונות תעסוקה חלופיים, תוך שהוסיף וציין כי "...הכוונה לסגירת הפעילות במפעלים, מאיימת על פרנסתם ועל גדיעת מטה לחמם של כ- 2,000 עובדים ובני משפחותיהם, לפני חג הפסח, כבר בימים הקרובים. אני קורא לכל הצדדים לשנס מותניים ולהתכנס לשם מציאת פתרון אמיתי שימנע את אובדן מקומות העבודה...".

העתק ההודעה מצ"ב נספח 4.

8. ואם נותר עוד ספק קל שבקלים באשר לחומרה היתירה הנודעת להתרת פסק דינו של בית המשפט קמא על כנו נמצאה היא לנו בדבריו של כבוד השר להגנת הסביבה, מר זאב אלקין, אשר נאמרו אך ביום 21.3.2017, במסגרת התכנית "מה בוער" בגלי צה"ל. כבוד השר נשאל באשר לפער הזמנים, בין הצו השיפוטי לסגירת מיכל האמוניה - אשר נקבע בפסק הדין, נשוא בקשה זו, ליום 1.4.2017, לבין החלטת משרדו להאריך את תוקף היתר הרעלים שניתן למסוף האמוניה הארצי עד ליום 1.6.2017, וכך השיב: "אני לא בטוח שזאת לא שגיאה (כניסתו לתוקף של הצו השיפוטי ביום 1.4.2017- הח"מ), אגב לא רק מבחינת עובדי חיפה כימיקלים אני חושש מאוד שבשני באפריל נגלה שגם המשק לא מוכן, כל אותם הספקים הצרפנים הקטנים של האמוניה מבתי חולים, ובתי קירור גם הם אני לא רואה שיסיקו להתארגן עד לראשון באפריל, יכול להיות שהנושא המשפטי יפתח מחדש כי יש כרגע דיונים בבית משפט מחוזי ובית משפט עליון...".

העתק תמליל דברי השר כפי ששודרו בקולו בגלי"צ ביום 21.3.2017 מצ"ב נספח 5.

9. לגבי החשש העולה מפסק הדין וההחלטה הרי שמעבר לכך שכאמור לעיל, מיכל האמוניה פועל ללא דופי מזה למעלה משלושים (30) שנים, הרי דווקא בשל המודעות לסיכון הטמון בקיומו של עסק הנחזה להיות לאחסון ולמילוי חומר שהינו חומר מסוכן, אין חולק על כך שהוא מפוקח על ידי מספר רב של רגולטורים, האחראים לניטור הסיכון, לבקרתו ולהפחתתו ובכלל זה המשרד להגנת הסביבה,

פיקוד העורף, המועצה לביטחון לאומי וכיו"ב וככזה מיותר לומר כי כל כניסתה של אונייה ו/או פריקת אמוניה למכל האמוניה נעשית תחת עינם הפקוחה והבוחנת.

10. בנוסף, לפי החלטת המשרד להגנת הסביבה, אשר ראה לבחון מחדש את היתר הרעלים שבידי המבקשת ואשר בלעדיו לא ניתן לאחסן אמוניה, נקבע כי: "בשל פניית מנכ"ל משרד הכלכלה, אשר הבהירה כי הפסקת אספקת האמוניה ללא הסדרה חלופית תביא בנוסף לפגיעה בתעשיית הדשנים, גם לקשיים בפעילות של כ - 100 מפעלים נוספים הנותנים שירותים למגוון תעשיות חיוניות למדינת ישראל, מלבד הפגיעה הקשה בתעשיית הדשנים הישראלית הפסקת אספקת האמוניה ללא הסדרה ובשל הצורך בהערכות להחזקת מלאי חירום, יאות המשרד להאריך את היתר הרעלים ב- 90 ימים נוספים, על מנת שהתעשייה תוכל למצוא מענה חלופי לאספקת האמוניה, מבלי שפעילות תפגע ועל מנת שהמדינה תוכל להערך בכל הנוגע למלאי החירום. לאור זאת היתר הרעלים יחודש לתקופה של שלושה חודשים בלבד ועד ולא יאוחר מיום 1.6.17..." [ראו נספח 14 לבקשת רשות ערעור].

ללמדך כי ממילא היתר הרעלים שבידי המבקשת מוגבל בזמן - עד ליום 1.6.17 - אלא אם כן אם המשרד להגנת הסביבה יראה לשנות את החלטתו האמורה ומיותר לומר כי אם וככל שיראה לעשות כן, הרי שהדבר יעשה מטעמים ענייניים, בפרט מקום בו על פי חוק חומרים מסוכנים, התשנ"ג - 1983, ממילא בסמכותו להתנות את מתן היתר הרעלים בתנאים מיוחדים שיש לקיימם לפני מתן ההיתר ו/או לקבוע בו תנאים מיוחדים ו/או להוסיף ולגרוע מהם הכל על מנת להגן על הסביבה או על בריאות הציבור [שם, סעיף 3(ה)].

11. כל הרקע הדרוש והטענות במשפטיות תוארו בהרחבה בבקשת רשות הערעור על נספחיה ונראה כי כאמור לעיל וכפי שיפורט להלן, ברור איפוא כי מאזן הנוחות נוטה בבירור לטובת קבלת הבקשה דנא ולעיכוב ביצועו של פסק דינו של בית המשפט קמא, לא כל שכן מקום בו, לא יהיה בעיכוב הביצוע המבוקש, בנסיכות האמורות, כדי להסב נזק למי מהמשיבים.

12. בנסיבות אלו דומה כי עיכוב ביצועו של פסק הדין מתבקש אם לא מתחייב מאליו.

סמכות בית המשפט של ערעור לדון בבקשה לעיכוב ביצוע

13. כאמור לעיל, בד בבד עם הגשת בקשה זו הגישה המבקשת לבית משפט נכבד זה ערעור על ההחלטה.

14. החלכה היא כי משהוגש ערעור על פסק דינו של בית המשפט קמא "בית המשפט של ערעור הוא התפוס בדיון. מאותה עת ואילך מופקעת הסמכות מידי בית המשפט (קמא) שתפקידו בנושא זה הסתיים..." [ב"ש 835/82 הנזכר בספרו של המלומד קדמי, "על סדר הדין בפלילים", חלק שלישי עמ' 1255].

ההלכה בדבר התנאים לעיכוב ביצועה של ההחלטה

15. ההלכה היא כי על המבקש לעכב ביצועו של פסק דין, להראות "כי נגרם לו עיוות בולט או כי יש סיכוי בולט לעין לזכות בערעורו כאשר על סיכוייו לזכות בערעור ניתן ללמוד מפסק הדין עצמו ללא צורך להיכנס לניתוח מדוקדק של העובדות" [ב"ש פ' 2043/94 פלוני נ' מדינת ישראל פורסם ב"נבו"]. וכן כי ביצועו המידי של גזר הדין עלול לגרום למבקש לנזק שאינו ניתן לתיקון [ב"ש פ' 705/89 פלוני נ' מדינת ישראל פד"י מדי' (3) 767].

תנאים אלו יפים, בשינויים המחוייבים, גם ביחס לפסק הדין שניתן בענייננו.

סיכויי הבקשה למתן רשות ערעור

16. המבקשת טוען כי קיימים סיכויים טובים ואף למעלה מכך כי בקשתה למתן רשות ערעור תתקבל, שכן בפסק דינו של בית המשפט קמא נפלו, בכל הכבוד, פגמים רבים היורדים לשורש סמכותו כמו

גם ליישום הוראת סעיף 17 לחוק רישוי עסקים ונראה כי הבקשה למתן בקשת רשות ערעור המוגשת בד בבד עם הבקשה זנא מדברת היטב, בכל הכבוד הראוי, בעד עצמה ודי באמור בה כדי למלא אחרי התנאי המרכזי לעיכוב ביצוע פסק דין - סיכוייה הטובים להתקבל.

זכות הערעור

17. חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו, כפי שנתפרש בפסיקה ובכתבי המלומדים, מקנה זכות גישה חוקתית לבית המשפט [ע"א 733/95 ארפל אלומיניום בע"מ נ' קליל תעשיות בע"מ, פ"ד נא(3) 577]. דומה איפוא כי על רקע זה על בית המשפט בבואו לבחון את בקשתה של המבקשת לצרף למניין שיקוליו את מעמדה של זכותה להגיש בקשה למתן רשות ערעור כזכות יסוד חוקתית אשר הפגיעה בה, אפשרית בנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן.

18. במקרה זידן המשמעות הנודעת לדחיית הבקשה דנא הינה, הלכה ולמעשה, קיפוח זכותה של המבקשת להגיש בקשה למתן רשות הערעור של המבקשת, ולמצער פגיעה אנושה בה, שהרי ידענו כי: "קיומה של זכות הערעור הגיע לדרגה של מוסד חיוני בעל חשיבות רבה. הכללתה בדברי החקיקה הבסיסיים מבטאת את ההכרה בכך, כי לשם הבטחת מערכת שיפוט תקינה והוגנת יש להבטיח, בין היתר, הנהגתה וקיומה של זכות ערעור..." [בג"צ 87/85 ארג'וב נ' מפקד כוחות צה"ל באזור איו"ש, פ"ד מב(1) 353, 363] ואנו נוסיף, בכל הכבוד, גם את אפשרות מיצויה של זכות זו בפועל.

ובהמשך נאמר: "...קיומה של זכות ערעור, כפי שהוזכר לעיל, מחזק את יסודות ההגיונות והסבירות שבהליך המשפטי... קיומה של ערכאת ערעור מאפשר בחינה נוספת וחוזרת של ההכרעה השיפוטית ויצר בכך הן בקרה והן ביקורת שיפוטית מעשית על הכרעתה של הערכאה הראשונה... הגישה המחייבת את קיומה של הביקורת הערעורית, מצאה את ביטויה בהוראותיו של חוק יסוד: השפיטה, הקובע בסעיף 17 שבו ככלל, כי פסק דין של בית משפט בערכאה ראשונה ניתן לערעור בזכות: הוראה זו היא גם ביטוי להשקפה לפיה מושגת מידת ודאות רבה יותר של צדק, אם הערכאה שיפוטית יכולה להיצרף בשלב של ביקורת ערעורית..." [שם, עמ' 373; ראה עוד לעניין זה: בג"צ 5580/98 סופר נ' שר העבודה והרווחה, פ"ד נד(4), 319].

19. המבקשת ערה כי ההלכות האמורות מתייחסות לקיומה של זכות ערעור אלא שנראה כי כוחן יפה גם לבקשות למתן רשות ערעור, שעה שהמכנה המשותף ביניהם נסוב על האפשרות הקיימת בדין להגשתן, כמו גם למיצויין וזכות זן עלולה להיפגש ככל ובית המשפט לא יורה על עיכוב ביצוע פסק הדין עליו נסובה הבקשה למתן רשות ערעור.

20. לפיכך, מול יצירתו של "מעשה עשוי" והתוצאות ההרסניות שעלולות להיגרם כתוצאה מכך, הרי שיש לקחת בחשבון כי בשלב זה אין על פניו כל בהילות וממילא לא ייגרם כל נזק כתוצאה מעיכובו של פסק הדין עד להכרעתו של בית משפט נכבד זה, לא כל שכן מקום בו המכל פועל, כאמור לעיל, באופן סדיר למעלה משלושים (30) שנים (!) וכנזה על כורחך אתה אומר כי לא יהיה בעיכוב הביצוע המבוקש כדי לפגוע ו/או לשנות את המצב הקיים.

מאזן הנוחות נוטה בבירור לטובת המבקשת

21. דומה כי נוכח ההתפתחויות האחרונות אודותיהן יפורט להלן, עיכוב ביצועו של פסק הדין מתחייב שלא לומר מתבקש מאליו, מקום בו בהליך המקביל המתנהל בפני בית משפט נכבד זה, הודיעה המדינה על סיכום הדיון שהתקיים ביום 8.3.17 בפני המנחה הלאומי (ביום 7.5.08 קיבלה ממשלת ישראל החלטה מספר 10/מ/3481 במסגרתה הוטל על המשרד להגנת הסביבה לשמש כמנחה מקצועי לאומי לכל רשויות המדינה בכל הנוגע לטיפול משולב בחומרים מסוכנים תוך שבכלל זה הוטל עליו לרכז ועדה בין-משרדית מקצועית מייעצת שתהווה סמכות מקצועית מייעצת למשרד בנושאים שונים, אשר תפקידיה יהיו בין היתר ליעץ בקביעת מדיניות, על פני המדינה אמורה

לגבש את הפתרונות לאספקת אמוניה למשק הישראלי, לטווח המיידית בתוך ימים ספורים.

22. עיון בסיכום המפגש מעלה כי המנחה הלאומי ראה, בעקבות פסק דינו של בית המשפט קמא אשר הורה על הפסקת פעילותו של מערך ייבוא האמוניה במפרץ חיפה וריקון המיכל, להקים צוות עבודה בין משרדי אשר יגבש את תכנית ההיערכות של משק האמוניה בישראל וניתוח החלופות למערך הייבוא הקיים, שמטרתו "לגבש המלצה שתאפשר את המשך הפעילות העסקית של צרכני האמוניה לאחר סגירת מערך ייבוא האמוניה בחיפה כימיקלים באופן שלא תסכן את בריאות הציבור בשגרה ובחירום..."

23. בסיום הדיון הוחלט, כי במסגרת קבוצת העבודה יתבצע ניתוח של החלופות הניתנות ליישום באופן מיידית, ובכלל זה יבוא אמוניה באמצעות אונייה קטנה ומלאי נמוך במיכל הקיים או באמצעות הזרמה ישירה למפעלה של המבקשת; יבוא אמוניה באמצעות איזוטנקים מנמלי הים ויבוא אמוניה מירדן.

העתק סיכום הדיון מצ"ב כנספח 6.

24. לא זו אף זו כי במסגרת תגובתה של המדינה לבקשתה של המבקשת לשינוי צו ריקון המכל שהוגשה לבית המשפט קמא לאחר שניתן פסק דינו, צורף מכתבו של מנכ"ל המשרד להגנת הסביבה מיום 13.3.17 (!) במסגרתו נאמר, בין היתר, כי: "בשל פניית מנכ"ל משרד הכלכלה ובשל הצורך בהערכות לאחזקת מלאי חירום, המשרד החליט כי יש להאריך את היתר הרעלים ב- 90 ימים נוספים עד ליום 1.6.16. בשיחות ובפגישות שהתקיימו במשרד מאז, הועלה שוב הצורך בתקופה זו לצורך הערכות המשק..."

העתק מכתבו של המשרד להגנת הסביבה, מצ"ב כנספח 7.

25. לא בכדי ראינו להכביר מלל על עמדתו של המשרד להגנת סביבה שעה שיש בעמדתו כרשות המוסמכת בכל הנוגע למתן היתר רעלים - המתחייב בנסיבות העניין מקום בו האמוניה מוגדרת בתוספת השניה לחוק חומרים מסוכנים כרעל וככזה תנאי לאחזקתה הוא קבלת היתר רעלים - שעה שיש בה כדי לאשש את הצורך בעיכובו של פסק דינו של בית המשפט על מנת שבדרך זו המשק יוכל להיערך להמשך אספקתה הרציפה של האמוניה לצרכי המשק הישראלי בכללותו, חלף גדיעתה באבחה אחת כפי שנקבע בפסק דינו של בית המשפט קמא, קודם למציאתה של חלופה ישימה ומיידית.

26. משנה תוקף מקבלים הדברים מקום בו עסקינן במכל אמוניה המספק את צרכי המשק הישראלי בכללותו, בשגרה ובחירום, ב- 32 השנים האחרונות וזאת בלא שהייתה בכל שנות פעילותו ולו תקלה אחת ו/או אירוע בטיחותי ו/או אירוע שהיה בו כדי לגרום לסיכון כזה או אחר וככזה נראה כי, לא כל שכן מקום בו לא אירע כל אירוע מכוון אשר יצדיק את הפסקת פעילותו של המכל, כי על פניו אין וממילא לא צריכה להיות מניעה כי ימשיך לפעול למשך חודשיים נוספים לפחות, הכל כאמור ובהתאם להחלטתו של המשרד להגנת הסביבה, בבחינת נימוק שלא לומר צידוק נוסף לעיכוב המתבקש.

27. ואם בכך לא די הרי שתנאי להפעלת סמכותו של בית המשפט למתן צו לפי סעיף 17 לחוק רישוי עסקים, הוא קיומה של עילה מיידית להפסקת העיסוק הנטען קודם לסיומו של ההליך הפלילי במסגרתו מבוקש שבית המשפט יפעיל את סמכותו. בענייננו אנו, עד למועד הגשת הבקשה חלפו כשש (6) שנים ממועד הגשת כתב האישום נגד המבקשת - כלום בכל אותם שנים לא נשקפה סכנה, כפי הנטען - והמוכחש - לציבור?

כלום עד לפרסום הדו"ח עליו מיוסדת הבקשה וטענותיה של עיריית חיפה בדבר מסוכנתו של מיכל האמוניה היו עורבא פרח?

כלום העובדה שהמכרז להקמת מפעל לייצור אמוניה לא עלה יפה גרמה לכך שמיכל האמוניה מסוכן יותר ממה שהיה שעה שהמכרז היה תלוי ועומד, מקום בו ממילא בהתאם להוראות המכרז מסוף האמוניה הארצי היה אמור לפעול עד לשנת 2021 לפחות אם לא למעלה מכך ככל והמפעל לא היה מוקם עד למועד האמור? נתמחה?!

אין זאת אלא כי על כורחך אתה אומר כי לא עיכוב הביצוע המבוקש הינו מוצדק ומתחייב מאליו.

28. תימוכין נוספים לעיכוב המבוקש מצויים בכך שללא חלופה ישימה ומיידית אחרת לשם הבטחת המשך אספקתה הרציפה של האמוניה לצרכי המשק הישראלי בכללותו, מתקני ייצור רבים מפעלים רגילים וחיוניים רבים יפסיקו לעבוד ובכלל זה הקריה למחקר גרעיני בדימונה, כל בתי הקירור בישראל, כל בתי החולים בישראל, התעשייה הצבאית, רפא"ל, מערכות מים גדולות (לרבות טיפול במי המוביל הארצי) ועוד. לבד מאלה תופסק לאלתר גם של תעשיות החלב, המזון הקפוא לסוגיו, תעשיות זכוכית, תרופות, הטקסטיל ועוד, אשר האמוניה משמשת עבורם עורק חיים חיוני, שבלעדיה אין להם תקומה.

ואם בכל אלה לא די הרי שגם תעשיות אחרות, כגון תעשיית הדשנים, שהמבקשת חלק ממנה, תחדל מלפעול ועשרות אלפי בתי אב יאבדו את פרנסתם, לבד מהנוק בהיקף של עשרות מיליארדי דולרים, שייגרם למשק הלאומי. פטור בלא כלום אי אפשר ולכן נפרט:

28.1 מנהל מחוז חיפה של המשרד להגנת הסביבה (!) התריע בפני המבקשת כי המחסור באמוניה "...אינו מאפשר את המשך פעילותם של מתקנים להפחתת פליטת תחמוצות חנקן בגזי הפליטה של מפעלים וגורמים לחריגות משמעותיות בפליטת תחמוצות חנקן לסביבה. האמוניה היא חומר חיוני לפעולתם התקינה של מתקנים אלו ולאחרונה נמדדות חריגות רבות בפליטות תחמוצות חנקן מרובות - בבתי הזיקוק במפרץ חיפה ובמפעלים אחרים - הנובעות ממחסור באמוניה..." ובהמשך כי: "ריכוז גבוה של תחמוצות חנקן באוויר הסובב עלול לגרום לסימפטומים שונים של מחלות בדרכי הנשימה ולהקטנת עמידות הגוף בפני חיידקים. כמו כן תחמוצות חנקן ממלאות תפקיד מרכזי בייצור אוזון ומזהמים פוטוכימיים אחרים...".

העתק פנייתו של המשרד להגנת הסביבה מצ"ב כנספח 8.

28.2 הקריה למחקר גרעיני פנתה למבקשת והתריעה בפניה כי אי אספקה של אמוניה תגרום "לשיבושים בייצור עד כדי עצירת חלק מהתהליכים...".

העתק פנייתה של הקמ"ג מצ"ב כנספח 9.

28.3 חברת חשמל פנתה למבקשת והודיעה לה כי כדי לעמוד בביקושים של ייצור חשמל ולהבטיח את אספקת החשמל לצרכנים היא נדרשת לאספקת תמיסת אמוניה באופן מידי.

העתק פנייתה של חברת חשמל מצ"ב כנספח 10.

28.4 גדות תעשיות ביוכימיה בע"מ פנתה למבקשת והדגישה בפניה את חיוניות האמוניה לשם תהליך הייצור המתקיים במפעלה, תוך שהמשמעות הנודעת מבחינתה להפסקת אספקתה הרציפה של האמוניה היא הפסקת פעילות מפעלה ופיטורי עובדיה.

העתק פנייתה של גדות תעשיות ביוכימיה בע"מ מצ"ב כנספח 11.

28.5 חברת כרומת בע"מ פנתה למבקשת והתריעה בפניה כי אי אספקת אמוניה תביא לכך שפריטים ביטחוניים מהדרגה הראשונה המיוצרים על ידה לא יסופקו במועד על כל ההשלכות הנובעות לכך לביטחון המדינה.

העתק פנייתה של כרומת בע"מ מצ"ב כנספח 12.

28.6 חברת נשר מפעלי מלט ישראלים בע"מ פנתה למבקשת והתריעה בפניה כי ללא אספקת אמוניה לא יהיה מנוס מעצירת הפעילות במפעלה והשבתתו.

העתק פנייתה של נשר מפעלי מלט ישראלים בע"מ מצ"ב כנספח 13.

בהקשר זה יוער כי המכנה המשותף לכל אותן פניות הוא כי הן נתקבלו אצל המבקשת במהלך שביבת עובדיה בשנת 2011 אשר גרמו לשיבושים קשים באספקתה השוטפת של האמוניה. ללמוד כי בנקל ניתן לשער את ההשלכות הנובעות לפעילותם של המפעלים האמורים בעת הזאת, שעה שמלאי האמוניה במדינת ישראל אזל, בבחינת עדות נוספת לעיכובו המבוקש של פסק דינו של בית המשפט קמא.

29. ודוק; על החשיבות היתרה שמייחסת המדינה להמשך פעילותו של מערך ייבוא האמוניה לישראל עד למציאת פתרון קבע ניתן ללמוד, בין היתר, מדיון רב משתתפים שהתקיים בעניין ביום 8.4.13, בראשות המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, ובכלל זה נציגים של עיריית חיפה, המשרד להגנת הסביבה, והחברה במסגרתו הוצגה הבעייתיות הקיימת בעצם סירובה של עיריית חיפה ומוסדות התכנון הפועלים בתחומה ליתן לו היתר בנייה ורישיון עסק, אם וככל שנדרש, תוך שהוסכם כי מצב בו עלול להינתן צו לסגירתו "אינו מתקבל על הדעת בהתחשב במשמעויות האקוטיות של צעד כזה על מערכי החירום במדינה...". בסיומו של הדיון האמור, הוסכם, בין היתר, לנסות ולקדם פתרון חלופי ובכלל זה הקמת מפעל ליצור אמוניה, תוך שבנוסף נקבע, כי: "בשל הצורך החיוני בהמשך פעילותו של מכל האמוניה, יש לתמוך בהגעה להסדר בין עיריית חיפה לבין החברה על אופן הפעלת המכל עד למימושו של פתרון קבע לסוגיה שיאושר ע"י בהמ"ש..." [ראו נספח 4 לבקשת רשות ערעור].

30. ואם נדרשו לכך תימוכין נוספים הרי שהם נמצאו לנו בפסק דינו של בית משפט נכבד זה בכל הנוגע להמשך פעילותו של שדה התעופה האזרחי שבהרצליה אשר הוקם בשנת 1950 ואשר ומאז הקמתו פועל ללא הסדר תכנוני וכך קבע: "...בפסק הדין שניתן בעתירות אלה ניצבנו בפני מציאות מורכבת, כאשר מצד אחד ההסדר התכנוני הנוגע לשדה אינו שלם ומן הצד השני מדובר בשדה הפעיל מזה שנים רבות אשר המדינה ציינה בפנינו כי לא ניתן להציע לו בשלב זה פתרון חלופי. על רקע נסיבות מורכבות אלה, קבענו כי חרף הקשיים הטמונים בהותרת המצב הקיים בשדה התעופה לטווח הארוך, ונוכח הקושי באיתור חלופה חלופית, יש לאפשר המשך פעילות של תעופה אזרחית במתכונת מצומצמת בשדה התעופה, עד להשלמת ההליכים התכנוניים בשטח, ובעיקר קבענו כי יש לפעול לצמצום טיסות ההדרכה המתקיימות בו..." [לע"מ 3882/14 עיריית הרצליה נ' אויה נתיבי אויר בע"מ, פורסם ב"נבו"].

אם כך הם פני הדברים ביחס לשדה תעופה מקומי, קל וחומר בן בנו של קל וחומר, בענייננו, מקום בו עסקינן במסוף אמוניה ארצי בהתייחס אליו נקבע בהחלטת הממשלה שיש להבטיח את המשך פעילותו השוטפת.

31. בשולי הדברים אך לא בשולי חשיבותם יוער כי אף בית המשפט קמא ראה להיעתר לבקשה דומה שהוגשה על ידי המבקשת שעה שהורה על עיכוב ביצוע החלטתו של בית המשפט לעניינים מקומיים. ללמדך כי אף הוא הכיר בחשיבותו של מכל האמוניה למשק הישראלי ולכך כי אין לפגוע בפעילותו קודם להכרעתו ואף במקרה קא עסקינן, לא כל שכן נוכח עמדתו המופרשת של הרגולטור - המשרד להגנת הסביבה - אשר ראה לקבוע כי ניתן להמשיך בפעילותו של מכל אמוניה למשך חודשיים נוספים בלבד עד למציאתה של חלופה ישימה ומיידית שתבטיח את המשך אספקתה הרציפה של האמוניה לצרכי המשק הישראלי בכללותו, כדי להצדיק את עיכוב הביצוע המבוקש עד ובכפוף להכרעה בבקשתה של המבקשת למתן רשות ערעור על פסק הדין.

סוף דבר

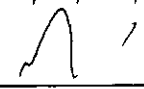
32. על רקע הדברים האמורים לעיל, פשיטא איפוא כי חשיבותו ונפקותו של עיכוב הביצוע המבוקש ברישא הבקשה הינה ברורה ונדרשת, לא כל שכן, בנסיבות בהן מאזן הנוחות נוטה בבירור לטובת המבקשת, כמו גם לטובת האינטרס הציבורי ומקום סיכויי בקשתה למתן רשות ערעור המוגשת בד בבד עם הבקשה דנא, להתקבל, הינם לא מבוטלים, לשון המעטה.

33. אשר על כן, מתבקש בזאת בית המשפט הנכבד להיעתר לבקשה זו כמפורט בכותרתה.

34. תצהיר סמנכ"ל התפעול של המבקשת, מר עמיחי זיידר, מצורף כתמיכה בעובדות בקשה זו.

35. מן הדין ומן הצדק להיעתר לבקשה.

 אלי כהן, עו"ד

 יוסף בנקל, עו"ד

ראב"ד מגריזו בנקל ושות'
 ב"כ המבקשת

תצהיר

אני הח"מ, עמיחי זיידר, נושא ת.ז. מס' 023522147, לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אם לא אעשה כן אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר בזאת כדלקמן:

1. הנני מכהן כסמנכ"ל תפעול בחיפה כימיקלים בע"מ (להלן: "המבקשת") והנני עושה תצהירי זה בשמה ומטעמה בתמיכה לבקשתה על עיכוב ביצוע פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים - כבוד השופטת תמר שרון - נתנאל - בעפ"א 32954-02-17 (בסול) מיום 12.2.17, שניתנה בתיק ב"ש 191/17 (במסגרת ת"פ 542/11), במסגרתה נעתר בית משפט קמא לבקשת המשיבה 1 (להלן: "עיריית חיפה"), והורה, לפי סעיף 17 לחוק רישוי עסקים, תשכ"ח-1968 (להלן: "חוק רישוי עסקים"), על הפסקת עיסוק בעסק, שהוא מסוף האמוניה הארצי (להלן: "מכל האמוניה"), הממוקם במסוף הכימיקלים הצפוני, בנמל חיפה (להלן: "הצו") המופעל על ידי המבקשת.

העתק פסק הדין מצ"ב **נספח 1**.

העתק ההחלטה מצ"ב **נספח 2**.

העתק הבקשה למתן רשות ערעור המוגשת בד בבד עם בקשה זו, ללא נספחיה מצ"ב **נספח 3**.

2. כל העובדות המפורטות בתצהירי זה ידועות לי מידיעתי האישית ו/או מתוך עיון במסמכים, זולת אם נאמר במפורש אחרת.

3. ייאמר מיד כבר בפתח הדברים כי בקשה זו, כמו גם בקשת רשות ערעור המוגשת בד בבד עימה, מוגשות בליט ברירה ולאחר התלבטות קשה וממושכת, לאחר שציפייתה של המבקשת כי המדינה תמלא את אשר התחייבה לה כאמור וכמפורט בהחלטת הממשלה מס' 766 מיום 6.10.03 אשר הגם שקבעה כי יש להקים מפעל אמוניה לייצור אמוניה "במטרה ליצור חלופה למיכל האמוניה הקיים במפרץ חיפה, החל משנת 2017..." הוסיפה והדגישה... **אך מבלי לפגוע בהבטחת אספקה שוטפת של אמוניה לכלל צורכי המשק בכל עת...** - נכזבה [ראו נספח 3 לבקשת רשות ערעור].

4. נכון למועד הגשת הבקשה דנא, זולת כמות זניחה המצויה במיכל האמוניה בהיקף של כ-400 טון, אשר בית המשפט קמא דן בימים אלו בדרך הבטחה לריקונו, הרי שהלכה ולמעשה, לא מיובאת אמוניה לשוק הישראלי ומלאי האמוניה לצרכי השוק הישראלי בכללותו אזל.

5. המבקשת תבקש לציין כי בעיניה - כמי שהייתה אמונה מטעמה של מדינת ישראל ב-32 השנים האחרונות על אספקת האמוניה הסדירה והשוטפת לסיפוק כלל צורכי המשק הישראלי, בשגרה ובחירום וזאת בלא שהייתה ולו תקלה אחת ו/או אירוע בטיחותי ו/או אירוע שהיה בו כדי לגרום לסיכון כזה או אחר בכל שנות פעילותו של מסוף האמוניה הארצי, הרי שמסוף האמוניה הארצי (ובכללו מיכל האמוניה) הינם אמצעי - ולא מטרה - להבטחת אספקה שוטפת של אמוניה לכלל צורכי המשק בכל עת - והיא הודיעה על נכונותה לשתף פעולה עם המדינה ליישומי המידי של כל פתרון שיבחר על ידה ובלבד שהוא יהיה ניתן ליישום מידי - בתוך ימים ספורים, אלא שלדאבון לב נכון למועד הגשת הבקשה לא נמצא כל פיתרון אחר.

6. זה המקום לציין כי המשמעות הנודעת למצב הקיים, אם וככל שפסק דינו של בית המשפט קמא לא יעוכב, הינה פיטוריהם המידיים של אלפי עובדים ערב חג הפסח הממשמש ובא והשלכתם לרחוב, ללא פרנסה, יחד עם נזק של מיליארדי שקלים לייצוא התעשייתי של מדינת ישראל וכן פגיעה באספקת דשנים לחקלאות הישראלים, בנוסף על פגיעה במערכי חירום שונים הנוקקים לאמוניה לצורכי פעילותם השוטפת, כגון מתקני טיהור מים, בתי חולים, בתי קירור ועוד, תוך שאם וככל שלא יימצא פתרון להמשך אספקת הרציפה של אמוניה לצרכי השוק הישראלי בכללותו ובכלל זה למבקשת, תוך פרק זמן קצר, הרי שלא יהיה לה מנוס אלא לסגור את מפעלה ולהעתיק את פעילותה לתו"ל.

7. וזאת יש לדעת כי המבקשת הינה חברה פרטית ישראלית אשר הוקמה על ידי מדינת ישראל, היא ולא אחרת, כתברה ממשלתית - והופרטה במהלך שנות ה-80 של המאה הקודמת, כדי לעשות שימוש בידע מקורי וייחודי, שפותח על ידי מדענים ישראלים, תוך עשיית שימוש באוצרות טבע המצויים בישראל (אשלג) לשם פיתוח תעשיית דשנים בקנה מידה עולמי לצורך קידום החקלאות בארץ ובעולם!

המבקשת מעסיקה בישראל, במישרין ובעקיפין, אלפי עובדים ומייצאת מדי שנה סחורה לכמאה (100) מדינות שונות ברחבי העולם בסך כולל של כ-2.6 מיליארד \$ (!), סך המהווה יותר מ-1% מכלל הייצוא הישראלי וכ-2% מהייצוא התעשייתי ואשר רק לאחרונה השלימה השקעות במפעלים חדשים בישראל בהיקף של למעלה מ-100 מיליון דולר ארה"ב.

8. די לשם כך להפנות להודעתה של המדינה, שהוגשה במסגרת ההליך המקביל במסגרתה תוארה חשיבותו של מערך ייבוא האמוניה למדינת ישראל ולכלכלתה: "...בהתאם לנתוני משרד הכלכלה, האמוניה משמשת מגוון תעשיות - כימיות וחקלאיות - כמו גם תחומים אחרים (קירור מזון, רפואה ועוד)... המעסיקים, במישרין ובעקיפין, אלפי עובדים, וכן כי "למפעלים המובילים הנסמכים על שימוש ישיר ומשמעותי באמוניה ובתוכם המערערת תרומה משקית העומדת על מיליארדי שקלים בשנה (כ - 600 מיליון דולר שנתי). ברי כי אף שיקול זה נשקל במסגרת שיקולי הממשלה בבואה לקבל החלטות בסוגית אספקת האמוניה למשק וממילא אף על רקע זה נקבע בהחלטת הממשלה כי הקמת המפעל תקודם "מבלי לפגוע בהבטחת אספקה שוטפת של אמוניה לכלל צורכי המשק בכל עת..." [ראו נספח 21 לבקשת רשות ערעור]. ללמדך בדבר ההשלכות הרות האסון הנודעות להותרת פסק הדין בעינו חלף עיכוב ביצועו המתבקש עד לבירורה של הבקשה דנא ובכפוף לתוצאותיה.

9. בהקשר זה מן הראוי לעיין בהודעתו של מזכ"ל ההסתדרות, מר אבי ניסנקורן אשר ניתנה ביום 27.3.17 אשר על רקע האיום הממשי לפיטוריהם של אלפי עובדים במפעלי חיפה כימיקלים, על סכסוך עבודה בענף התעשייה בישראל ובקרב המעסיקים בדרום. במרכז הסכסוך שהוכרז לפני זמן קצר, ההסתדרות מלינה על הפגיעה החמורה שעלולה להיגרם לעובדים כתוצאה מסגירת הפעילות במפעלים. בהסתדרות מציינים כי הוצאה לפועל של מהלך זה, תותיר עובדים רבים, חלקם ותיקים ביותר ובאזורים מוכי אבטלה, ללא אלטרנטיבה וללא פתרונות תעסוקה חלופיים, תוך שהוסיף וציין כי "הכוונה לסגירת הפעילות במפעלים, מאיימת על פרנסתם ועל גזיעת מטה לחמם של כ- 2,000 עובדים ובני משפחותיהם, לפני חג הפסח, כבר בימים הקרובים. אני קורא לכל הצדדים לשנס מותניים ולהתכנס לשם מציאת פתרון אמיתי שימנע את אובדן מקומות העבודה..."

העתק ההודעה מצ"ב כנספח 4.

10. ואם נותר עוד ספק קל שבקלים באשר לחומרה היתירה הנודעת להותרת פסק דינו של בית המשפט קמא על כנו נמצאה היא לנו בדבריו של כבוד השר להגנת הסביבה, מר זאב אלקין, אשר נאמרו אך ביום 21.3.2017, במסגרת התכנית "מה בוער" בגלי צה"ל. כבוד השר נשאל באשר לפער הזמנים, בין הצו השיפוטי לסגירת מיכל האמוניה - אשר נקבע בפסק הדין, נשוא בקשה זו, ליום 1.4.2017, לבין החלטת משרדו להאריך את תוקף היתר הרעלים שניתן למסוף האמוניה הארצי עד ליום 1.6.2017, וכך השיב: "אני לא בטוח שזאת לא שגיאה (כניסתו לתוקף של הצו השיפוטי ביום 1.4.2017 - הח"מ), אגב לא רק מבחינת עובדי חיפה כימיקלים אני חושש מאוד שבשני באפריל נגלה שגם המשק לא מוכן, כל אותם הספקים הצרכניים הקטנים של האמוניה מבתי חולים, ובתי קירור גם הם אני לא רואה שיספיקו להתארגן עד לראשון באפריל, יכול להיות שהנושא המשפטי יפתח מחדש כי יש כרגע דיונים בבית משפט מחוזי ובית משפט עליון..."

העתק תמליל דברי השר כפי ששודרו בקולו בגלי"צ ביום 21.3.2017 מצ"ב כנספח 5.

11. לגבי החשש העולה מפסק הדין וההחלטה הרי שמעבר לכך שכאמור לעיל, מיכל האמוניה פועל ללא דופי מזה למעלה משלושים (30) שנים, הרי דווקא בשל המודעות לסיכון הטמון בקיומו של עסק הנחזה להיות לאחסון ולמילוי חומר שהינו חומר מסוכן, אין חולק על כך שהוא מפוקח על ידי מספר רב של רגולטורים, האחראים לניטור הסיכון, לבקרתו ולהפחתתו ובכלל זה המשרד להגנת הסביבה, פיקוד העורף, המועצה לביטחון לאומי וכיו"ב וככזה מיותר לומר כי כל כניסתה של אוניה ו/או פריקת אמוניה למכל האמוניה נעשית תחת עינם הפקוחה והבוחנת.

12. בנוסף, לפי החלטת המשרד להגנת הסביבה, אשר ראה לבחון מחדש את היתר הרעלים שבידי המבקשת ואשר בלעדיו לא ניתן לאחסן אמוניה, נקבע כי: "בשל פניית מנכ"ל משרד הכלכלה, אשר הבהירה כי הפסקת אספקת האמוניה ללא הסדרה חלופית תביא בנוסף לפגיעה בתעשיית הדשנים, גם לקשיים בפעילות של כ - 100 מפעלים נוספים הנותנים שירותים למגוון תעשיות חיוניות למדינת ישראל, מלבד הפגיעה הקשה בתעשיית הדשנים הישראלית הפסקת אספקת האמוניה ללא הסדרה ובשל הצורך בהערכות להחזקת מלאי חירום, יאות המשרד להאריך את היתר הרעלים ב- 90 ימים נוספים, על מנת שהתעשייה תוכל למצוא מענה חלופי לאספקת האמוניה, מבלי שפעילות תפגע ועל מנת שהמדינה תוכל להערך בכל הנוגע למלאי החירום. לאור זאת היתר הרעלים יחודש לתקופה של שלושה חודשים בלבד ועד ולא יאוחר מיום 1.6.17..." [ראו נספח 14 לבקשת רשות ערעור].

ללמדך כי ממילא היתר הרעלים שבידי המבקשת מוגבל בזמן - עד ליום 1.6.17 - אלא אם כן אם המשרד להגנת הסביבה יראה לשנות את החלטתו האמורה ומיותר לומר כי אם וככל שיראה לעשות כן, הרי שהדבר יעשה מטעמים ענייניים, בפרט מקום בו על פי חוק חומרים מסוכנים, התשנ"ג - 1983, ממילא בסמכותו להתנות את מתן היתר הרעלים בתנאים מיוחדים שיש לקיימם לפני מתן ההיתר ו/או לקבוע בו תנאים מיוחדים ו/או להוסיף ולגרוע מהם הכל על מנת להגן על הסביבה או על בריאות הציבור [שם, סעיף 3(ה)].

13. כל הרקע הדרוש והטענות במשפטינות תוארו בהרחבה בבקשת רשות הערעור על נספחיה ונראה כי כאמור לעיל וכפי שיפורט להלן, ברור איפוא כי מאז הנוחות נוטה בבירור לטובת קבלת הבקשה דנא ולעיכוב ביצועו של פסק דינו של בית המשפט קמא, לא כל שכן מקום בו, לא יהיה בעיכוב הביצוע המבוקש, בנסיכות האמורות; כדי להסב נזק למי מהמשיבים.
14. דומה כי נוכח ההתפתחויות האחרונות אודותיהן יפורט להלן, עיכוב ביצועו של פסק הדין מתחייב שלא לומר מתבקש מאליו, מקום בו בהליך המקביל המתנהל בפני בית משפט נכבד זה, הודיעה המדינה על סיכום הדיון שהתקיים ביום 8.3.17 בפני המנחה הלאומי (ביום 7.5.08 קיבלה ממשלת ישראל החלטה מספר 10/חמ/3481 במסגרתה הוטל על המשרד להגנת הסביבה לשמש כמנחה מקצועי לאומי לכל רשויות המדינה בכל הנוגע לטיפול משולב בחומרים מסוכנים תוך שבכלל זה הוטל עליו לרכז ועדה בין-משרדית מקצועית מייעצת שתהווה סמכות מקצועית מייעצת למשרד בנושאים שונים, אשר תפקידיה יהיו בין היתר ליעץ בקביעת מדיניות), על פיו המדינה אמורה לגבש את הפתרונות לאספקת אמוניה למשק הישראלי, לטווח המיידית בתוך ימים ספורים.
15. עיון בסיכום המפגש מעלה כי המנחה הלאומי ראה, בעקבות פסק דינו של בית המשפט קמא אשר הורה על הפסקת פעילותו של מערך ייבוא האמוניה במפרץ חיפה וריקון המיכל, להקים צוות עבודה בין משרדי אשר יגבש את תכנית ההיערכות של משק האמוניה בישראל וניתוח החלופות למערך הייבוא הקיים, שמטרתו "לגבש המלצה שתאפשר את המשך הפעילות העסקית של צרכני האמוניה לאחר סגירת מערך ייבוא האמוניה בחיפה כימיקלים באופן שלא תסכן את בריאות הציבור בשגרה ובחירום...".
16. בסיום הדיון הוחלט, כי במסגרת קבוצת העבודה יתבצע ניתוח של החלופות הניתנות ליישום באופן מיידית, ובכלל זה יבוא אמוניה באמצעות אונייה קטנה ומלאי נמוך במיכל הקיים או באמצעות הזרמה ישירה למפעלה של המבקשת; יבוא אמוניה באמצעות איווטנקים מנמלי הים ויבוא אמוניה מירדן.

העתק סיכום הדיון מצ"ב כנספח 6.

17. לא זו אף זו כי במסגרת תגובתה של המדינה לבקשתה של המבקשת לשינוי צו ריקון המכל שהוגשה לבית המשפט קמא לאחר שניתן פסק דינו, צורף מכתבו של מנכ"ל המשרד להגנת הסביבה מיום 13.3.17 (1) במסגרתו נאמר, בין היתר, כי: "בשל פניית מנכ"ל משרד הכלכלה ובשל הצורך בהערכות לאחזקת מלאי חירום, המשרד החליט כי יש להאריך את היתר הרעלים ב- 90 ימים נוספים עד ליום 1.6.16. בשיחות ובפגישות שהתקיימו במשרד מאז, הועלה שוב הצורך בתקופה זו לצורך הערכות המשק...".

העתק מכתבו של המשרד להגנת הסביבה, מצ"ב כנספח 7.

18. לא בכדי ראינו להכביר מלל על עמדתו של המשרד להגנת סביבה שעה שיש בעמדתו כרשות המוסמכת בכל הנוגע למתן היתר רעלים - המתחייב בנסיבות העניין מקום בו האמוניה מוגדרת בתוספת השניה לחוק חומרים מסוכנים כרעל וככזה תנאי לאחזקתה הוא קבלת היתר רעלים - שעה שיש בה כדי לאשש את הצורך בעיכובו של פסק דינו של בית המשפט על מנת שבדרך זו המשק יוכל להיערך להמשך אספקתה הרציפה של האמוניה לצרכי המשק הישראלי בכללותו, חלף גזיעתה באבחה אחת כפי שנקבע בפסק דינו של בית המשפט קמא, קודם למציאתה של חלופה ישימה ומיידית.
19. משנה תוקף מקבלים הדברים מקום בו עסקינן במכל אמוניה המספק את צרכי המשק הישראלי בכללותו, בשגרה ובחירום, ב- 32 השנים האחרונות וזאת בלא שהייתה בכל שנות פעילותו ולו תקלה אחת ואו אירוע בטיחותי ואו אירוע שהיה בו כדי לגרום לסיכון כזה או אחר וככזה נראה כי, לא כל שכן מקום בו לא אירע כל אירוע מכוון אשר יצדיק את הפסקת פעילותו של המכל, כי על פניו אין וממילא לא צריכה להיות מניעה כי ימשיך לפעול למשך חודשיים נוספים לפחות, הכל כאמור ובהתאם להחלטתו של המשרד להגנת הסביבה, בבחינת נימוק שלא לומר צידוק נוסף לעיכוב המתבקש.
20. ואם בכך לא די הרי שתנאי להפעלת סמכותו של בית המשפט למתן צו לפי סעיף 17 לחוק רישוי עסקים, הוא קיומה של עילה מינימלית להפסקת העיסוק הנטען קודם לסיומו של ההליך הפלילי במסגרתו מבוקש שבית המשפט יפעיל את סמכותו. בענייננו אנו, עד למועד הגשת הבקשה חלפו כשש (6) שנים ממועד הגשת כתב האישום נגד המבקשת - כלום בכל אותם שנים לא נשקפה סכנה, כפי הנטען - והמוכתש - לציבור? כלום עד לפרסום הדו"ח עליו מיוסדת הבקשה וטענותיה של עיריית חיפה בדבר מסוכנותו של מיכל האמוניה היו עורבא פרח?

כלום העובדה שהמכרז להקמת מפעל לייצור אמוניה לא עלה יפה גרמה לכך שמיכל האמוניה מסוכן יותר ממה שהיה שעה שהמכרז היה תלוי ועומד, מקום בו ממילא בהתאם להוראות המכרז מסוף האמוניה הארצי היה אמור לפעול עד לשנת 2021 לפחות אם לא למעלה מכך ככל והמפעל לא היה מוקם עד למועד האמור? נתמחה!?

אין זאת אלא כי על כורחך אתה אומר כי לא עיכוב הביצוע המבוקש הינו מוצדק ומתחייב מאלין.

21. תימוכין נוספים לעיכוב המבוקש מצויים בכך שללא חלופה ישימה ומיידית אחרת לשם הבטחת המשך אספקתה הרציפה של האמוניה לצרכי המשק הישראלי בכללותו, מתקני ייצור רבים מפעלים רגישים וחיוניים רבים יפסיקו לעבוד ובכלל זה הקריה למחקר גרעיני בדימונה, כל בתי הקירור בישראל, כל בתי החולים בישראל, התעשייה הצבאית, רפא"ל, מערכות מים גדולות (לרבות טיפול במי המוביל הארצי) ועוד. לבד מאלה תופסק לאלתר גם של תעשיות החלב, המזון הקפוא לסוגיו, תעשיות זכוכית, תרופות, הטקסטיל ועוד, אשר האמוניה משמשת עבורם עורק חיים חיוני, שבלעדיה אין להם תקומה.

ואם בכל אלה לא די הרי שגם תעשיות אחרות, כגון תעשיית הדשנים, שהמבקשת חלק ממנה, תחדל מלפעול ועשרות אלפי בתי אב יאבדו את פרנסתם, לבד מהנזק בהיקף של עשרות מיליארדי דולרים, שייגרם למשק הלאומי.

פטור בלא כלום אי אפשר ולכן נפרט:

21.1 מנהל מחוז חיפה של המשרד להגנת הסביבה (!) התריע בפני המבקשת כי המחסור באמוניה "...אינו מאפשר את המשך פעילותם של מתקנים להפחתת פליטת תחמוצות חנקן בגזי הפליטה של מפעלים וגורמים לחריגות משמעותיות בפליטת תחמוצות חנקן לסביבה. האמוניה היא חומר חיוני לפעולתם התקינה של מתקנים אלו ולאחרונה נמדדות חריגות רבות בפליטות תחמוצות חנקן מרובות - בבתי הזיקוק במפרץ חיפה ובמפעלים אחרים - הנובעות ממחסור באמוניה..." ובהמשך כי: "ריכוז גבוה של תחמוצות חנקן באוויר הסובב עלול לגרום לסימפטומים שונים של מחלות בדרכי הנשימה ולהקטנת עמידות הגוף בפני חיידקים. כמו כן תחמוצות חנקן ממלאות תפקיד מרכזי בייצור אוזון ומוזהמים פוטוכימיים אחרים..."

העתק פנייתו של המשרד להגנת הסביבה מצ"ב כנספח 8.

21.2 הקריה למחקר גרעיני פנתה למבקשת והתריעה בפניה כי אי אספקה של אמוניה תגרום "לשיבושים בייצור עד כדי עצירת חלק מהתהליכים..."

העתק פנייתה של הקמ"ג מצ"ב כנספח 9.

21.3 חברת חשמל פנתה למבקשת והודיעה לה כי כדי לעמוד בביקושים של ייצור חשמל ולהבטיח את אספקת החשמל לצרכנים היא נדרשת לאספקת תמיסת אמוניה באופן מייד.

העתק פנייתה של חברת חשמל מצ"ב כנספח 10.

21.4 גדות תעשיות ביוכימיה בע"מ פנתה למבקשת והדגישה בפניה את חיוניות האמוניה לשם תהליך הייצור המתקיים במפעלה, תוך שהמשמעות הנובעת מבחינתה להפסקת אספקתה הרציפה של האמוניה היא הפסקת פעילות מפעלה ופיטורי עובדיה.

העתק פנייתה של גדות תעשיות ביוכימיה בע"מ מצ"ב כנספח 11.

21.5 חברת כרומת בע"מ פנתה למבקשת והתריעה בפניה כי אי אספקת אמוניה תביא לכך שפריטים ביטחוניים מהדרגה הראשונה המיוצרים על ידה לא יסופקו במועד על כל ההשלכות הנובעות לכך לביטחון המדינה.

העתק פנייתה של כרומת בע"מ מצ"ב כנספח 12.

21.6 חברת נשר מפעלי מלט ישראליים בע"מ פנתה למבקשת והתריעה בפניה כי ללא אספקת אמוניה לא יהיה מנוס מעצירת הפעילות במפעלה והשבתתו.

העתק פנייתה של נשר מפעלי מלט ישראליים בע"מ מצ"ב כנספח 13.

בהקשר זה יוער כי המכנה המשותף לכל אותן פניות הוא כי הן נתקבלו אצל המבקשת במהלך שביטת עובדיה בשנת 2011 אשר גרמו לשיבושים קשים באספקתה השוטפת של האמוניה. ללמדך כי בנקל ניתן לשער את ההשלכות הנובעות לפעילותם של המפעלים האמורים בעת הזאת, שעה

שמלאי האמוניה במדינת ישראל אזל, בבחינת עדות נוספת לעיכוּבו המבוקש של פסק דינו של בית המשפט קמא.

22. ודוק; על החשיבות היתרה שמייחסת המדינה להמשך פעילותו של מערך ייבוא האמוניה לישראל עד למציאת פתרון קבע ניתן ללמוד, בין היתר, מדיון רב משתתפים שהתקיים בעניין ביום 8.4.13, בראשות המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, ובכלל זה נציגים של עיריית חיפה, המשרד להגנת הסביבה, והחברה במסגרתו הוצגה הבעייתיות הקיימת בעצם סירובה של עיריית חיפה ומוסדות התכנון הפועלים בתחומה ליתן לו היתר בנייה ורישיון עסק, אם וככל שנדרש, תוך שהוסכם כי מצב בו עלול להינתן צו לסגירתו "אינו מתקבל על הדעת בהתחשב במשמעויות האקוטיות של צעד כזה על מערכי החירום במדינה...". בסיומו של הדיון האמור, הוסכם, בין היתר, לנסות ולקדם פתרון חלופי ובכלל זה הקמת מפעל ליצור אמוניה, תוך שבנוסף נקבע, כי: "בשל הצורך החיוני בהמשך פעילותו של מכל האמוניה, יש לתמוך בהגעה להסדר בין עיריית חיפה לבין החברה על אופן הפעלת המכל עד למימושו של פתרון קבע לסוגיה שיאושר ע"י בהמ"ש..." [ראו נספח 4 לבקשת רשות ערעור].

23. ואם נדרשו לכך תימוכין נוספים הרי שהם נמצאו לנו בפסק דינו של בית משפט נכבד זה בכל הנוגע להמשך פעילותו של שדה התעופה האזרחי שבהרצליה אשר הוקם בשנת 1950 ואשר ומאו הקמתו פועל ללא הסדר תכנוני וכך קבע: "...בפסק הדין שניתן בעתירות אלה ניצבנו בפני מציאות מורכבת, כאשר מצד אחד ההסדר התכנוני הנוגע לשדה אינו שלם ומן הצד השני מדובר בשדה הפעיל מזה שנים רבות אשר המדינה ציינה בפנינו כי לא ניתן להציע לו בשלב זה פתרון חלופי. על רקע נסיבות מורכבות אלה, קבענו כי חרף הקשיים הטמונים בהותרת המצב הקיים בשדה. התעופה לטווח הארוך, ונוכח הקושי באיתור חלופה הולמת, יש לאפשר המשך פעילות של תעופה אזרחית במתכונת מצומצמת בשדה התעופה, עד להשלמת ההליכים התכנוניים בשטח, ובעיקר קבענו כי יש לפעול לצמצום טיסות ההדרכה המתקיימות בו..." [עני"מ 3882/14 עיריית הרצליה נ' אויה נתיבי אויר בע"מ, פורסם ב"נבו"].

אם כך הם פני הדברים ביחס לשדה תעופה מסומן, קל וחומר בן בנו של קל וחומר, בענייננו, מקום בו עסקינן במסוף אמוניה ארצי בהתייחס אליו נקבע בהחלטת הממשלה שיש להבטיח את המשך פעילותו השוטפת.

24. בשולי הדברים אך לא בשולי חשיבותם יוער כי אף בית המשפט קמא ראה להיעתר לבקשה דומה שהוגשה על ידי המבקשת שעה שהורה על עיכוּב ביצוע החלטתו של בית המשפט לעניינים מקומיים. ללמדך כי אף הוא הכיר בחשיבותו של מכל האמוניה למשק הישראלי ולכך כי אין לפגוע בפעילותו קודם להכרעתו ואף במקרה קא עסקינן, לא כל שכן נוכח עמדתו המופרשת של הרגולטור - המשרד להגנת הסביבה - אשר ראה לקבוע כי ניתן להמשיך בפעילותו של מכל אמוניה למשך חודשיים נוספים בלבד עד למציאתה של חלופה ישימה ומיידית שתבטיח את המשך אספקתה הרציפה של האמוניה לצרכי המשק הישראלי בכללותו, כדי להצדיק את עיכוּב הביצוע המבוקש עד ובכפוף להכרעה בבקשתה של המבקשת למתן רשות ערעור על פסק הדין.

25. זהו שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי זה אמת.

עמיחי זיידר

אני הח"מ, אלי כהן, עו"ד, מאשר, כי ביום 28 במרץ 2017, הופיע בפני במשרדי שבי"ב בית אירופה, שדי שאול המלך 37 תל אביב 64928, מר עמיחי זיידר, ת.ז. 023522147, המוכר לי אישית, ולאחר שהזהרתני, כי עליו לומר את האמת וכי אם לא יעשה כן, יהא צפוי לעונשים הקבועים בחוק, אישר תוכן תצהירו הנ"ל וחתם עליו בפני.

עו"ד אלי כהן

תוכן עניינים

עמוד	מספר הנספח	שם הנספח
1	1	העתק פסק הדין
19	2	העתק ההחלטה
28	3	העתק הבקשה למתן רשות ערעור המוגשת בד בבד עם בקשה זו, ללא נספחיה
49	4	העתק ההודעה
53	5	העתק תמליל דברי השר כפי ששודרו בקולו בגל"צ ביום 21.3.2017
61	6	העתק סיכום הדיון
65	7	העתק מכתבו של המשרד להגנת הסביבה
68	8	העתק פנייתו של המשרד להגנת הסביבה
70	9	העתק פנייתה של הקמ"ג
72	10	העתק פנייתה של חברת החשמל
74	11	העתק פנייתה של גדות תעשיות ביוכימיה בע"מ
77	12	העתק פנייתה של כרומת בע"מ
79	13	העתק פנייתה של נשר מפעלי מלט ישראליים בע"מ

העתק פסק הדין

נספח 1, עמ' 1

העתק פסק הדין

נספח 1, עמ' 1

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"א 17-02-32954 חיפה כימיקלים בעמ נ' עיריית חיפה ואח'

לפני כבוד השופטת תמר שרון נתנאל

המעוררת
חיפה כימיקלים בע"מ
ע"י ב"כ עוה"ד ראבד מגריזו בנקל ואח'

נגד

המשיבים
1. עיריית חיפה
ע"י ב"כ עוה"ד ענבל בן ארי ואו עו"ד ויליאם שוקיים
2. היועץ המשפטי לממשלה
ע"י ב"כ עוה"ד שלומית שושני-קפלן ואו עו"ד איתן לדרר
3. התאחדות התעשיינים בישראל
ע"י ב"כ עוה"ד שלו בראנץ ואח'
4. צלול- עמותה לאיכות הסביבה ע.ר 580350940
ע"י ב"כ עוה"ד חיה ארז ואו עו"ד חגי קלעי ואח'

פסק דין

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

מבוא

1. ערעור זה מציף את המתח הקיים בין צרכי החיים המודרניים והתועלת לציבור הנובעת משימוש בחומרים מסוכנים ובין פוטנציאל הנזק הטמון בהם.

מהי, בהקשר לכך, החובה המוטלת על כתפי המדינה, על כל זרועותיה, ועל כתפי אלה העושים שימוש בחומרים מסוכנים, להבטיח את חיי אזרחיה, שלומם, בטיחותם ובריאותם. מהו האיזון הנכון, הראוי, בין פעילות המטיבה עם הציבור ובין הסיכונים הגלומים בה, לעיתים לאותו ציבור ממש, וכנגזרת מכך - מהי חובתה של המדינה להגן על אזרחיה מפני סיכונים מסוג זה אל מול אינטרסים פרטיים וציבוריים, כלכליים ואחרים.

אין חולק בדבר הצורך באמוניה, המשמשת מערכות חשובות ואף חיוניות כגון תעשיית התרופות, הדשנים, התעשייה הביטחונית, קירור מזון ובתי חולים, טיהור מים, מניעת זיהום אוויר ועוד ועוד. כן אין חולק על הסיכון הטמון בשימוש בה, בשל מעצם טיבה וטבעה, בהיותה חומר רעיל שבהעדר טיפול בו בזהירות הנדרשת, עלול לדלוף ולגרום לנזקים בריאותיים חמורים ואף למוות.

אכן, קיימים סיכונים שלא ניתן למנעם ולעיתים גם לא ניתן להפחיתם לרמה סבירה, אך רוב הסיכונים אינם כאלה. את רובם, ואת סיכוני האמוניה בכלל זה, ניתן להפחית לרמה "סבירה", גם אם הדבר כרוך בעלויות.

2. הערעור הוגש על החלטת ביהמ"ש לעניינים מקומיים בחיפה (כבוד השופטת גיאדה בסול) מיום 12.2.17, שניתנה בתיק ב"ש 191/17 (במסגרת ת"פ 542/11), לפיה נותר בית משפט קמא לבקשת

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"א 17-02-32954 חיפה כימיקלים בעמ נ' עיריית חיפה ואח'

1 עיריית חיפה (להלן: "העירייה"), והורה, לפי סעיף 17 לחוק רישוי עסקים, תשכ"ח-1968, על הפסקת
2 עיסוק בעסק, שהוא מסוף האמוניה הארצי (להלן: "המכל" או "מסוף האמוניה"), הממוקם במסוף
3 הכימיקלים הצפוני, בנמל חיפה (להלן: "הצו") ומופעל על ידי חיפה כימיקלים בע"מ (להלן:
4 "המערכת").

5
6 בכתב האישום שהוגש נגד המערכת בת"פ 542/11 (להלן: "התיק הפלילי"), הואשמה
7 המערכת בניהול, ללא רישיון, של עסק, שהוא מסוף האמוניה, לאחר שמעולם אף לא התבקש רישיון
8 לניהולו. עם סיום פרשת התביעה טענה המערכת כי אין להשיב לאשמה, אולם טענה זו נדחתה
9 בהחלטת בית משפט קמא מיום 12.2.17, שניתנה במועד בו ניתנה ההחלטה בבקשה הנ"ל להפסקת
10 העיסוק (להלן: "הבקשה").

11
12 להשלמת התמונה אציין, כי, במקביל, מתנהל בבית משפט העליון הליך מנהלי הדן, גם הוא
13 במכל, ועניינו ערעור שהגישה המערכת על החלטת וועדת הערר המחוזית, מחוז חיפה, שלא לתת
14 היתר בנייה למסוף האמוניה - תיק עע"מ 278/11 (להלן: "ההליך בעליון"), בו קבוע דיון ליום 5.3.17.

רקע

15
16
17
18 3. את מכל האמוניה אין עוד צורך להציג ואף הגעתה החודשית, לנמל חיפה, של אנייה הנושאת
19 בקרבה מעל 16 אלף טון אמוניה (להלן: "אניית האמוניה"), אשר 10,000 מתוכם מוזרמים למכל, מדי
20 חודש, ידועה היא.

21
22 נוכח הסיכון הנשקף מהמכל, בשל היותו ממוקם בקרבה כה רבה לאוכלוסייה המונה כחצי
23 מיליון איש, אליו מצטרף הסיכון הנובע מאניית האמוניה, הנושא של מציאת חלופה, מונח מזה כעשר
24 שנים, על שולחן הממשלה ועל שולחנם של כל הגורמים הנוגעים בדבר.

25
26 במהלך השנים נכתבו מסמכים ודו"חות אשר העריכו את הסיכונים הנשקפים לאוכלוסייה
27 מפעילות האמוניה במפרץ חיפה והציעו כיצד להפחיתם, אך באופן מעשי לא נעשה עד היום כמעט
28 דבר. בהקשר לכך ראוי להזכיר את דו"ח ועדת שפיר (נספח 18 להודעת הערעור), אשר הוקמה על ידי
29 המשרד להגנת הסביבה עוד בשנת 2007 ובחנה את הסיכונים הקיימים באזור חיפה כתוצאה מטיפול
30 ומפעילות בחומרים מסוכנים ובכלל זה - מכל האמוניה. בדצמבר 2012 הוגש למשרד להגנת הסביבה
31 דו"ח "לבחינת חלופות למערך היבוא, האחסון, הניפוק והשינוע של אמוניה במפרץ חיפה" (נספח 16
32 להודעת הערעור), שנערך על ידי שתי חברות פרטיות שזכו במכרז - אתוס אדריכלות תכנון וסביבה
33 בע"מ ו-י.ל. ניתוח מערכות בע"מ (להלן: "דו"ח אתוס").

34

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"א 17-02-32954 חיפה כימיקלים בעמ נ' עיריית חיפה ואח'

4. אחד הפתרונות שהוצעו היה, הקמת מפעל לייצור אמוניה במישור רותם שבנגב וביום 6.10.13 התקבלה החלטת ממשלה מס' 766 בה נקבע, כי יש "לקדם הקמה של מפעל לייצור אמוניה באזור מישור רותם שבנגב, במהירות האפשרית ... במטרה ליצור חלופה למכל האמוניה הקיים במפרץ חיפה, החל משנת 2017, אך מבלי לפגוע בהבטחת אספקה שוטפת של אמוניה לכלל צרכי המשק בכל עת ... " (להלן: "החלטה 766").
- במסגרת ההחלטה הנ"ל נקבע כי חוזה פיתוח עם הזוכה במכרז ייחתם לא יאוחר מיום 15.9.15. הקמת מפעל האמוניה במישור רותם הוכרזה בהחלטה 766, כ"פרויקט בעל חשיבות ודחיפות לאומית" וכלל משרדי הממשלה הונחו "לקדם ולתעדף" את הטיפול בנושא.
5. בסיכום דיון אצל היועץ המשפטי לממשלה, שהתקיים בהשתתפות כל הגורמים הרלבנטיים, כולל המערערת, לפני קרוב לארבע שנים - ביום 8.4.13 (נספח 17 להודעת הערעור) נאמר, כי בהודעת המשרד להגנת הסביבה (להלן: "המשרד"), מיום 1.3.12 וכן בתנאים שצורפו להיתר הרעלים שניתן למערערת בשנת 2012, הבהיר המשרד להגנת הסביבה, כי הוא "יאפשר המשך הפעלת מכל האמוניה עד לתאריך 1.3.17 או עד להקמת מפעל לייצור אמוניה, המוקדם מבין השניים" (עמ' 339 לנספחי הערעור, פסקה אחרונה).
- הכנת המכרז ארכה זמן רב וסופו של דבר, ביום 14.11.16, התברר שהמכרז נכשל, לאחר שלא הוגשה אף לא הצעה אחת. פתרון אחר לא גובש.
- הבקשה והחלטת בית משפט קמא**
6. הבקשה להפסקת העיסוק הוגשה לבית משפט קמא בתחילת חודש פברואר 2017. ביום 8.2.17, ניתן במעמד צד אחד (על ידי כב' השופטת סיגלית גץ-אופיר) צו ארעי, המורה על הפסקת העיסוק בעסק וזאת - עד לדיון שיתקיים במעמד הצדדים, דיון שנקבע ליום 9.2.17 בפני כב' השופטת גיאדה בסול, אשר דנה בתיק הפלילי.
- בפני בית משפט קמא הוצגו מסמכים שונים וביניהם "דו"ח הוועדה המקצועית לבחינת נושא האמוניה במפרץ חיפה", אשר הוקמה על ידי עיריית חיפה, עליו חתומים עשרה מומחים, ידועי-שם בתחומים הרלבנטיים (להלן: "דו"ח המומחים"). על פי דו"ח המומחים, המכל וכן אניית האמוניה, המגיעה מדי חודש על מנת למלאו, מהווים סכנה של ממש לתושבי חיפה, בשל ההיתכנות לאירוע חמור של דליפת אמוניה בכמות משמעותית ובשל רעילות האמוניה. מחברי הדו"ח העריכו, כי ככל שיקרה ארוע כזה, מספר הנפגעים יהיה רב, בקנה מידה של אסון לאומי.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"א 17-02-32954 חיפה כימיקלים בעמ נ' עיריית חיפה ואח'

7. לאחר דיון במעמד הצדדים החליט בית משפט קמא להיעתר לבקשה והורה כדלקמן:

1

2

3

"(1) יאסר על המבקשת להוסיף למיכל כמויות נוספות של אמוניה, אך ברור כי אין כל מניעה כי היא תשתמש באמוניה המאוחסנת במכל לצרכיה היא ולצרכי הצדדים השלישיים להם היא מספקת את האמוניה. (2) המשיבה תדאג לרוקן את מכל האמוניה, אך מאחר ולא ניתן לרוקן את המכל לאלתר, על הסיכונים הכרוכים בכך, ניתן למשיבה פרק זמן של 10 ימים לצורך ריקון המכל כאמור.

8

9

10

11

(3) באם יתעוררו נסיבות המצדיקות מתן ארכה נוספת לצורך ריקון המכל, כאמור, תהיה המשיבה רשאית לפנות לבית המשפט בבקשה מנומקת ומפורטת למתן ארכה, תוך פירוט הדרך לריקון המכל על ידה.

12

13

14

15

(4) המשיבה תדאג, תוך פרק הזמן הנ"ל, להבטיח את קיומו של מלאי האמוניה לשעת הירום כפי מחויבותה.

16

17

18

19

20

(5) לצורך הבטחת קיום הצו, אני מסמיכה את פקחי עיריית חיפה ו/או שוטרי משטרת ישראל לבצע צו זה.

21

22

23

24

25

(6) צו זה יהיה בתוקף עד לסיום ההליך העיקרי או עד למתן החלטה אחרת.

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

(7) הצדדים רשאים לפנות בבקשה ככל שיתעורר בכך צורך, להבטחת קיום הצו, ולצמצום הפגיעה במשיבה".

8. בית משפט קמא דחה טענות מקדמיות שהעלתה המערערת בנוגע לעיתוי הגשת הבקשה; העדר אפשרות להסתמך על דו"ח המומחים בשל כך שהוא אינו ערוך כחוות דעת מומחה על פי פקודת הראיות; העדר סמכות בית משפט קמא לדון בבקשה נוכח החליק בעליון והעדר ניקיון כפיים הנשען על טענה שהעירייה לא גילתה לבית המשפט את כל העובדות הרלבנטיות.

לאחר שבחן את הבקשה לגופם של דברים, נעתר בית משפט קמא לבקשת העירייה והורה כמפורט לעיל, בקבעו כי הוא עושה כן מהנימוקים הבאים: המסוכנות הנשקפת מהמכל, כמו גם מאניית האמוניה; החלופות המצוינות בדו"ח והמצמצמות, במידה רבה, את הסיכון לציבור; הכמות הגדולה הנצרכת על ידי המערערת לצרכיה היא ולמטרות רווח והכמות הקטנה, יחסית, הדרושה לשאר המשק; העדר אמצעי פיקוח המכסים את כל הסיכונים והנוק האדיר לחיי אדם, העלול להיגרם אם יתרחש אירוע - גם אם ההסתברות להתרחשותו היא נמוכה.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"א 32954-02-17 חיפה כימיקלים בעמ נ' עיריית חיפה ואח'

הערעור

- 1
2
3 עם הגשת הודעת הערעור הגישה המערערת גם בקשה לצרף את היועץ המשפטי לממשלה
4 להליך. בהמשך הוגשו שתי בקשות נוספות להצטרף להליך - בקשת התאחדות התעשיינים בישראל
5 (להלן: "התאחדות התעשיינים") ובקשת עמותת "צלול"-עמותת להגנת הסביבה (להלן: "העמותה").
6 בהחלטתי מיום 21.2.17, נעתרתי לכל שלוש הבקשות. בקשה נוספת להצטרף להליך, שהוגשה על ידי
7 ההסתדרות סמוך למועד הדיון, נדחתה על ידי וכן לא מצאתי מקום לקבל "הודעה" מטעם "נציגי
8 הפורום עיש ד"ר עזרא נוריאל למניעת אסונות", שהוגשה לתיק ביום הדיון ממש והודעה משלימה,
9 באותו עניין, שהוגשה ביום 27.2.17.
- 10
11 10. בערעור שבפניי חזרו המערערת והעירייה על הטענות שנטענו על ידם בפני בית משפט קמא.
12 לגופו של עניין, העלתה המערערת, בין היתר, טענות נגד עניינים אלה: קבילותו של דו"ח המומחים,
13 הבסיס לדו"ח, תוכנו, התובנות של כותביו, תוכן חוות דעתו של פרופי קינן, אשר חתום גם על דו"ח
14 המומחים, חוות דעת שהוגשה על ידי פרופי קינן ובה התייחסות למסוכנות הנשקפת מאניית האמוניה
15 (להלן: "חוות דעת קינן"). עוד טענה המערערת, כי אין מדובר בסכנה מידית וכי שיעור הסכנה נמוך
16 מאד; כי הפסקת העיסוק תביא להפסקת החספקה השוטפת של אמוניה לכלל צרכי המשק; תגרום
17 נזק כלכלי רב לתעשייה ובכלל זה לתעשיות חיוניות וביטחוניות; כי החלופות אינן יכולות להחליף
18 את פעילות המכל מהיום למחר, כי אין מדובר באינטרס כלכלי של המערערת, אלא באינטרס של
19 המדינה, אשר קבעה בהחלטה 766 מיום 6.10.13 (נספח 9 להודעת הערעור), כי יש להבטיח את המשך
20 ההספקה הרציפה של אמוניה לטובת המשק הישראלי בכללותו.
- 21
22 11. הצדדים שצורפו להליך טענו זה בכה וזה בכה; התאחדות התעשיינים הצטרפה לעמדת
23 המערערת וטענה, בין היתר, כי הפסקת העיסוק ומניעת פעולתו השוטפת של מסוף האמוניה, תגרום
24 לפגיעה קשה במשק הישראלי, בייצוא, בתעשייה, בבתי עסק רבים ובעובדיהם, אשר סמכו על
25 ההערכות המקצועיות של המדינה ושל צה"ל בעניין תקינות המכל (הנהנות מחזקת התקינות
26 המנהלית); כן טענה היא, כי העניין, על פי מהותו, מסור לשלטון המקומי ולא לבית המשפט.
- 27
28 מהצד שכנגד, הצטרפה העמותה לעמדת העירייה וטענה, בין היתר, כי אין מדובר במפעל חיוני
29 למשק; כי הצו ממלא אחר התכלית של סעיף 17 לחוק; כי גם מסוף האמוניה אינו חיוני למשק; כי
30 למערערת היה פרק זמן ארוך לשם היערכות לריקון המכל; כי מדובר במסוכנות ממשית ואין אמצעי
31 חלופי היכול להפחית אותה; כי שיקולים של צדק סביבתי-חלוקתי וכן "עיקרון הזהירות המונעת"
32 מחייבים שלא להתיר את המשך פעולתו של מסוף האמוניה.
33

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"א 17-02-32954 חיפה כימיקלים בעמ נ' עיריית חיפה ואח'

1 היועץ המשפטי לממשלה הודיע שהוא מצטרף להליך כמייצג את זרועות הממשלה ולא
2 כהתייצבות היועץ המשפטי לממשלה, במובן העולה מסעיף 1 לפקודת סדרי הדין (התייצבות היועץ
3 המשפטי לממשלה) [נוסח חדש].

דין והכרעה

12. סעיף 17 לחוק רישוי עסקים, מכוחו ניתנה החלטת בימ"ש קמא, קובע כדלהלן:

9 "הוגש כתב אישום בשל עבירה לפי סעיף 14, רשאי בית המשפט שאליו
10 הוגש כתב האישום לתת צו כאמור בסעיף 16, ותקפו יפקע עם ביטול כתב
11 האישום, או עם מתן גזר הדין, או במועד שבו זוכה הנאשם זיכוי סופי, או
12 בכל מועד קודם שנקבע בצו".

14 המסגרת הדיונית והכללים להפעלת שיקול דעתו של ביהמ"ש בבקשה לפי סעיף 17 לחוק,
15 נקבעו בפרשת מיארו והאו - רע"פ 4384/13 מדינת ישראל נ' מיארו והאו בע"מ (3.3.2014), שם נקבע,
16 כי מטרת הצו היא למנוע הפעלת עסק ללא רישיון, הפוגעת בתכליות החוק וכי מאחר שהדיון מתקיים
17 בטרם הורשע הנאשם, על בית המשפט להקנות משקל מוגבר לזכויותיו החוקתיות להליך הוגן ולחופש
18 עיסוק.

20 על העירייה (המאשימה), להראות, אפוא, "שהצו דרוש למניעת פגיעה ממשיכה ומוחשית
21 באינטרס ציבורי חשוב המגולם במטרות החוק וכי לא ניתן להשיג את מטרת הצו באמצעי מידתי
22 יותר. כך, למשל, עילה למתן צו עשוריה לקום אם הפעלת העסק יוצרת סיכון ממשי לציבור [...]]
23 גורמת למטרד ולפגיעה באיכות הסביבה [...] או פוגעת באופן בוטה בשלטון החוק [...] והכל
24 כשלא ניתן להשיג את מטרת הצו באמצעי מידתי יותר". שומה על בית המשפט להפעיל שיקולו
25 " ... תוך מתן משקל הולם לעובדה שהנאשם טרם הורשע בדין".

27 בנוסף, על בית המשפט לשקול את המועד בו ייכנס הצו לתוקף, תוך שהוא נותן דעתו לאיזון
28 הראוי "בין מידת הנזק שייגרם לבעל העסק ולצדדים שלישיים כתוצאה מהפסקת העיסוק
29 לאלתר, לבין מידת הנזק שייגרם לציבור כתוצאה מהמשך הפעלתו ללא רישיון לפרק זמן נוסף
30 אשר מטרתו ליתן לבעל העסק או לצדדים שלישיים שהות להתארגנות ...". בהפעילו שיקול דעתו,
31 בעניין זה, על ביהמ"ש להביא בחשבון את התנהגות הצדדים ואת כל הזכויות והאינטרסים של
32 הצדדים עליהם ישפיע הצו, כך שבסופו של דבר, האיזון בין השיקולים המתחרים יוביל לתוצאה
33 סבירה ומידתית.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"א 17-02-32954 חיפה כימיקלים בעמ נ' עיריית חיפה ואח'

13. כפי שציין בית משפט קמא, בקשה לפי סעיף 17 לחוק נדונה במתכונת דומה לזו של בקשה
 למעצר נאשם עד תום ההליכים, לפי סעיף 21 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים),
 התשנ"ו-1996. על המבקשת להראות, כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת האישום הפלילי וכן כי
 מתקיימת עילה להפסקת העיסוק.
 הראיות המובעות על ידי המאשימה ובחינתן נעשית, בשינויים המחויבים, בדומה לאשר נהוג
 בבקשה למעצר עד תום ההליכים. בהתאם - רמת ההוכחה הנדרשת איננה מעבר לכל ספק סביר, אלא
 די בבחינת כוח ההוכחה הגולמי הטמון בחומר החקירה, היינו - האם קיים סיכוי סביר שעיבודן של
 הראיות במהלך המשפט - תוך כדי העברתן בכור ההיתוך של החקירות ומבחני הקבילות והמשקל,
 יוביל בסופו של דבר להרשעת הנאשם ולמתן צו להפסקת עיסוק. בנוסף, על בית המשפט לבחון אם
 הונחה תשתית מספיקה (על פי המבחנים הנ"ל) לביסוס עילה להפסקת עיסוק מיידית, עוד בטרם
 הרשעה.
 כאמור - בית משפט קמא דחה את טענת המערערת כי אין להשיב לאשמה ובערעור זה אין
 המערערת טוענת נגד החלטה זו ואין היא טוענת שאין קיימות ראיות לכאורה לביצוע העבירה. לפיכך,
 נותר לבחון אם מתקיימת עילה להפסקת העיסוק, היינו - האם המסוכנות הנשקפת מהמשך העיסוק,
 מצדיקה הפסקתו וזאת - חרף הפגיעה הצפויה במערערת, בצדדים שלישיים ובציבור.
 בטרם אפנה לגופם של דברים אדון בטענות מקדמיות שונות שהעלו הצדדים.
 המערערת טוענת, כי דו"ח המומחים, אשר עליו סמך בית משפט קמא את החלטתו, איננו
 קביל וכי ביהמ"ש לא היה רשאי להסתמך עליו, מאחר שאין הוא ערוך כחוות דעת מומחה. העירייה
 טוענת, כי לשם הוכחת המסוכנות הנשקפת מהעסק (להבדיל מהאשמה) ניתן להסתמך גם על ראיות
 בלתי קבילות, בדומה לחומר מודיעיני הניתן להצגה בפני בית המשפט בהליך מעצר עד תום ההליכים,
 לשם הוכחת המסוכנות הנשקפת מהנאשם.
 לטעמי, עניין זה אינו נקי מספיקות;
 בהתייחס למעצר לצרכי חקירה (מעצר ימים), קיימת הוראת חוק ספציפית המתירה לבית
 המשפט לעיין בחומר חסוי [סעיפים 15(ג) ו-15(ה) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים)
 תשנ"ו-1996]. הוראה זו איננה חלה על בקשה למעצר עד תום ההליכים. חרף כך נפסק, כי בדיון
 בבקשה למעצר עד תום ההליכים רשאית המדינה להציג בפני ביהמ"ש מידע מודיעיני חסוי בדבר
 מסוכנות, או כוונה להימלט מאימת הדין ובלבד שהוא "... רלוונטי לעניין מעצרו הנמשך של
 הנאשם, אשר אינו קשור במישרין להוכחת העבירות עצמן". בצד זאת נקבע, כי "... הצגת חומר
 חסוי בשלב זה של מעצר עד תום ההליכים צדיקה להיות מצומצמת מאוד, ובאמת כשהדברים

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"א 17-02-32954 חיפה כימיקלים בעמ נ' עיריית חיפה ואח'

- 1 נוגעים אך למעצר, ולא - גם בעקיפין-לתיק העיקרי, וכאשר לא ניתן לחשפמי" (ההדגשה אינה
2 במקור) - בש"פ 6184/10 מדינת ישראל נ' דוד אברהם (31.8.2010).
3
4 ההצדקה להסתמכות על דו"ח מודיעיני חסוי לעניין מעצר עד תום ההליכים ואף בהליך לפי סעיף
5 17 לחוק, לשם הוכחת מסוכנות הנשקפת מהנאשם, או מהעסק (להבדיל מלעניין הראיות לכאורה,
6 לביסוס הנאמר בכתב האישום), נעוצה בכך שלא ניתן לחשוף את המידע לעיני הנאשם ולמעשה - לא
7 ניתן להפוך אותו לראייה קבילה. זו הסיבה שנקבע כי ניתן להגישן לעיון השופט וזו גם הסיבה שנקבע,
8 כי ההסתמכות על מידע מודיעיני תיעשה רק במקרים חריגים, באופן מצומצם ובשים לב לכך שאין
9 הוא חשוף לעיני הצד שכנגד - ע"פ (נצי) 27064-12-14 אורטל בן מוחה נ' מדינת ישראל (22.1.2015),
10 שאושר בע"פ 8696/14 אורטל בן מוחה נ' משטרת ישראל - וישו עסקים (21.12.2014); בש"פ
11 6184/10 מדינת ישראל נ' דוד אברהם (31.8.2010).
12
13 לא כך הוא באשר לדו"ח הנערך על ידי מומחים ומוגש בגלוי. כאן, לכאורה, אין כל הצדקה שלא
14 לערוך את דו"ח המומחים כחוות זעת ולא ברור מדוע הדבר לא נעשה. ספק בעיני אם יש בעמדת
15 הפסיקה המתירה הגשת מידע מודיעיני, משום הצדקה להגשת ראיות בלתי קבילות שניתן להפוך
16 לראיות קבילות, בהליך לפי סעיף 17 לחוק, גם אם "רק" לעניין הוכחת המסוכנות.
17
18 עם זאת, אין צורך שאכריע בדבר ואשאיר זאת בצריך עיון, שכן ממילא לא היה מקום לקבל
19 את הערעור רק משום כך, שעה שממסמכים נוספים שהיו בפני בית משפט קמא וכן מהמסמכים אשר
20 צורפו להודעת הערעור, על ידי המערערת בעצמה (אשרחלקם הוכן בין עבור המדינה ובין עבור
21 המערערת), עולה כי המכל אינו בטוח דיו וכי אניית האמוניה מסוכנת אף יותר. בכלל מסמכים אלה
22 מצויים דו"ח ועדת שפיר (נספח 18 להודעת הערעור), דו"ח אתוס, אשר הוכן עבור המשרד להגנת
23 הסביבה (נספח 16 להודעת הערעור) ומסמכי פיקוד העורף (המתייחסים לאיומים ביטחוניים, אך לא
24 לתחזוקת המכל).
25
26 16. גם העיתוי של הגשת הבקשה להפסקת העיסוק - כשש שנים לאחר הגשת כתב האישום, לא
27 הצדיק, במקרה זה, דחיית הבקשה, בפרט כאשר עסקין בעניין מהותי ורציני, כפי העניין דנן. העירייה
28 הסבירה, כי עוד קודם להגשת הבקשה (כפי שאמנם ניתן לראות מהמסמכים) היא פעלה במישורים
29 שונים על מנת לפתור את הבעיה, אולם בטרם תוגש לה דו"ח המומחים היא לא הייתה ערה למלוא
30 המשמעויות וההשלכות של המצב. מעת שהתקבל אצלה הדו"ח, על הסכנה הממשית העולה ממנו, לא
31 ניתן היה להתעלם ממנו והיא פעלה בזריזות.
32
33 בנסיבות אלה ואף לאור מהות העניין, נכון היה לבחון את הבקשה לגופה ולאחר שבית משפט
34 קמא עשה כן והגיע למסקנות אליהן הגיע, רשאי היה להורות על הפסקת העיסוק.
35

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"א 17-02-32954 חיפה כימיקלים בעמ נ' עיריית חיפה ואח'

17. כמעט אין צורך לומר, שאין מדובר בבקשה "רגילה" להפסקת עיסוק ושאין מדובר בעסק "רגיל", שהרי אין חולק, כי להפסקת השימוש במכל האמוניה, השלכות רוחב על כלל המשק והציבור. לפיכך, ועל מנת שאוכל לקבל החלטה מושכלת, לאחר שעמדות הצדדים הרלבנטיים וכן מסמכים שהוכנו במהלך עשר שנות הדיונים בנושא יהיו בפניי, בחרתי לקיים דיון נרחב ולצרף אליו את היועץ המשפטי לממשלה, את התאחדות התעשיינים ואת העמותה, ולבחון גם את החומר שהצדדים צירפו לטיעוניהם, גם אם לא היה בפני בית משפט קמא. זאת - על אף שהדבר חורג מהמסגרת הרגילה של דיון בערעור בכלל ובערעור מסוג זה בפרט.
18. טענת המערערת, כי בשל הכלל של כיבוד ערכאות וכן בשל הכלל של "הליך תלוי ועומד", היה על בית משפט קמא לדחות את החלטתו עד לאחר סיום הדיון בעליון (הקבוע ליום 5.3.17) ועד לאחר קבלת החלטה בעליון וכי כך גם עלי לנהוג, איננה הולמת את נסיבות העניין ואת מהות ההליכים הנדונים בשתי הערכאות ולא בכדי עמדת המדינה (כפי שהובאה, בדיון בפניי, מפי ב"כ היועץ המשפטי לממשלה) היא, כי ההליך כאן "אינו קשור באופן זה" להליך המתקיים בביהמ"ש העליון.
- אבהיר, כי על אף שבשני ההליכים עולה על הפרק שאלת מסוכנותם של מכל האמוניה ושל אניית האמוניה ועל אף שגם לבית המשפט העליון הוגשה חוות דעתו של פרופ' קינן וגם שם מבוקש להגיש את דו"ח המומחים, מדובר בשני הליכים שונים בטיבם ובסוגם. בבית המשפט העליון מדובר בחליך מנהלי, במסגרתו תוקפת המערערת את החלטות ועדת הערר שלא להנפיק היתר בנייה למכל ושאלת הפסקת העיסוק, גם אם יכולה היא להיות תוצאה עקיפה של החלטת ביהמ"ש העליון (ככל שהערעור שם יידחה), איננה נמצאת על הפרק. בעניינינו, לעומת זאת, מדובר בבקשה להפסקת עיסוק, שהוגשה במסגרת הליך פלילי. כל עיקרו, עניינו וטיבו של ההליך דן, הוא מתן צו מייד להפסקת עיסוק בשל מסוכנות לציבור ולשם " ... מניעת פגיעה ממשית ומוחשית באינטרס ציבורי חשוב המגולם במטרות החוק". ככל שבית המשפט מוצא, כי "הפעלת העסק יוצרת סיכון ממשי לציבור" (פרשת מ"או והאו).
- מכאן נובע, כי דחיית הדיון בבקשה להפסקת עיסוק, בשל חליך אחר תלוי ועומד (גם אם בערכאה גבוהה יותר) תחטיא את מטרתו של סעיף 17 לחוק, שכן אם וככל שבית המשפט ישתכנע כי אמנם קיים סיכון ממשי לציבור, עליו להפסיק סיכון זה באמצעות מתן צו באופן דחוף ולא ניתן להמתין לסיומו של ההליך המתנהל בערכאה הגבוהה.
19. וכעת - לדיון בגופו של עניין;
- תחילה אבקש להבהיר, כי עסקינן בשתי שאלות שונות: האחת - מה ההסתברות שיקרה תרחיש משמעותי של שחרור אמוניה בכמויות גדולות, מהמכל ו/או מהאנייה (להלן: "תרחיש אמוניה") וחשנייה - מה שיעור הנזק אשר צפוי שייגרם, בקרות תרחיש שכזה.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"א 17-02-32954 חיפה כימיקלים בעמ נ' עיריית חיפה ואח'

1

2

שאלת ההסתברות לקרות תרחיש אמוניה

3

4

20. לאחר שעיינתי בכל החומר שצירפה המערערת להודעת הערעור, בטיעוני המשיבה ושאר הצדדים וכל אשר הוגש על ידם ולאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים, סבורה אני שאין להתערב בקביעת בית משפט קמא לפיה קיימת הסתברות של ממש לקרות תרחיש אמוניה, בין בשל פגיעה במכל ובין בשל פגיעה באניית האמוניה.

8

9

10

ההסתברות הממשית לקרות תרחיש אמוניה נובעת מריבוי אפשרויות הפגיעה, בין על ידי גורמים עיוניים, בין על ידי איתני הטבע - רעידת אדמה או צונאמי ובין בשל תאונה ימית, ומהיעדר אמצעים מספיקים למניעת תרחיש כזה.

11

12

13

14

15

16

17

21. כאמור, המערערת צירפה להודעת הערעור מסמכים רבים וביניהם מצויים דו"ח ועדת שפיר, דו"ח אתוס, חוות דעת מומחה, שהוכנה עבור המערערת, על ידי אלכס כהן מחברת הז-מט בע"מ (להלן: "חוו"ד כהן"), חוו"ד קינן ותשובתו לחוו"ד כהן, מכתבים מטעם פיקוד העורף, סיכומי ישיבות שנערכו בעניין הנדון, מסמכים מההליך בעליון ועוד ועוד.

18

19

20

מהמסמכים עולה, כי הועלו רעיונות שונים להפחתת הסיכון, אך בהמשך הדרך הם נפסלו מסיבות כאלה ואחרות ולמעשה - מאז עלה הנושא לדיון ועד היום, הסיכון לא הופחת במידה מספקת.

21

22

23

24

22. אמנם, גורמי המדינה המוסמכים העריכו, בעבר ואף בעבר הלא רחוק, כי הסבירות להתרחשות תרחיש אמוניה קיצוני היא "נמוכה מאוד", אך עם זאת ציינו, כי תרחיש של פגיעה באניית האמוניה יהיה קשה יותר מאשר פגיעה במכל (נספח 14, עמ' 114 לנספחי הערעור).

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

בהודעת היועץ המשפטי לממשלה, שהוגשה לבית המשפט העליון עוד בשנת 2015 (עמ' 157-158 לנספחי הערעור) נדחה הרעיון להגדיל את תדירות האניות ולחקטן את כמות היבוא בכל פעם, מאחר "שתרחיש התקלה באנייה הוא התרחיש החמור ביותר מבחינת טווח הסיכון", כפי שנאמר גם בסיכום ישיבה שהתקיימה במשרד להגנת הסביבה (עמ' 163-162 לנספחי הערעור) "תרחיש התקלה באנייה הוא התרחיש החמור ביותר מבחינת טווח הסיכון, היות ודליפת משמעותית מאניית האמוניה עלולה ליצור שבך של כמות גדולה של אמוניה שאינה ניתנת לתיחום במאצרה עם כדורי ציפה, כך שיווצר שטח פנים גדול לנידוף המגדיל את טווח הערכת הסיכונים" (ההדגשה אינה במקור).

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"א 17-02-32954 חיפה כימיקלים בעמ נ' עיריית חיפה ואח'

- 1 עיון בעמדת המדינה, כפי שהיא באה לידי ביטוי בהודעות נוספות שנמסרו, מפעם לפעם, לבית
2 המשפט העליון, כמו גם מהודעה שהוגשה בחודש מאי 2016 עולה, שגם המדינה הגיעה למסקנה כי
3 "קיים צורך דוחק בסגירת המכל והקמת חלופה מתאימה לצרכי המשק, זאת משנמצא כי אין עוד
4 לאפשר, לאורך זמן, המשך פעולת המכל במפרץ חיפה". אמנם, בהמשך נכתב, כי "המדינה סבורה
5 כי מצב הדברים הקיים, על רקע הפעולות השונות והאמצעים הקיימים לצמצום הסיכון, הוא סביר
6 לעת הזו ביחס לתקופת הביניים שעד להקמת החלופה" (ההדגשה במקור). מאז הודעה זו עברו
7 חודשים רבים, המכרז להקמת מפעל לייצור אמוניה במישור רותם נכשל וחלופה אחרת לא גובשה.
8
9 יש לציין כי עמדתה הנ"ל של המדינה הביאה בחשבון, בין היתר, את הבדיקה שנערכה למכל,
10 בחודש פברואר 2015, על ידי חברה בריטית שהוזמנה על ידי המערערת ואשר אישרה את השימוש
11 במכל לעוד 55 שנים. אלא, שהתברר, כי יש לבדוק את המכל כל עשר שנים וכי יש לבצע גם בדיקה של
12 פנים המכל, על מנת לוודא, בין היתר, שלא נוצרו בחלקו הפנימי סדקי קורוזיה, העלולים להביא
13 לקריסתו. נראה שהדבר לא נעשה ויש בכך כדי להגביר את החסתברות לקרות תרחיש אמוניה.
14
15 23. המערערת אינה חולקת על כך שיש צורך לבדוק את המכל מבפנים, אך לטענתה, יש לסמוך
16 על הבדיקה הנ"ל. אינני מקבלת עמדה זו. לשאלתי, השיב ב"כ המערערת ואמר, כי למיטב ידיעתי
17 נעשתה בדיקה פנימית, אך לא ידע לומר מתי רוקן המכל מהאמוניה לשם ביצוע בדיקה פנימית ודו"ח
18 הבדיקה לא הוצג בפניי. מכאן, שקיימת אפשרות ריאלית שבדפנות הפנימיים של המכל (הממלא
19 תפקידו מזה 31 שנים ללא שנערכה בו אי פעם בדיקה פנימית) קיימים סדקי קורוזיה, העלולים להביא
20 לקריסה פתאומית של המכל, על כל המשתמש מכך.
21
22 24. סיכום ביניים: מהראיות עולה, כי החסתברות לקרות תרחיש אמוניה איננה זניחה, אלא היא
23 הסתברות ממשית שלא ניתן להתעלם ממנה. בעובדה שעד היום לא קרה דבר, אין כדי לומר שמחר
24 לא יקרה; אנו מצויים באזור טקטוני רגיש; המכל מתיישן עם השנים ולא נבדק כראוי; האיומים
25 הביטחוניים לא פחתו ואין להוציא מכלל אפשרות חבלה במכל ובעיקר באינייה או תאונה ימית.
26
27 שיעור הנזק - מספר הנפגעים
28
29 25. פרופ' קינן טוען בחוות דעתו, תוך מתן הסברים מפורטים, כי פוטנציאל הנזק הוא אדיר.
30 להערכתו, התממשות הסיכון עלולה לגרום לפגיעה, בדרגות חומרה שונות, במאות אלפי אנשים - בין
31 100,000 ל- 500,000 אנשים ולמות רבים מהם.
32
33 26. בחוות דעתו של ד"ר כהן נטען, כי הערכה זו מופרזת ומוגזמת מאוד וכי שיעור הנפגעים יהיה
34 קטן בתרבה - כאחוז מהערכתו של פרופ' קינן וכי רק כאחוז מהנפגעים יקפחו את חייהם (סעיפים
35 20-21 לחוות הדעת, עמ' 128 לנספחי הערעור). כלומר, להערכת ד"ר כהן, מטעם המערערת, מספר

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"א 17-02-32954 חיפה כימיקלים בעמ נ' עיריית חיפה ואח'

1 הנפגעים יהיה בין 1,000 לבין 5,000 אזרחים וכאחוז מהם יקפחו את חייהם. מאחר שעל פי כל חוות
2 הדעת, חשיפה לאמוניה גורמת לנוזקים בריאותיים קשים מאוד, עד כדי שיתוק, הרי שמדובר באבדן
3 חיים רבים ובנוזקים בריאותיים, חמורים מאד, לרבים אף יותר.

4
5 אף אם אקבל את הטענה, כי פרופ' קינן העריך את מספר הנפגעים על הצד הגבוה, הרי נוכח
6 האמור בכל חוות הדעת המונחות בפניי, לענין רעילותה של האמוניה ואופן התפשטותה (וערה אני
7 למחלוקות בדבר אופן ההתפשטות), דומה שהערכת ד"ר כהן היא על הצד הנמוך מאוד ונראה כי מספר
8 הנפגעים יהא גדול בהרבה.

9
10 אולם, גם אם הסיכון הוא ש"רק" 5,000 אזרחים ייפגעו (כאפשרות המוערכת על ידי ד"ר כהן)
11 ו"רק" כאחוז מהם יקפחו את חייהם ובריאותם של אזרחים תיפגע קשה, מדובר בתוצאה בלתי נסבלת
12 - באסון בקנה מידה לאומי, שחובה למנעו ושאינטרסים כלכליים, כפי אלה שהוצגו בפניי, אינם יכולים
13 לעמוד נגדו.

14
15 הפגיעה במערערת ובצדדים שלישיים, לרבות הציבור והמשק

16
17 27. המערערת עושה שימוש בכ- 95%-97% מהאמוניה המיובאת על ידה, לשם ייצור דשנים
18 ומכירתם לחו"ל והיא מעסיקה כ- 600 עובדים. ב"כ התאחדות התעשיינים טען, כי הפסקת אספקת
19 האמוניה תביא לפגיעה קשה בתעשיות שונות שפורטו על ידו בבקשתו, חלקן תעשיות חיוניות
20 ועובדיהם ומשכך - לנוזק ציבורי רחב היקף. אכן, ברי כי הפסקת העיסוק תביא לפגיעה כלכלית
21 במערערת וייתכן שאף בעובדיה ונראה שתגרום גם פגיעה במפעלי תעשייה שונים, אולם לא שוכנעתי
22 שהפגיעה תהא בהיקף לו טוענת ההתאחדות. המערערת וההתאחדות לא הביאו בפניי נתונים ברורים
23 בדבר כמויות אמוניה המצויות במשק הישראלי ובדבר כושר הייצור של אמוניה על ידי גורמים שונים
24 במשק, או נתונים אחרים המצביעים על פגיעה בהיקף לו הם טוענים.

25
26 חשוב לציין, כי כמות האמוניה בשנה, הנצרכת על ידי כל התעשיות במדינת ישראל (למעט
27 חיפה כימיקלים), היא כ 35,000 טון, בלבד, מתוכה צורכת חברת דשנים וחומרים כימיים בע"מ
28 30,000 טון, תעשיית דשנים מורכבים ואילו כל שאר התעשייה ובכללה - אותם מפעלים חיוניים
29 וביטחוניים, צורכת בסך הכול כ 5,000 טון. אמנם, ב"כ ההתאחדות טען שהתעשייה צורכת 1,500 טון
30 בחודש, אולם לא ניתן לקבל טענה זו אשר לא גובתה במסמכים והיא מנוגדת לנתונים אשר בדו"ח
31 אתוס (עמ' 263 לנספחי הערעור), עליו סומכת המערערת.

32
33 28. עוד חשוב לומר, כי התברר שקיימות חלופות לייבוא אמוניה באינייה ולאחסונה במכל. חלק
34 מהחלופות צורך פרק זמן ארוך להפעלתו, אך חלק מהן ניתן להפעיל בפרקי זמן קצרים, יחסית. פרופ'
35 קינן ציין בדיון, כי המשק אינו זקוק לחיפה כימיקלים, כדי לקבל את כל האמוניה שהוא צורך. לדבריו,

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"א 17-02-32954 חיפה כימיקלים בעמ נ' עיריית חיפה ואח'

1 לכל צרכן אמוניה יש מכלים תפעוליים, להבטחת המלאים התפעוליים, לפחות לחצי שנה קדימה
2 ובחברת דשנים וחומרים כימיים, לבדה, יש שני מכלים של 1,000 טון כל אחד.

3
4 אינני רואה מקום לפרט את החלופות אליהן התייחסו המומחים השונים וממילא, לא לי
5 לקבוע באיזו חלופה, או באילו חלופות ראוי ונכון לבחור. די לי בכך שמהחומר שבפני עולה כי קיימת
6 מספר חלופות אפשרויות ויחסית זמינות. גם אם להסדרת חלק מהחלופות דרוש זמן רב, נראה כי
7 קיימים פתרונות ביניים, אשר ימנעו את התחזית הקשה של קריסת המשק, כפי שהוצגה על ידי
8 המערער ועל ידי ההתאחדות ואפשרו המשך פעילותה של התעשייה הצורכת אמוניה, גם אם תוך
9 קשיים מסוימים.

10
11 לפני סיום חלק זה אציין, שהוברר כי חברת החשמל מייצרת אמוניה עבור צרכיה היא וכי
12 מדובר בכמות משמעותית. ב"כ המערער טען בדיון בפניי כי מדובר בכמות פחותה מזו הרשומה
13 בחומר שבפניי, אולם, בין כך ובין כך, ניתן לחשוב גם על אפשרות לבחון אם לחברת החשמל יש כושר
14 ייצור עודף, כך שלתקופה קצרה-קצובה, היא תייצר יותר ותעביר את עודף הייצור לצרכנים הקטנים
15 במשק.

16
17 29. זאת ועוד - בדיון בפניי הודיע ב"כ היועץ המשפטי לממשלה כי "נעשתה פנייה לכל משרדי
18 הממשלה שנראו רלבנטיים ואף משרד ממשלתי לא פנה בבקשה לתמוך בערעור או להתנגד לסגירה.
19 בעת הזאת, בהתבסס על הידוע כיום, אף משרד ממשלתי לא טען לקיומו של אינטרס ציבורי שגובר
20 על האינטרס של סיום פעולתו של המכל. כמובן, נדרש להבטיח שריקון המכל ייעשה בצורה בטוחה
21 ומבוקרת" והדגיש כי זו העמדה העדכנית של משרדי הממשלה, במצב העובדתי הנוכחי. גם מדברים
22 אלה עולה, כי "לא כצקתה".

23
24 אכן, נראה שהנוק הגדול יותר ייגרם למערערת ולרווחיה, שכן, כאמור, היא זו העושה שימוש
25 ברוב האמוניה המיובאת על ידה והמאוחסנת במכל, לשם ייצור דשן וייצואו לחו"ל. אינני מקלה ראש
26 בנוק זה, אולם, יש לזכור, כי המערערת קיבלה, כבר לפני קרוב לארבע שנים (ביום 1.3.12), התראה
27 לפיה המשרד להגנת הסביבה "יאפשר המשך הפעלת מכל האמוניה עד לתאריך 1.3.17 או עד להקמת
28 מפעל לייצור אמוניה, המוקדם מבין השניים" (ראו סעיף 4 לעיל). (ההדגשה אינה במקור).

29
30 הנה כי כן, המערערת ידעה, כבר לפני קרוב לארבע שנים, כי היתר הרעלים לא יחודש, גם אם
31 המפעל המתוכנן במישור רותם לא יקום. לא למותר לציין, כי בדיון מיום 8.4.13 (נספח 17 להודעת
32 הערעור) וכן בהודעת הערעור עצמה, טענו נציגי המערערת, כי אין למערערת אינטרס כלכלי בהחזקת
33 המכל וכי בהפעלת המכל היא משרתת את צרכי המדינה (עמ' 340 לנספחי הערעור, סוף פסקה

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"א 17-02-32954 חיפה כימיקלים בעמ נ' עיריית חיפה ואח'

1 ראשונה). מכל מקום - ניתן, אפוא, למערערת די והותר זמן על מנת למצוא חלופות ולהיערך ליום
2 שאחרי 1.3.17, אולם היא בחרה בשב ואל תעשה.

3
4 הסיכון שתופסק פעילות המכל והאמוניה במפרץ חיפה, בין על ידי המשרד להגנת הסביבה
5 ובין באמצעות צו שיפוטי, מרחף באוויר מזה חודשים ושנים והיה על המערערת ועל התעשיינים
6 והמשק להיערך לכך. חרף זאת, לא שמעתי מהמערערת או מההתאחדות, כי נעשו על ידי מי מהם
7 צעדים של ממש לשם מציאת חלופה.

סיכום

8
9
10
11 30. המכל, כמו גם אניית האמוניה, מהווים סיכון של ממש לכל מי שנמצא בתחום העיר חיפה,
12 בכל זמן שהוא. ההסתברות לקרות תרחיש שיביא לשחרור כמויות משמעותיות של אמוניה מהמכל
13 איננה זניחה, כלל ועיקר וההסתברות לקרות תרחיש שכזה בכל הנוגע לאניית האמוניה משמעותית
14 היא ואיננה נמוכה. מהעובדה שעד היום הסיכון לא התממש, אין נובע שהסיכון אינו קיים, או שהוא
15 איננו ממשי.

16
17 הנוק העלול להיגרם מהתממשות הסיכון, הוא בלתי נסבל בכל קנה מידה. מזובר באבדן חי
18 אדם רבים ובפגיעה קשה בבריאותם של רבים אף יותר ובאסון שלא ניתן להגדירו, אלא כאסון בקנה
19 מידה לאומי.

20
21 למעלה מן הדרוש אציין, כי גם לו היה מדובר בסיכון שהסתברותו הייתה נתפסת כנמוכה
22 מאד עד זניחה (וכאמור - לא כך הוא), היה מקום להורות על הפסקת העיסוק, בשל חומרתו
23 הפוטנציאלית הגבוהה של הנוק, שלא ניתן להסכיך עמה.

24
25 31. על כף אחת של המאזניים מונחים חייהם ובריאותם של, לפחות, מאות אלפי אזרחים,
26 אנשים, נשים וטף, תושבי חיפה ואלה הבאים בשעריה - לעבודה, לקניות ולבילויים, בעוד שעל הכף
27 האחרת מונחים אינטרסים כלכליים. בנסיבות אלה, קיים רק פתרון אחד אפשרי והוא דחיית הערעור
28 בכל הנוגע לעצם מתן צו הפסקת העיסוק.

29
30 אינני מקלה ראש בפגיעה שיפגע הצו במערערת ובצדדים שלישיים וערה אני לכך שאין
31 פתרונות קסם. אף אם הפתרונות בתקופת הביניים לא ייתנו מענה מלא ואף אם מימוש
32 פתרונות קבועים יארך זמן ממושך יותר וילווה בקשיים כאלה ואחרים ובנוקים כלכליים, הרי
33 ההסתברות הממשית להתרחשות אירוע אמוניה, העלול, בסבירות של ממש, לפגוע פגיעה חמורה
34 במאות אלפי אזרחים, בחייהם ובבריאותם, גוברת על כל אינטרס כלכלי-עסקי.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"א 17-02-32954 חיפה כימיקלים בעמ נ' עיריית חיפה ואח'

1 חזקה על משרדי הממשלה, על הגורמים הרלבנטיים ועל הרשויות הרלבנטיות, שיעשו כל
2 הנדרש על מנת לסייע לצרכני האמוניה, בין על ידי זירוז ההליכים לקבלת אישורים, ככל שיידרשו,
3 לשם ביצוע ומימוש חלופות להספקת האמוניה הדרושה, בין בהקטנת הנזק ובין בסיוע בכל דרך
4 אפשרית אחרת.

5
6 32. המבקשת הוכיחה, אפוא, כי הצו דרוש למניעת פגיעה ממשית, מוחשית ובעלת היקף
7 משמעותי, בציבור, פגיעה בערך המקודש ביותר - ערך חיי אדם ובריאותו, המגולם במטרות חוק רישוי
8 עסקים. כן הוכח, כי לא ניתן להשיג את מטרת הצו באמצעי מידתי יותר. בנסיבות אלה, האיזון הראוי
9 בין מידת הנזק שייגרם למערערת ולצדדים שלישיים כתוצאה מהפסקת העיסוק לאלתר, לבין מידת
10 הנזק שייגרם לציבור כתוצאה מהמשך הפעלת העסק מחייב מתן צו להפסקת עיסוק.

אחר הדברים האלה

11
12
13
14 33. ביום 20.12.16 נערך למערערת שימוע במשרד להגנת הסביבה, בטרם קבלת החלטה לעניין
15 חידוש היתר הרעלים, אשר תוקפו עמד לפוג ביום 1.3.17 (להלן: "השימוע"). כפי שעולה מהחלטת
16 המשרד מיום 22.2.17 (להלן: "החלטת המשרד"), שניתנה בעקבות השימוע (נספח א' לתגובת העירייה
17 לבקשת המערערת לדחות את מועד הדיון בהליך זה). בשימוע, הבהיר המשרד למערערת, כי היתר
18 הרעלים לא יחודש "אלא אם ישוכנע המשרד כי המפעל יכול להפחית, בלוח זמנים קצר, את
19 הסיכונים הקיימים ממערך ייבוא האמוניה לרמה קבילה וזאת באמצעות הגשת דו"ח הערכת
20 סיכונים [...] אשר יהא על המפעל להגיש עד ליום 1.2.17. הובהר כי במסגרת בחינה זו על המפעל
21 להציג גם הערכת סיכונים מתרחישי אסונות טבע ובכלל זה מרעידות אדמה. כמו כן, על המפעל
22 להציג חלופות למערך ייבוא האמוניה, לרבות לוחות זמנים ליישום".

23
24 בהחלטת המשרד נאמר, עוד, כי סקר הסיכונים שהמערערת המציאה לו, אינו מקובל עליו,
25 אינו עומד בקריטריונים שהוצבו ואינו מוכיח הסדרת הסיכון וכי "מערך האמוניה מעמיד את הציבור
26 ואת הסביבה, בסיכון שאינו קביל, הן בשגרה והן בזמן אסונות טבע, כגון רעידת אדמה וצונאמי".

27
28 בשל פניית משרד הכלכלה ועל מנת לאפשר לכלל התעשייה בישראל למצוא מענה חלופי
29 להספקת האמוניה, הסכים המשרד להאריך את היתר הרעלים עד ליום 1.6.17, והורה למערערת
30 להגיש, עד ליום 1.4.17, תכנית לריקון המכל, כך שביום 1.6.17 הוא יהיה ריק לחלוטין וכן תכנית
31 להיערכות המפעל לעבודה ללא מכל האמוניה.

32
33 כן אסר המשרד על המערערת להוסיף אמוניה למכל, החל מיום 1.3.17, ללא אישור וציין כי
34 ריקון המכל לכמות של 2,500/3,000 טון, אשר מהווים את מלאי החירום של המדינה, ייעשה רק
35 באישור המשרד.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"א 17-02-32954 חיפה כימיקלים בעמ נ' עיריית חיפה ואח'

- 1
2 34. בבקשתה לדחיית הדיון, בפניי, הודיעה חיפה כימיקלים שהיא איננה מקבלת את ההחלטה
3 ואיננה מתחייבת להפסיק את הפעילות בתוך 90 יום.
4
5 35. היועץ המשפטי לממשלה הודיע, בדיון שהתקיים בפניי, כי החלטת המשרד להגנת הסביבה
6 ניתנה במסגרת בקשה להיתר רעלים וכי המשרד אף עשוי לשקול מחדש עמדתו לאור העמדות
7 העדכניות של משרדי הממשלה, כפי שהן כיום.
8
9 36. וכעת - לצד המעשי.
10
11 למדתי מבי"כ המערערת, כי נכון ליום הדיון, נותרו במכל כ- 9,000 טון אמוניה וכי קצב
12 התרוקנות המכל הוא כ- 300 טון ביום. מכאן, שאם לא תתווסף אמוניה למכל ויימשך קצב
13 ההתרוקנות הרגיל, יתרוקן המכל מאליו, בתוך 30 ימים.
14
15 הכול מסכימים, כי ריקון המכל בפרק זמן קצר אינו אפשרי בשל הסיכון שיש בכך. ממילא,
16 בשים לב לכך שהסיכון הנשקף מהמכל משמעותי פחות מהסיכון הנשקף מאניית האמוניה, ובשים לב
17 לפרק הזמן הקצר בו הוא מתרוקן "באופן טבעי", עקב השימוש באמוניה המאוחסנת בו, אין צורך
18 לרוקנו בקצב מהיר מכך.
19
20 אינני מוצאת לנכון להורות על השארת מלאי חירום במכל. המדינה לא ביקשה זאת וחזקה
21 עליה שהיא ערוכה עם חלופה לכך.
22
23 37. לאור כל האמור לעיל, אני דוחה את הערעור בהתייחס להחלטת בית משפט קמא להורות על
24 הפסקת העיסוק בעסק (להבדיל מהתנאים שנקבעו על ידו).
25
26 על מנת לאפשר ריקון המכל באופן בטיחותי וכן לאפשר למשק את פרק הזמן המרבי האפשרי,
27 בנסיבות העניין, לשם התארגנות להפסקת הספקת האמוניה מהמכל, ניתנות בזה הוראות כדלקמן:
28 א. ביצוע הצו מעוכב בזה עד ליום 1.4.17. במועד זה על המכל להיות ריק, לחלוטין,
29 מאמוניה.
30 ב. אני אוסרת על מילוי המכל, מכאן ואילך, בכל דרך שהיא - ללא הגבלת זמן.
31 ג. אני אוסרת על הבאת אניית אמוניה נוספת - ללא הגבלת זמן.
32 ד. מיום מתן החלטה זו ועד להתרוקנות המכל, תמשיך המערערת לספק אמוניה לדשנים
33 וחומרים כימיים ודרכה - לכל הצרכנים במשק הישראלי, כפי שעשתה עד להגשת הבקשה
34 לבית משפט קמא.

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"א 17-02-32954 חיפה כימיקלים בעמ נ' עיריית חיפה ואח'

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12

ה. צו זה תקף עד לסיום ההליך העיקרי או עד למתן תחלטה המורה אחרת.

המזכירות תמציא פסק דין זה לכל הצדדים, מיד לאחר חתימתו.

ניתן היום, ג' אדר תשע"ז, 01 מרץ 2017, בהעדר הצדדים.

תמר שרון נתנאל שופטת

העתק ההחלטה

נספח 2, עמ' 19

העתק ההחלטה

נספח 2, עמ' 19

מדינת ישראל
בית משפט לעניינים מקומיים בחיפה

תאריך: 12/02/2017

בפני כב' השופטת ביארה צפיר

תיק פלילי מס': 191/2017

פרוטוקול

התביעה	עו"ד יצחק חיסין
הנתבעת	נ.ד.
המגן	חופה כומקיליים בע"מ
הנתבע	בי"ב המאשימה - עו"ד יצחק חיסין, עו"ד ויליאם שוקמן, עו"ד עובד בן אריה המאשימה - אין הופעה בי"ב המאשימה - עו"ד אן הופעה

החלטה

1. זוהי בקשה לטעון כי להסדקת העיסוק מתוקף הוראות סעיף 17 לחוק רישוי עסקים, תשכ"ח-1988 (להלן: חוק רישוי עסקים), והאת למניעת הפועל הפעלתו של עסק לאחזקת חפוצים מוסכמים, אמנותי, עיי המשיכה, עסק המעון רישוי על פי הוראות חוק רישוי עסקים חזק מכוחו, והמתחיל בלא שיתן לו, או אף נתבקש לקבל, רישיון עסק לשם הפעלתו.
2. אגד המשיכה מתגורר הליך פלילי במיזמות משלו זה במין ניהול עסק ללא רישיון, ת"פ 542/11 הליך שהדיון בו טרם הסתיים (להלן: התיק העיקרי).
3. יצוין כי במסגרת התיק העיקרי, אשר הדיון בו נדחה בסופו של דבר לטובת המאשימים למציאת פתרון אפשרי יותר את הצורך בהכרעת בית המשפט, והפניה למצומס נדקלים העלולים להגרום לנאשמת באם התרחיש הפסיקה ממחלוקת יתרחש, הסתיימה פרשת התביעה והנאשמת טענה כי אין עליו להשיב לאשמה, טענה אשר במקביל לחלטה זו, ניתנה גם חלטה לציבה, והטענה כי אין להשיב לאשמה נדחתה.
4. בענין זה של מציאת פתרון מוסכמים, הן ועודם מעורבים, משורר המפוסקת הרלוונטיים, ובכללם המשורר להגנת המביעה, משורר הכלכלה, משורר האוצר ועוד, אשר המצב המיוחד בו נמצאת המשיכה, כאשר אין עסקין בתיק "סטנדרטי" או בעסק "סטנדרטי" אלא במצב מיוחד, נוצח פרשת העסק המוחק למשיכה נהולו, וההקשר של חינת המשיכה "מפעל חרמי", כמנהגה, כמו שצוהר בהמשך.
5. בין יתר הנשאים שעלו על הפרק, במסגרת הדיונים מתוך לבת המשפט, עלתה השאלה שאף במצומס היה דיון ציבורי ער למדי, של העתקה ממעלה של המשיכה, או למצומס אף מיכל האמונה נשוא הדיון, לאורך הדגום והתקנת מאגרי חיפה צפון האוכלוסין.

מדינת ישראל
בית משפט לעניינים מקומיים בתל אביב

תאריך: 12/02/2017

בפני כבוד השופטת ג'אדה גולד

תיק פלילי מס' 191/2017

4. קריאה, ועל אף חלף תוסף הרב, אין במצא פתרון בידי הנזירה, מכיון שיש העתקה מיכל האפוטה לאורך הדפים בשל, וסוים מבעה הצעת פרקטית ישמה ליי הגורמים המשפטים לפתרון הבעיה.
7. משוקחחתי למבקשת כי אין בידי הנזירה פתרון ישום להציע כעת, והרנו חזרה לבקרת התגובה, כך שהוליד הפלילי משוך סדרה, ובמסגרת הגשחה בקשה זו למנון צו סנידה מתוקף תודעתו סעיף 17 לתוק דישו עסקים, כאמור.
8. הבקשה נסמכת על מספר נספחים שלישונים של המבקשת, מצדדים את מתן חזר, על להפסקת השיעור, קרי למאירת מיכל האפוטה, עד במרום הודשית המשפט והשיבה בוין, כאשר התיכונק העיקרי ענפי המבקשת הוא השיכון הרב הספון באמצע פעילותו של מיכל האפוטה, האפסא, כאמור, באחד צפוף אוכלסין, ולבקשה צורף דוח מסיים והלוח של מומחים מקצועיים, דוח רחב היקף שמעיון מ עולה תמונה סדאגה אודות הסכנות הרבות הטמונות בהמשך קיומו של המיכל, לרבות סכנה לקיומו של סיכון משפחתי לתחרשותו של אשון מתוך בסיסא, עם במולות אודות של נפגעים ואף הורגים.
9. אותו דוית מונה את התיבות שבהמשך הפעלת המיכל במסגרות הקיימת היום, בהבסיס השונים המוללים, בין היתר, סיכונים מהמיכל עצמו ומהפעלתו וסיכונים בטיחוניים ובסוקותיים מהעובדה שאותו לתוש מיובאת המשיבה אמוניה נולדת בכמות אדירה, כאשר האמוניה מובלת לארץ באניה המורקת את חסותה אל תוך המיכל, פעילות השומרת בתרבה סיכונים רבים שפורטו במרחבה דוח עצמו, ואינו דואה צורך למדע זאת גם כאן.
10. אותו דוית אף סעיף אלטרנטיבות אפשריות לאימו האמונית הנוגדות לכמות האדירה ובאורה שוקדדים מתבצעים נכון להיות.
11. המשיבה העלתה במספר סגנות מתגובות אשר הוגשה לצד המשפט ושבתבסס עליהם, כך לשיטתה של המשיבה, אין כל מקום להיעתר לבקשה. סגנות אלו כוללות: העדר ניסיון כפלים משלא גילתה המבקשת את כל העובדות הרלוונטיות במ בית המשפט, העדר גטיבת הדיעות מהותיות המצדיקות הגשת הבקשה בשלב זה, העדר קבילות של תוצח שהגיש יחד עם הבקשה, קיומו של הליך תלוי ועומד במ בית המשפט הצלוח, והזקק והעדר העלול קיומו למשיבה ולמשק בכללותו, באם בית המשפט יתער לבקשתה.
12. הטיעון הראשון של המשיבה מתייחס לדת של אמונה וועדת שמונתה ליי ראש העיר תיפח והצורך לבקשה לשיבת המשיבה, אכן עסקין בחוות דעת, הססוך אינו ערך בתות דעת כפי הרואת סקנות הראיות, כי הדויה אינו בגד עובדה חדשה מהותית וקיצונית התגעת למסוגלות העובדה מהעסק, מאחר ואין מוחס בממצאים חדשים אלא, לסל דוית, המובנת של עורכי המשפט, אשר לא ביקרו במקום, לא דוידו עם נציגי המשיבה,

בית משפט לעניינים מקומיים בחיפה

תאריך: 12/02/2017

בפני בית המשפט/ת לאזה בסול

תיק פלילי אג"ז: 491/2017

ולא ביקשו נהוננים כלשהם, אם שהמשרד להגנת המלכה ואם מפקד העורף או מכל זרם אחר שהמלכה נתון לפיקוחו.

11. עוד טוענת המשיבה כי לא בכדי נטח אותו דוח כפי שטענה, ולא כחומר דעת המלכה כדולה לבין המשפט, מאחר ואין עורכיו יכולים לעמוד במחודי האמור באותו דוח.

14. טוען מרץ שהמשיבה העלתה הוא שהמבקשת מניחה מלחיש בקשה זו לאור העובדה שבפני בית המשפט העליון פתחור הליך בין הצדדים, (עניינים 278/11) במסגרתו ע"פ-על פסק דינו של בית המשפט לעניינים מבחליים בחיפה, אשר דחה את עתירתה של המשיבה לסתור חתמי בינה למיכל שהוא חתום, באסך במסגרת הדיון בפני בית המשפט העליון, ימים ספורים לפני הגשת הבקשה דין, העישה המבקשת לבית המשפט העליון, את אותו דוח שהוגש כאן / ואו חלק ממנו, כאשר בדיון בפני בית המשפט העליון דאבדו להתקיים דרך מספר שבועות, דיון, בין היתר נטען מכלל האמורה שאף בהגנה, כך שמשיבה, ודבר המעשה באותו הליך.

15. לטענת המשיבה, המבקשת הסתירה עובדה זו מפני בית משפט זה, וכלי החליך בפני בית המשפט העליון הינו בגדר "הליך תלמי ועומדי", כך שהגשת הבקשה כאן, ודיון בפני ערובה זו מתווה הקמת גבול של בית המשפט העליון, הערובת הגבוהה ביותר במדינת ישראל.

16. המשיבה מציינת בהגנתה עוד כי היא סבורה לבית המשפט העליון במקשה להוצאת הדוח לעיון בהתייחס המתחל עם, שבו זה נטפת שהמבקשת לא גילתה לבית משפט זה.

17. באשר לשאלת הסיכון הנטען ע"י המבקשת, טוענת המשיבה כי אין בכך ממש, כי על פי הדעה מספר נורמלים האמורים על בדיקת תקינות המיכל והמקדו, לבין פיקוד העורף המטה לביטחון לאומי, השב"כ, ועד, וכמו שהצגת שהולשו ע"י המדינה לבית המשפט העליון במסגרת אותו הליך, ועלפיהם, אין נשקפת סכנה מהמיכל שהוא חתום, בין היתר בשל האמצעים שנקטו במתקנת השנים, ביחד עם המשיבה, להפחית הסיכונים מהמיכל דין, וכי עסקינן בסיכון נמוך מאוד להגדר השותף העליון המתואר ע"י המבקשת.

18. על פי הוטען בתגובה, על פי בדיקת שערורית בשנת 2015 בוצעה בדיקה של תקימות המיכל ע"י רבדה בדיקת אשר אישרה את במידות השימוש לעוד 55 שנים.

19. המשיבה עוד טוענת כי על פי החלטת ממשלת ישראל, שהמבקשת לא טרחה להביאה לדעת בית המשפט, הרי שעל פי אותה החלטה (החלטה מס' 766) מיום 4/10/2013,

מדינת ישראל
בית משפט לעניינים מקומיים בתל אביב

תאריך: 12/02/2017

בפני כפי השופט/ת ג'אדה סג'ד

חוק כלילי מס': 191/2017

25. לא נצטוו הנתבעות לשלם את רישון הסל המצויקו והוצאת צו לסי הוצאת סעיף 17, וכל כך אין חולק.

26. כפי שכתב צייקו לעיל, עסקיו פתח או יותר דיוק, בעסק שאינו סטנדרטי כלל הן במהותו והן בהיקפו.

27. כפי שכתב צייקו לעיל בתחילת ההחלטה, טענת המשיבה במסגרת החליף העיקרי שאין להשיב לאשמה, בהתנהגותה של המשיבה במסגרת החליף, ומשלא נראה כי קיים פתרון הוגה לצדן, של המדינה, לסוגיות מכלל האמנות.

28. מכאן שלפאלת אפשרות השלמת הבקשה בהתאם להוצאת סעיף 17 לחוק רישון עסקים, הרי שאם המשיבה הראשונה, המבקשת עברה,

29. אין חולק כי, ולו לכאורה, עסקיו בעסק השני רישוי, המתנהל ללא רישון עסק כדון, ושאינו לבני רישון עסק.

30. נשאלת השאלה, האם אין עסקיו במצב בו קיים חליף אחר תלוי ועמו המנוח בהתקשרות להשיב בקשה זו?

31. התשובה לשאלה זו היא שלילית ואבויור: החלוק המתנהל בפני בית המשפט החליף, חינו ערעור של המשיבה אשר הוגש על פסק דין של בית המשפט לעניינים מקומיים בתל אביב, שהושא שלו מתוך התערבות מכלל האמנות עסקיו.

32. אמנם חזק ויעיל שאלת שאלות גם בחליף כאן, אך עסקיו בחליף שונה, במסגרת שונה, והתנהגותה במסגרת אותו חלק אמנה קשורה לחלק כאן במובן זה שהחלטה בחליף המתנהל בפני בית המשפט החליף, איננה מייחסת כלל את חזיון בענין כאן, אם בחליף העיקרי ואם בחליף הבקשה דף.

33. הסוגיה המולה בהתקשרות כאן היא סוגיות הרישון הנובע מהמשך הפעלת מכלל האמנות, סיכון העסקי לאובדן עסקאות המהירות במסגרת מכלל, כאשר חלק שבידי המבקשת, כרשונת מקומית אחרת האמורה; בין היתר, על אבות חזק ברישון עסקים, ובכלל זה, מניעת סיכון העסקי מהמשך גיחול עסק, הוא אין הכלי של הוצאת בקשה בהתאם להוצאת סעיף 17 לחוק רישון עסקים.

34. סעיף 17 לחוק רישון עסקים קובע בדלתו:

"הגוש בתב אישום בעל ציורה לפי סעיף 14, ושאף בית המשפט שאלו הוגש כדון האישום לזה או כאמור בסעיף 16, חקרו יסקע עם ביטול כתב האישום, או עם כותן דין חזק, או במעמד שבו הוצא הנאשם ויבוי סופי, או בכל מעמד קודם שנקבע בצו."

בדיקת ישראל
בית משפט לעניינים מקצועיים ברוסיה

תאריך: 12/02/2017

פני לי השופטת גינה ברוך

תיק מל"ג 291/2017

- 35. החליף כאן הוגש לפני זמן רב, התבועה שימחם להביא את האזימה ועל כן לשלמה השאלת באשר לעמוד הנפשת הבקשה דין, הפד הוא השיטי אשר חל, שהיה בו כדי להצדיק את הגשת הבקשה בעיקרה.
- 36. אלוני מסיימת עם המשיכה בפעולה כי הנתון או הסכימת החלטה היחידה היא אהבו דוח ועודה, אלא יש לצרף לכך את המבוי הסודים, מכל הנראה, אלא נקלעה הפריטה בשפלה בסוגיות השלקת מכל האמוניה או הקמת מפעל לייצור אמנותי במיקום אחר, החקק במקום צפוף אוכלוסיין.
- 37. עסקינן במצב שנתון שלים, כאשר היזרולטור איננו פועל בשקיחה הראויה למציאת פתרונות, בו בעת שאוכלוסייה אורחית גדולה חשפה לסכנתו מהמשך לחול העסק דין.
- 38. דוח הוועדה אשר הוגש ביחד עם הבקשה, רלוונטי, לשאלת ההסכמות ולא לשאלת צגם בפניו העבודה.
- 39. בשאלת המסוכנות, והשאלה בתחום דין המצרים, שם ניתן להסתמך על מידע מדיעתי חסוי לזיהוט מידת מסוכנותו של צנור, ודי שבהשאלה לעניינו, הודח דלוחטל לשאלת המסוכנות שבחמשך הפעלתו של מכל הממוקד באותה מתכונת, ועת המדינת איננה נוהגת פתרונות ישימים הנראים לציון, אין הריעות המקומית שבתחום שישתוק פועל אותו עסק, מנחיק או הסופח מלאונו לשלומם וביטחונם של התושבים המצויים בתחום שיפוסה.
- 40. עיתוי עין היעב בדוח, והחבולות היעלה מימנו מידתה שיהא כל המשיין בו, התחומים הלולים בו, לרבות סקירות המצב במוקמים דומים שפעלו במידת אחרות בעולם, התחומים המיומם של המכל, השילוח של עיפות החומר, האמורפסן של העבודת האמנותית הנוצלת מהסמינה למכל מידו חודש בכמויות אדירות, אין היא מהווה סיכון לא מסתל שלא ניתן להתעלם ממנו.
- 41. דבר גיטף השוב נמנר למעמי, הנמוצא באותו דוח, הוא קיומן של אלטרנטיבות אחרות המייתרות את הצורך בהמשך התנהלות המכל במתכונת הקיימת, והצגום הליכון לצורך מודיה רבה.
- 42. הסיכון כי מדגב מפעל המיימי למשך באשר הכשיכה מחויבת לחן זיק במלאי ממתן מיניסלית הקבועה לה לעורכי עינת חידום, קיימן זה במידה רבה הוא מפולסיטי ומסנה, בעת שמחברד מי החכמות התחוצח לשעת חירום הינה של בין 2,000 ל 3,000 טון בלבד, כ 1% מכלול האמוניה המוחזקת עיי המשיבה, כאשר החלק האגרי של האמוניה משמש את המשיבה עצמה, לצרכי עסקיה, שאין לשכות כי מוזבר בעסק פרטי התחל למטרות רוח.

מדינת ישראל
בית משפט לעניינים מקומיים בירושלם

תאריך: 12/02/2017

כפני מבי העמותה ג' אהרן פקיד

תיק פלילי מס' 191/2017

- 43. אתוך סוף מניתי העולת פהדה הוא אמצעי הבקשה הנכונה כאשר חלק מתביעות מבוצעות עמי המשלמה עצמה הוכחות מביעם היא, ועאלת רבת העולת פהדה באשר לתקנות גבישות המכל, אינן מוצאות מענה מבדיקה אובייקטיבית מושלמת.
- 44. המיעון שלפני פיקוד העורף מאשר את גבישות המועדן, ורלוטי לאבטקו ארץ בלבד, ולא למכלול הנסיבות, כפי שהדבר מפרט במרום רב ביהת עהוש.
- 45. הסיוע לפי אמצעי הנסיונות ענקשו פקטטים את הסיוע לאוכלוסייה האזרחית, גם הוא לא יוכל להישמע. עסקין במצב מסוכן של חומרים מסוכנים לצמיות אדירות, המובאים לארץ המועברים למכל באמצעות טיפוס, שאף היא כרוכה במיכונים, ועוד מדובר במצב הממוקם בלב אור אדומי צפוף אופולסי, גם סיוען ומוך הוא סיוען ואם מתרחש אירוע מסוכן, והמצב בסכנתו משה, הדגם העליל להגרים לאותה אוכלוסייה לרבות החיילים, והוא אדור.
- 46. תבחינה היא חי ארם וביעחום אל מול אינטרסים כלכליים נטיים, והתשובה לשאלה מה הוא האינטרס העדיף, והא ברורה למדי.

- 47. אני מודעת למורכבות של משמעות מותן הלו, אין עסקין בצי העולת לפיכך בין לילה או בין דג, ויש לבצע אופרציה זו בהחלט והראיה, תוך מות האפשרות למשיכה לבחון את החלופות האפשריות עברה להעלות מקום אחסון האמוניה, או ביטת אופציות אחרות. מען ייצור האמוניה בכחות עצמה, אך כאמור, הליך זה מחייב בדיקה ותכנון וביצוע.
- 48. מן הסתם גם המדינה אמורה לבדוק את האפשרויות הפונות מניה למאגר האמוניה לשעת חירום הדרוש לה.

49. עלכן, המשתלשלי למסקנה כי יש מקום להישטר לבקשה וליתן את הצו אני בורה ברחוק.

- (1) יאסר על המבקשת לחוסף למיכל כמותות נספות של אמוניה, אך ברוך הן אין כל בעיה כי היא תשלמש באמוניה המאוחסנת במכל לצרכיה היא ולצרכי הגודים השלישיים להם היא מספקת את האמוניה.
- (2) המשיכה תדאג לזקן את מכל האמוניה, אך משאר ולא טוח לזקן את המכל לאלור, על הסיכונים המרובים בכך, יתון למשיכה פרס זמן של 10 ימים לזקן יתקן המכל כאמור.
- (3) באם תעוררו גטיבות המצדקות פתו ארבת נספת לצוף יתקן המכל, כאמור, תחיו המשיכה ושאת לפנות לבית המשפט בבקשה ממוקמת ומפרטת לסיון ארבת, תוך פרול חודך ליתקן המכל על ידה.
- (4) המשיכה ומאג, תוך פרס חומן הייל, להבטיח את קיומו של מלאי האמוניה לשעת חירום כפי מוחיפותה.

מדינת ישראל
בית משפט לעניינים מקצועיים בחיפה

תאריך: 12/02/2017

בפני כב' השופטת נארה בלוי

ת"ק סל"ז תש"ל: 192/2017

- (5) לעורך הבעות קיום חצר, אך משגיחה את בקתי עורכת היפה ואצ שגרה.
- משטרת ישראל לבצע צו זה.
- (6) צו זה יתקן במוקד עד לשיום ההליך העיקרי או עד לפרט החלטת אג"ת.
- (7) הצדדים רשאים לפנות בבקשה ככל שיתעורר בכך צורך, למבטוח קיום הצו, ולצמצום הפגיעה במקרקעין.

החלטות השופטת קודם החלטת לבית המשפט:

בדבר היום כ"ז שבט, תשע"ז (12/02/17) במסגרת הליכים.

נארה בלוי, שופטת

העתק הבקשה למתן רשות ערעור

המוגשת בד בבד עם בקשה זו,

ללא נספחיה

נספח 3, עמ' 28

העתק הבקשה למתן רשות ערעור

המוגשת בד בבד עם בקשה זו,

ללא נספחיה

נספח 3, עמ' 28

רע"פ 17/

בית משפט העליון
בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

בענין שבין: חיפה כימיקלים בע"מ

ע"י ב"כ עוה"ד ראב"ד מגריזו בנקל ושות'
 אשר כתובתם למסירת כתבי בי-דין היא במשרדם
 שב"בית אירופה", שד' שאול המלך 37, תל אביב 6492806
 טלפון: 03-6060260; פקס: 03-6060266
 (להלן: "המבקשת")

נגד

לבין:

1. עיריית חיפה

ע"י המחלקה המשפטית של עיריית חיפה - עו"ד ענבל בן ארי
 טלפון: 04-8357077; פקס: 04-8357014

2. היועץ המשפטי לממשלה

ע"י פרקליטות המדינה
 רחוב צלאח א-דין 29 ת.ד. 49029 ירושלים 91490
 טלפון: 02-6466422; פקס: 02-6467011

3. התאחדות התעשיינים בישראל

ע"י ב"כ עו"ד אריה ניגר ו/או עו"ד שלו בראנץ'
 ממשד עמית, פולק, מטלון ושות' עורכי דין ונוטריון
 בית APM, קומה 5, ראול ולנברג 18 בניין D, תל אביב
 טל' 03-5100838; פקס 03-5100836

4. צלול - עמותה לאיכות הסביבה ע.ר. 580350940

ע"י ב"כ עו"ד חיה ארז ו/או עוה"ד חגי קלעי ו/או עוה"ד אהוד רוזן
 רחוב קלישר 30, תל אביב
 טלפון: 03-7943040; פקס: 03-7943065
 (להלן: "המשיבים")

בקשת רשות ערעור

מוגשת בזאת לבית-המשפט הנכבד בקשה למתן רשות ערעור על פסק דינו של בית-משפט מחוזי בחיפה בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים - כבוד השופטת שרון - נתנאל - בעפ"א 17-02-32954 ("בית המשפט קמא") אשר ניתן ביום 1.3.17, בהעדר הצדדים, והומצא כדין למשרדו של ב"כ המבקשת ביום 7.3.17 ("פסק הדין").

בפסק הדין נדחה ערעור המבקשת על החלטת בית המשפט לעניינים מקומיים בחיפה - כב' השופטת בסול-מיום 12.2.17 אשר במסגרתה ניתן צו הפסקת עיסוק "יומני" מכח הוראת סעיף 17 לחוק רישוי עסקים תשכ"ח - 1968 (להלן בהתאמה: "ההחלטה"; "חוק רישוי עסקים").

העתק פסק הדין מצורף **כנספח 1.**העתק ההחלטה מצורף **כנספח 2.**

בית-המשפט הנכבד יתבקש לדון בבקשת רשות הערעור כבערעור עצמו, לקבל את הערעור ולבטל את פסק הדין.

ההדגשות בבקשה זנא אינן במקור, אלא אם כן נאמר אחרת.

ואלו נימוקי הבקשהפתח דבר

1. עניינה של הבקשה דנא הוא בפסק דין והחלטה מוטעים, אשר בכל הכבוד הראוי, ניתנו בחריגה רבתי מסמכות, של שתי הערכאות אשר דימו עצמן כבית משפט לעניינים מנהלים או לבית המשפט הגבוה לצדק, שכן כפי שיפורט להלן, הצו שניתן וההנמקות של שתי הערכאות, כאחת, אין בינן לבין צו הפסקת עיסוק זמני בעסק, בהתאם לסעיף 17 לחוק רישוי עסקים, ולא כלום, בכל הכבוד.
2. שתי הערכאות, כאחת, התעלמו משתי עובדות מפתח כי המדובר ב"עסק", הנמצא בבעלות מדינת ישראל, ממוקם במסוף הכימיקלים שבנמל חיפה והוא חלק ממערך ייבוא האמוניה למדינת ישראל, מופעל על ידי המבקשת באותה מתכונת ממש מזה למעלה מ- 32 שנה, מבלי שלפעולתו זו גרמה לסיכון ולו קל שבקלים, לאדם או לסביבה, ודאי שלא גרמה לנזק, חלילה, לנפש או לרכוש במהלך עשרות שנות פעילותו.
3. שתי הערכאות, כאחת, התעלמו מכך כי כתב האישום, באשמת ניהול עסק ללא רישיון, בתיק פלילי 542/11, במסגרתו ניתנה החלטה, תלוי ועומד מזה למעלה משש שנים, בפני בית המשפט לעניינים מקומיים בחיפה, בלא שנתבקש צו הפסקה זמני והמאשימה - משיבה 1 - לא הביאה בפני שתי הערכאות כל נסיבה או טעם של "שינוי נסיבות" שבגינה הוגשה "הבקשה הבהולה" למתן צו ההפסקה. יתירה מכך הנמקות של בית המשפט לעניינים מקומיים, מלמדת על עצמה כי אין ולא היו בנמצא, כל נסיבות חדשות, שבגינן נוצר הצורך, לבקש את הצו, ודאי שלא לתיתו: "אינני מסכימה עם המשיבה בטענתה כי הנתון או הנסיבה החדשה היחידה היא אותו דוח וועדה, אלא יש לצרף לכך את מבוי הסתום, ככל הנראה, אליו נקלעה המדינה בטיפול בסוגיית העתקת מכל האמוניה או הקמת מפעל לייצור אמוניה במיקום אחר..." וכן כי "עסקינן במצב שנמשך שנים, כאשר הרגולטור איננו פועל בשקידה הראויה למציאת פתרונות..." [שם, סעיף 36 להחלטה].
4. שתי הערכאות כאחת התעלמו מהעובדה כי מזה למעלה מ- 6 שנים, תלוי ועומד, במקביל להליך הפלילי המתנהל כאמור בבית המשפט לעניינים מקומיים כנגד המבקשת, בפני בית המשפט הנכבד הזה, הליך שעוסק בדיוק בשאלת המשך פעילותו של "העסק" נושא צו הפסקת העיסוק - עע"מ 278/11 חיפה כימיקלים בע"מ נ' ועדת ערר ואח'. בית משפט נכבד זה קיבל, בשל חשיבות ורגישות מכלול הנושאים הסובבים, את המשך הפעלתו הרציפה והבלתי מופרעת של "העסק", החלטה יוצאת דופן - בכל הכבוד - בכך שהחל מפקח ומלווה באופן צמוד את החלטות הממשלה הקשורות בו, תוך שראה ביום 1.6.15 לצרף כצד לדיון את היועץ המשפטי לממשלה (בנוסף על פרקליטות המדינה המייצגת צדדים בתיק). בית משפט נכבד זה ראה לבקש עדכונים עיתיים מגופי המדינה השונים באשר להתפתחויות שעניינן יצירת חלופה ל"עסק". בהתאם להחלטות אלה הוגשו הודעות מעודכנות מטעם המדינה הנתמכות בתצהיריהם של הגופים המוסמכים לפקח על פעילותו של "העסק" ומטעם עיריית חיפה.
5. יתירה מכך, בית משפט נכבד זה, נתן ביום 31.5.16, הוראות בכל הנוגע להמשך פעילותו של מערך ייבוא האמוניה לישראל ו"העסק" בכלל זה, שעה שהורה לעדכן אותו בדבר הגשת הצעות למכרז שפורסם להקמת מפעל לייצור אמוניה שימנע את הצורך לייבא אמוניה לישראל; בדבר היערכות של כל הגורמים הנוגעים למקרה שהמכרז, או מימושו ייכשלו אגב קביעת מועד סופי ובלתי תלוי לסגירת מתקן האמוניה הקיים וכן בדבר היערכות לגבי תקופת הביניים בהתאם לאחת החלופות דלעיל.
6. שתי הערכאות, כאחת, התעלמו מכך שהרגולטור המפקח באופן צמוד, מכוח סמכותו על פי דין, על פעילות מסוף האמוניה החליט ביום 22.2.17 להאריך את תוקפו היתר הרעלים, שהינו תנאי בלעדיו אין להפעלת העסק, עד ליום 1.6.2017 לאחר שבחן ושקל את "הסיכונים" הכרוכים בהמשך הפעלת

מסוף האמוניה מזה וצרכי המדינה והמשק מזה. לא ניתן כלל להפריז בחשיבותה של החלטת הרגולטור הרלבנטי, שכן כאמור לעיל וכפי שעוד יפורט להלן, הטעם העיקרי בשלו ניתן הצו, מלכתחילה ולא בוטל בערכאת הערעור הוא כי הרגולטור והמדינה בכלל זה, שירכו רגליהם ולא טיפלו כראוי במציאת חלופה למסוף האמוניה וברשלנותם זו הם מסכנים את חיי התושבים שבאזור מפרץ חיפה. קביעות מופרכות אלה, בכל הכבוד, יסודן בכך ששתי הערכאות העדיפו, שלא כדין, "חוות דעת" מוזמנת מטעם עיריית שכונתה "דו"ח המומחים" (להלן: "הדו"ח"), על פני עמדתם המקצועית של כל גורמי המדינה האמונים על כך ובהם, המשרד להגנת הסביבה, המועצה לביטחון לאומי ופיקוד העורף.

7. שתי הערכאות, כאחת, ראו להתעלם מהפגם הדיוני הקשה שפגע פגיעה קשה בזכותה של המבקשת לקיומו של הליך הוגן, בכך שהן סמכו על הדו"ח מבלי שאפשרו למבקשת להגיש חוות דעת מומחה לסתירתו ולא אפשרו גם את חקירתם של "עורכיו". אין המדובר בעניין של מה בכך, שעה שבית המשפט קמא, קבע בהתייחסות ישירה לדו"ח: "...ספק בעיניי אם יש בעמדת הפסיקה המתירה, הגשת מידע מודיעיני, משום הצדקה להגשת ראיות בלתי קבילות שניתן להפכן לראיות קבילות, בהליך לפי ס' 17 לחוק, גם אם "רק" לעניין הוכחת המסוכנות."

8. הנה כי כן למקרא פסק הדין וההחלטה, על שלל נימוקיהם, דומה כי אין וממילא לא ניתן לחלוק כי לא רק שבית המשפט קמא לא פעל כפי שעל בית המשפט הפועל לפי חוק רישוי עסקים לפעול, לא כל שכן במסגרת הנגזרת הצרה של בקשה למתן צו להפסקת עיסוק בעסק, תוך ששתי הערכאות בחרו לעסוק בעניינים שאינם בסמכותם כלל ועיקר וחמור מכך ראו לקרוא תיגר על סמכותה של הרשות המקצועית הממונה - היא המשרד להגנת הסביבה - משל החלטתה אינה אלא בבחינת המלצה בלתי מחייבת מבחינתו, כמו גם על רשויות מדינה מוסמכות אחרות, שצוינו לעיל ותוך התעלמות בוטה מכלל "כיבוד הערכאות" וההלכה המשפטית המחייבת של הליך תלוי ועומד.

מסוף האמוניה וגלגוליו - רקע כללי

9. בית המשפט קמא ראה לציין בפסק דינו כי "כמעט אין צורך לומר, שאין מדובר בבקשה "רגילה" להפסקת עיסוק ושאין מדובר בעסק "רגיל", שהרי אין חולק, כי להפסקת השימוש במכל האמוניה, השלכות רוחב על כלל המשק והציבור. לפיכך, ועל מנת שאוכל לקבל החלטה מושכלת, לאחר שעמדות הצדדים הרלבנטיים וכן מסמכים שהוכנו במהלך עשר שנות הדיונים בנושא יהיו בפניי, בחרתי לקיים דיון נרחב ולצרף אליו את היועץ המשפטי לממשלה, את התאחדות התעשיינים ואת העמותה, ולבחון גם את החומר שהצדדים צירפו לטיעוניהם, גם אם לא היה בפני בית משפט קמא. זאת - על אף שהדבר חורג מהמסגרת הרגילה של דיון בערעור בכלל ובערעור מסוג זה בפרט..." [שם, פסקה 17].

10. וזאת יש לדעת; "העסק" נשוא דיוננו, הוא מסוף האמוניה הארצי - (המכונה מכל האמוניה) - המצוי במסוף הכימיקלים הצפוני, המתווה חלק מנמל חיפה, מזה כ- 32 שנים ואשר מספק 100% תצרוכת האמוניה של מדינת ישראל, בשגרה ובחירום, אשר היה ותופסק לא תתאפשר פעילותם, של מתקנים ביטחוניים רגישים דוגמת הכור הגרעיני בדימונה, בתי חולים, בתי קירור, מערכות לטיהור מים וזאת בנוסף על הפסקת פעילותן לאלתר של מגזרי תעשייה שלמים במשק הישראלי, על כל המשתמע מכך ובכלל זה פיטורי רבבות עובדים.

11. ויובהר; כל האמוניה בה נעשה שימוש במדינת ישראל מיובאת בלעדית לארץ דרך הים לנמל חיפה, שם היא מאוחסנת במיכל האמוניה, היתיד מסוגו במדינה, אשר נבנה ומותאם בדיוק לשם כך בדיוק, ואשר מכיל גם ובנוסף על פי הוראות רשות החירום הלאומית - רח"ל - את מלאי החירום של מדינת ישראל למקרה בו ימנע או ישובש ייבוא חומרי גלם תעשייתיים לישראל, דרך הים.

12. והנה חרף העובדה שכאמור לעיל, אף לשיטתו של בית המשפט קמא, אין עסקינן בעסק "רגיל" ובבקשה "רגילה" להפסקת עיסוק ונוכח חשיבותו של מכל האמוניה, נראה כי היה עליו לגלות זווקנות בבואו ליישם את הוראת טעיף 17 לחוק רישוי עסקים, חלף הסלחנות היתירה שראה לגלות כלפי מחדליה הרבים של עיריית חיפה בהגשת בקשתה אלא שבאופן מפתיע ביותר, בית המשפט קמא פסע בדיוק בדרך ההפוכה: כפי שיובהר בהרחבה להלן, בכל צומת פרשני שבו ניתן היה לבחור בין גישה שתאפשר את המשך פעילותו של מכל האמוניה ולמצער כי תיישם את החלטתו של המשרד להגנת הסביבה, ראה בית המשפט קמא לבחור בדרך ההפוכה, גם מקום בו דרך זו הייתה דחוקה ובלתי סבירה בעליל.

13. ודוק; הגם שבית המשפט קמא ראה לקבוע כי "ערעור זה מציף את המתח הקיים בין צרכי החיים המודרניים והתועלת לציבור הנובעת משימוש בחומרים מסוכנים ובין פוטנציאל הנזק הטמון בהם..." ובהמשך את "החובה המוטלת על כתפי המדינה, על כל זרועותיה, ועל כתפי אלה העושים שימוש בחומרים מסוכנים, להבטיח את חיי אזרחיה, שלומם, בטיחותם ובריאותם..." הרי שהוא לא ראה ליתן דעתו להחלטת ממשלת ישראל מיום 6.10.13, אשר ראתה לקבוע בהתייחס לחובה האמורה, כי יש להקים מפעל אמוניה לייצור אמוניה "במטרה ליצור חלופה למיכל האמוניה הקיים במפרץ חיפה, החל משנת 2017, אך מבלי לפגוע בהבטחת אספקה שוטפת של אמוניה לכלל צורכי המשק בכל עת..." (להלן: "החלטת הממשלה").

העתק החלטת הממשלה מצ"ב בנספח 3.

14. דבר הבטחת האספקה השוטפת של האמוניה לכלל צורכי המשק בכל עת, חזר ונשנה בהחלטת הממשלה פעם נוספת, שעה שהנחתה במסגרתה את רשות מקרקעי ישראל לפרסם מכרז להחכרה של קרקע מתאימה באיזור התעשייה מישור רותם בנגב כאשר על המכרז היה לקחת בחשבון, בין היתר, את האספקה הרציפה של האמוניה למשק, בשגרה ובחירום, ללמדך בדבר החשיבות היתרה אשר ייחסה ממשלת ישראל לכך. ויודגש; החלטת הממשלה עומדת בתוקפה והיא המחייבת ואין בלתה.

15. ואם בכך לא די, עובר להחלטת הממשלה, המדינה מינתה את המשנה ליועץ המשפטי לממשלה עו"ד קמיניץ לרכז עבודת מטה בין משרדית לפיתרון בעיית אספקת האמוניה למשק הישראלי לטווח הארוך והקצר, תוך שבמסגרת "ישיבת ההתנעה" של וועדה זו אשר התקיימה ביום 8.4.13, בהשתתפות כל הגורמים הרלבנטיים ובכלל זה המשרד להגנת הסביבה, עיריית חיפה והמבקשת, הוסכם כי מצב שבו עלול בית המשפט לעניינים מקומיים להוציא צו לסגירת המיכל "אינו מתקבל על הדעת, בהתחשב במשמעויות האקוטיות של צעד כזה על מערכי החירום במדינה..." לפיכך, הודיעו המבקשת ועיריית חיפה כי הם מקיימים מגעים במטרה להגיע להסדר על הקפאת הליכים למשך 5 שנים שיובא לאישור בהמ"ש... - היינו כי פעילותו של מכל האמוניה הארצי תמשך עד לחודש מרץ 2018, תוך ש"נציגי העירייה הסבירו בדיון כי מבחינת ציבורית קיים קושי להעניק את רשיון העסק המבוקש או להמנע מאכיפה של דיני רישוי עסקים כנגד החברה (המבקשת - הח"מ)..."

16. זה המקום לציין כי עיריית חיפה הוסיפה והודיעה באותו דיון כי מבחינתה "ניתן להגיע להסכמה על הקפאת ההליכים במידה ויוצג פתרון ברור ואופרטיבי להעברת המכל בטווח השנים הקרובות תוך ביצוע שיפורים במכל הנוכחי למשך תקופת הביניים, מתווה הפתרון יהיה הוצאת צו סגירה למכל שיעוכב לתקופת ההסדר [5 שנים - הח"מ] ובנוסף, הקצאת סכום של 5 מלש"ח לביצוע שיפורים בטיחותיים, שעל מהותם יוחלט בהמשך..."

17. בסיומו של הדיון האמור הוסכם על דעת כל הצדדים כי משרד המשפטים ירכז את הטיפול בכל הנוגע לפנייה למשרדי הממשלה הן לבנטיים לקידומו של פתרון חלופי לאספקת האמוניה למדינת ישראל "ובכלל זה הקמת מפעל ליצור אמוניה בנגב..." וכן כי: "בשל הצורך החיוני בהמשך פעילותו של מכל האמוניה יש לתמוך בהגעה להסדר בין עיריית חיפה לבין החברה על אופן הפעלת המכל עד למימושו של פתרון קבע לסוגיה שיאושר על ידי ביהמ"ש..."

העתק סיכום הדיון מצ"ב נספח 4

18. יש איפוא בפסק דינו של בית המשפט קמא, כמו גם בהחלטה, אם וככל שיוותרו על כן כדי להוות "תקלה", במובן זה שיש בהם כדי להתור תחת החלטת הממשלה, שעה שהאפשרות לפיה פעילותו של מכל האמוניה, המהווה נדבך עיקרי ומרכזי במערך ייבוא האמוניה למדינת ישראל, תיפסק הינה בלתי מתקבלת על הדעת, לא כל שכן בטרם נמצאה חלופה זמינה ושיימה ומיידית, אשר יהיה בה כדי למלא אחר החלטת הממשלה - הבטחת אספקה שוטפת של אמוניה לכלל צורכי המשק בכל עת.

19. בנוסף, הרי שגם אם יש ממש בהנחתו של בית המשפט קמא לפיה מכל האמוניה הינו מסוג העסקים היוצרים סיכון גבוה, הרי דווקא בשל המודעות לסיכון הטמון בקיומו של עסק הנתזת לחיות לאחסון ולמילוי חומר שהינו חומר מסוכן, אין חולק על כך שהוא מפוקח על ידי מספר רב של רגולטורים, האחראים לניטור הסיכון, לבקרתו ולהפחתתו ובכלל זה המשרד להגנת הסביבה, פיקוד העורף, המועצה לביטחון לאומי וכיו"ב וכזה יש כדי להפחית את מידת הסיכון הנטענת, בפרט משאינה מיידית, שעה שהלכה ולמעשה לא היה כל שינוי, לא כל שכן שינוי שיצביע על סכנה מיידית וברורה לציבור שלא הייתה ידועה קודם לכן ולראיה העובדה שעיריית חיפה נמנעה מלהגיש בקשה כאמור במשך שנים ארוכות לא בכדי.

20. דומה איפוא כי על רקע כל אחד מהנימוקים האמורים לעיל לא כל שכן משקלם המצטבר פסק הדין וממילא ההחלטה, אינם יכולים לעמוד ודינם להתבטל.

תמצית העובדות הצריכות לעניין שאינן שנויות במחלוקת

21. ביום 26.10.11 הוגש כנגד המבקשת כתב אישום המייחס לה ביצוע עבירה של ניהול עסק הטעון רישוי, ללא רישוי - עבירות על סעיפים 4 ו-14 לחוק רישוי עסקים. על פי כתב האישום, המבקשת עוסקת בעסק של אחסנת חומר מסוכן מסוג (Ammonia NH3 Anhydrous, עסק הטעון רישוי לפי חוק רישוי עסקים ולפי פריט 10.10 ב' לצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), התשנ"ה - 1995 וזאת, ללא רישיון כדן.

העתק כתב האישום מצ"ב נספח 5

22. ביום 8.2.17, היינו בחלוף כשש (6) שנים ממועד הגשת כתב האישום הגישה עיריית חיפה, במעמד צד אחד, בקשה למתן צו להפסקת עיסוק בעסק, אשר נומקה ב"גילוי עובדות חדשות מהותיות וקיצוניות הנוגעות למסוכנות העסק..." , כאשר "העובדות" הנטענות הינן הדו"ח, שהינו דו"ח מוזמן מטעמה, שגם הוא איננו מסתמך על כל ממצא חדש, אלא לכל היותר וגם זאת בספק על "תובנות" של כותביו, הא ותו לא. שעה שלאיש ממחברי הדו"ח האמור אין כל מומחיות במיכלי אמוניה, מה גם שהם לא טרחו כלל לבקר במסוף האמוניה הארצי, להיפגש עם המבקשת ומומחיה, כמו גם, עם מומחי פיקוד העורף, המועצה לביטחון לאומי והמשרד להגנת הסביבה שלהם יש את המיומנות הבקאות והידע הנדרשים המשמשים אותם למעקב ופיקוח שוטף על מסוף האמוניה הארצי והאמצעים להגנתו, מזה שנות דור [ראו נספח 4 לערעור].

העתק הבקשה למתן צו להפסקת עיסוק, על נספחיה מצ"ב נספח 6.

23. בית המשפט לעניינים מקומיים נעתר לבקשה במעמד צד אחד וקבע כי עד למתן החלטה אחרת ו/או עד לקיום דיון שיערך במעמד הצדדים בפניו ביום 9.2.17 ניתן צו המורה על הפסקה מוחלטת של העיסוק בעסק מסוג החסנת חומר מסוכן מסוג Ammonia Anhydrous (NH3) הנמצא ברחוב יוליוס סימון - מסוף הכימיקלים הצפוני בנמל חיפה הידוע גם כגוש 11638 חלקות 1,3,4 בתחום שיפוטה של העיר חיפה ע"י סגירת חצרים (להלן: "הצו").

העתק ההחלטה שניתנה במעמד צד אחד מצ"ב כנספח 7.

24. המבקשת הגישה מטעמה תגובה ראשונית ומקדמית לבקשה למונן צו להפסקת עיסוק בעסק.

העתק התגובה הראשונית שהוגשה מטעם המשיבה מצ"ב כנספח 8.

25. ביום 9.2.17 התקיים דיון בפני בית המשפט לעניינים מקומיים בסיומו נקבע כי החלטתו תעמוד לרשות הצדדים ביום 12.2.17.

העתק פרוטוקול הדיון מצ"ב כנספח 9.

26. חרף האמור בסיום הדיון שהתקיים ביום 9.2.17, בדיעבד התברר כי ביום 12.2.17 התקיים דיון בפני בית המשפט לעניינים מקומיים, במעמד ב"כ עיריית חיפה בלבד, אשר דבר קיומו לא הודע כלל למבקשת וב"כ, במחלכו לקול מצהלות הקהל שנכת באולם, הוקראה ההחלטה, תוך שלילת זכותה של המבקשת לעתור, באותו מעמד, בפני בית המשפט לעניינים מקומיים לעיכוב ביצוע החלטתו [ראו נספח 2 לבקשה זו].

27. להשלמת התמונה יצויין כי בד בבד עם ההחלטה ניתנה החלטה נוספת על ידי בית המשפט לעניינים מקומיים במסגרתה ראה לדחות את טענתה של המבקשת כי אין עליה להשיב לאשמה.

העתק ההחלטה בבקשת המבקשת כי אין עליה להשיב לאשמה מצ"ב כנספח 10.

28. ביום 15.2.17 הוגש ערעור מטעמה של המבקשת על החלטתו של בית המשפט לעניינים מקומיים.

העתק הודעת הערעור, ללא נספחיה, מצ"ב כנספח 11.

29. בד בבד עם הגשת הודעת הערעור, ביקשה המבקשת לצרף את היועץ המשפטי לממשלה להליך. בהמשך הוגשו שתי בקשות נוספות להצטרף להליך - בקשת התאחדות התעשיינים בישראל ובקשת עמותת "צלולי" - עמותת להגנת הסביבה. בית המשפט קמא נעתר לבקשות האמורות. להשלמת התמונה יצויין כי בקשה נוספת להצטרף להליך, שהוגשה על ידי ההסתדרות סמוך למועד הדיון, נדחתה על ידי בית המשפט קמא כמו גם "הודעה" שהוגשה לו מטעם "נציגי הפורום ע"ש ד"ר עזרא נוראל למניעת אסונות.

העתק החלטותיו של בית המשפט קמא בבקשות ההצטרפות של היועמ"ש התאחדות התעשיינים וצלול מצ"ב כנספח 12.

30. ביום 26.2.17 התקיים דיון בערעור.

העתק פרוטוקול הדיון מצ"ב כנספח 13.

31. ביום 1.3.17 ניתן פסק הדין נשוא ערעור זה.
32. להשלמת התמונה יצויין כי לאחר שניתן פסק הדין, התבקש בית המשפט קמא לשנות את הצו שניתן על ידו בפסק הדין, בכל הנוגע לריקונו המוחלט של מכל האמוניה עד ליום 1.4.17, ודין בעניין זה, נכון למועד הגשת הבקשה דנא, עדיין מצוי בעיצומו.

דין פסק הדין להתבטל מחמת שניתן ללא סמכות

33. עיון בהחלטה ובפסק הדין מלמד כי שתי הערכאות, כאחת, חרגו מסמכותן המתוחמת במסגרת החליך שבו נדרשו לדון, בגדרו של סעיף 17 לחוק רישוי עסקים ובחרו לעטות על עצמן את גלימת בית המשפט לעניינים מנהלים ו/או את גלימת בג"צ. ההחלטה ופסק הדין שזורים, בהנמקות וטעמים שכל כולם, חריגה מסמכות, של ביקורת על פעולתה של המדינה בכלל והרגולטור הרלבנטי - המשרד להגנת הסביבה, בפרט. די לשם כך בעיון בסעיפים 37 ו-43-45 להחלטה, כמו גם בסעיפים 22 ו-27 לפסק הדין, כדי להמחיש עד כמה חרגו הערכאות מסמכותן כאמור.
34. אם לא די באמור לעיל נפנה גם לחלקים האופרטיביים של פסק הדין וההחלטה, סעיפים 37 ו-49, בהתאמה, על מנת להבין עד כמה הרחיקו הערכאות קמא למחוזות אליהן הפליגו, בחריגתן מסמכותן כאשר הן נותנות הוראות פרטניות שבינן לבין הוראות סעיף 17 לחוק רישוי עסקים, אין ולא כלום.
35. דוק; מקום בו עסקינן ואין עוררין על כך בצו זמני ולא סופי, שתוקפו ממילא כאמור בפסק הדין הינו "עד לסיום ההליך העיקרי או עד למתן החלטה המורה אחרת...", ספק אם יש לבית המשפט קמא סמכות לחורות על ריקונו המוחלט של מכל האמוניה הארצי.
36. משנה תוקף מקבלים הדברים נוכח האמור בהוראת סעיף 3(ה) לחוק חומרים מסוכנים, התשנ"ג - 1983, לפיה: "הממונה רשאי להתנות את מתן היתר הרעלים בתנאים מיוחדים שיש לקיימם לפני מתן ההיתר; כן רשאי הוא לקבוע בהיתר תנאים מיוחדים, ורשאי הוא, בכל עת, להוסיף או לגרוע מהם, הכל על מנת להגן על הסביבה או על בריאות הציבור...". ללמדך כי מי שמוסמך ליתן הוראות ביחס להיתר הרעלים מכוחו נעשה שימוש באמוניה במכל האמוניה הוא המשרד להגנת הסביבה והוא לבדו וככזה לבית המשפט קמא אין ומילא לא יכולה להיות כל סמכות ליתן הוראות כפי שניתנו בפסק דינו.
37. לא זו אף זו כי כאמור בפסק דינו של בית המשפט קמא, ביום 22.1.17 ניתנה החלטתו של המשרד להגנת הסביבה, במסגרתה הגם שראה לקבוע כי לא יחדש את היתר הרעלים שניתן למבקשת, הרי כי "בשל פניית מנכ"ל משרד הכלכלה, אשר הבהירה כי הפסקת אספקת האמוניה ללא הסדרת חלופית תביא בנוסף לפגיעה בתעשיית הדשנים, גם לקשיים בפעילות של כ-100 מפעלים נוספים הנותנים שירותים למגוון תעשיות חיוניות למדינת ישראל, מלבד הפגיעה הקשה בתעשיית הדשנים הישראלית הפסקת אספקת האמוניה ללא הסדרת ובשל הצורך בהערכות להחזקת מלאי חירום, יאות המשרד להאריך את היתר הרעלים ב-90 ימים נוספים, על מנת שהתעשייה תוכל למצוא מענה חלופי לאספקת האמוניה, מבלי שפעילות תפגע ועל מנת שהמדינה תוכל להערך בכל הנוגע למלאי החירום. לאור זאת היתר הרעלים יחודש לתקופה של שלושה חודשים בלבד ועד ולא יאוחר מיום 1.6.17...".

העתק ההחלטה מצ"ב כנספח 14.

38. דא עקא כי בית המשפט קמא ראה להתעלם מההחלטה האמורה, משל לא הייתה ולא נבראה אלא משל הייתה, ונתן, כאמור לעיל, הנחיות המקצרות באופן משמעותי את התקופה שנקבע בהחלטת

המשרד להגנת הסביבה, הגם שהיה בהחלטה האמורה כדי לערוך את האיזון הנדרש והמתבקש - בין היתר על פי סעיף 17 לחוק רישוי עסקים - בין צרכי המשק לבין בריאותו ובטיחותו של הציבור. לא זו אף זו כי בהחלטת המשרד להגנת הסביבה היה גם כדי לקבוע מסגרת זמנים סבירה אשר במסגרתה יכול והיה ניתן למצוא חלופה לאספקה רציפה של אמוניה לצרכי המשק הישראלי בכללותו, בהתאם להחלטת הממשלה, חלף המצב הנוכחי שנגרם בעטיו של פסק הדין, על פיו ניתן על ידו לריקון מכל האמוניה, בלא שקיימת כל חלופה ו/או אלטרנטיבה ישימה לכך.

39. בהקשר זה יוער כי סמכותו של בית המשפט קמא נגזרת מהאמור בסעיף 17 לחוק רישוי עסקים אשר מסמך את בית המשפט ליתן צו כאמור "בסעיף 16, ותקפו יפקע עם ביטול כתב האישום, או עם מתן גזר הדין, או במועד שבו זוכה הנאשם זיכוי סופי, או בכל מועד קודם שנקבע בצו...". כאשר סעיף 16 לחוק רישוי עסקים קובע כי בית רשאי בנוסף לכל עונש שיטיל - במקרה של הרשעה: "(1) לצוות על הפסקת העיסוק בעסק, לחלוטין או לתקופה שיקבע, אם בסגירת החצרים ואם בכל דרך אחרת הנראית לו מתאימה כדי להביא לידי הפסקה של ממש בעיסוק;

(2) לצוות על הנשפט להימנע באותו עסק מכל פעולה שיפרט בצו;

(3) לצוות כי לא ינהל אדם בחצרים נשוא האישום עסק טעון רישוי ללא רישיון, היתר זמני או היתר מזורז כדין ושלא יעביר לאחר את הבעלות או החזקה בעסק, אלא אם כן בידי אותו אדם רישיון, היתר זמני או היתר מזורז כדין לניהול עסק זה...".

40. הפוך תהפוך בהוראות חוק רישוי עסקים ולא תמצא בהן הוראה אשר מסמיכה את בית המשפט ליתן הוראה כדוגמת ההוראה שניתנה על ידי בית המשפט קמא לפיה "מיום מתן החלטה זו ועד להתרוקנות המכל, תמשיך המערערת [המבקשת - הח"מ] לספק אמוניה לדשנים וחומרים כימיים ודרכה - לכל הצרכנים במשק הישראלי, כפי שעשתה עד להגשת הבקשה לבית המשפט קמא...". משל לבית המשפט נתונה סמכות במסגרת הוראות חוק רישוי עסקים להתערב באופן ניהולה של המבקשת וליתן לה הוראות בכל הנוגע לניהול עסקיה.

אבסורד גדול מזה אין.

41. בנוסף, ניכר מאופיו של הצו ותחולתו הרחבה כי אין המדובר בצו זמני כפי שחלכה ולמעשה ניתן לבקש מכת הוראת סעיף 17 לחוק רישוי עסקים, אלא כי המדובר בצו קבוע, אשר נועד לקבוע מסמרות כבר בעת הזאת עוד בטרם הוכרע הדין לחובת המבקשת. משכך אף מטעם זה אין וממילא לא ניתן להותיר את פסק דינו של בית המשפט קמא על כנו, שעה שיש בו משום מתן צו קבוע וזאת בניגוד גמור לעמדתה של הרשות המוסמכת - הוא המשרד להגנת הסביבה.

אין ולא הייתה הצדקה למתן צו להפסקת פעילותו של מכל האמוניה

42. כאמור לעיל, שתי הערכאות, כאחת, התעלמו משתי עובדות מפתח: האחת - כי המדובר ב"עסק", הנמצא בבעלות מדינת ישראל, הממוקם במסוף הכימיקלים שבנמל חיפה; השניה - כי העסק האמור מופעל על ידי המבקשת באותה מתכונת ממש מזה למעלה מ 32 שנה, מבלי שלפעולתו זו גרמה לסיכון ולו קל שבקלים, לאדם או לסביבה, ודאי שלא גרמה לנזק, חלילה לנפש או לרכוש במהלך עשרות שנות פעילותו.

43. בנוסף וכאמור לעיל, שתי הערכאות, כאחת, התעלמו מכך כי כתב האישום, באשמת ניהול עסק ללא רישיון, בתיק פלילי 542/11, במסגרתו ניתנה החלטה, תלוי ועומד מזה למעלה משש (6) שנים, בפני בית המשפט לעניינים מקומיים בחיפה, בלא שנתבקש צו הפסקה זמני ועיריית חיפה לא הביאה בפני שתי הערכאות כל נסיבה או טעם של "שינוי נסיבות" שבגינה הוגשה "הבקשה הבחולה" למתן צו ההפסקה. יתירה מכך הנמקתו של בית המשפט לעניינים מקומיים, מלמדת על עצמה כי אין ולא היו בנמצא, כל נסיבות חדשות, שבגינן נוצר הצורך, לבקש את הצו, ודאי שלא לתיתו: "אינני מסכימה

עם המשיבה בטענתה כי הנתון או הנסיבה החדשה היחידה היא אותו דוח וועדה, אלא יש לצרף לכך את מבוי הסתום, ככל הנראה, אליו נקלעה המדינה בטיפולו בסוגיית העתקת מכל האמוניה או הקמת מפעל לייצור אמוניה במיקום אחר...". וכן כי "עסקינן במצב שנמשך שנים, כאשר הרגולטור איננו פועל בשקידה הראויה למציאת פתרונות...". (ס' 36 להחלטה).

44. זה המקום לציין כי ביחס לעיתוי הגשת הבקשה ראה בית המשפט קמא לקבוע כי: "...גם העיתוי של הגשת הבקשה להפסקת העיסוק - כשש שנים לאחר הגשת כתב האישום, לא הצדיק, במקרה זה, דחיית הבקשה, בפרט כאשר עסקינן בעניין מהותי ורציני, כפי העניין דנן. העירייה הסבירה, כי עוד קודם להגשת הבקשה (כפי שאמנם ניתן לראות מהמסמכים) היא פעלה במישורים שונים על מנת לפתור את הבעיה, אולם בטרם הוגש לה דו"ח המומחים היא לא הייתה ערה למלוא המשמעויות וההשלכות של המצב. מעת שהתקבל אצלה הדו"ח, על הסכנה הממשית העולה ממנו, לא ניתן היה להתעלם ממנו והיא פעלה בזריזות...".

45. קבלת עמדתו של בית המשפט קמא משמיעה לנו בהכרח כי דין הבקשה דנא להתקבל, שכן מעבר לכך שאין במהותו ורצינותו של העניין כדי להוות נימוק אשר יהיה בו כדי לגבור על דרישת המיידיות הנדרשת למתן צו להפסקת עיסוק יש בה כדי להעיד כאלף עדים על כך שהיא נעדרת את יסוד מסוכנות;

כלום בכל אותן שנים מאז הגשת כתב האישום - שש במספר - לא כל שכן ממועד תחילת פעילותו של המכל - לפני כשלושים (30) שנים - לא נשקפה סכנה, כפי הנטען - והמוכחש - לציבור? כלום עד לפרסום הדו"ח טענותיה של עיריית חיפה בדבר מסוכנותו של מיכל האמוניה היו עורבא פרח?

כלום העובדה שהמכרז להקמת מפעל לייצור אמוניה לא עלה יפה גרמה לכך שמיכל האמוניה מסוכן יותר ממה שהיה שעה שהמכרז היה תלוי ועומד, מקום בו ממילא בהתאם לחוראות המכרז, מסוף האמוניה הארצי היה אמור לפעול עד לשנת 2021 לפחות אם לא למעלה מכך, ככל והמפעל לא היה מוקם עד למועד האמור, נתמהה!!

אין זאת אלא כי על כורחך אתה אומר כי לא היה בדו"ח כדי לשנות את המצב ששרר עד למועד הגשת בקשתה של עיריית חיפה, לא כל שכן להצדיק צו להפסקת עיסוק על כל ההשלכות הנוודעות לו ואיך זיל גמור.

46. לא זו אף זו כי עצם העובדה שבית המשפט קמא ראה להסתמך, כאמור בפסק דינו, על דו"ח ועדת שפיר משנת 2007 ו/או על דו"ח אתוס משנת 2011 היא הנותנת כי הלכה ולמעשה אין וממילא לא הייתה כל דחיפות בהותרת הצו להפסקת עיסוק שניתן על ידי בית המשפט לעניינים מקומיים על כנו. לפיכך, משאין חולק על כך שעיריית חיפה לא הצביעה על כל שינוי נסיבות המצדיק הגשת הבקשה דווקא במועד הגשתה, כבקשה למתן סעד בחול, עוד טרם הכרעת הדין, היה על בית המשפט קמא להורות על ביטול הצו, חלף הותרתו בעינו, שהרי ידענו כי: "המבקשת לא הציגה כל ראיה שהשתנו הנסיבות או שאירע דבר אשר הביא לכך שהבקשה מוגשת בשלב זה והתעורר צורך דחוף ומיידי שלא היה קודם." "דרך המלך לטיפול במי שמפעיל עסק ללא רשיון היא הגשת כתב אישום וניהול ההליך הפלילי.... לא די בכך שבעל העסק עבר עבירה בכדי שתהיה הצדקה להוצאת צו הפסקה לפי סעי' 17 אלא יש לבחון אילו סיכונים נובעים מאי סגירתו המיידית של העסק...." [רע"ס (רמ"ו) 1675-05-09 מ"י נ' איחוד בעלי מוניות ראשון בע"מ, פורסם בבנ].

47. בהקשר זה יוער כי העובדה שכאמור בפסק הדין "העירייה הסבירה, כי עוד קודם להגשת הבקשה (כפי שאמנם ניתן לראות מהמסמכים) היא פעלה במישורים שונים על מנת לפתור את הבעיה...". הייתה אמורה לעמוד לה לחובתה, שעה שהיה בה כדי להחליש הן את דרישת המסוכנות והן את דרישת המיידיות שהינן תנאי בלעדיי אין למתן צו להפסקת עיסוק בטרם הוכרע הדין, שאחרת מטבע הדברים הייתה עיריית חיפה מגישה בראש ובראשונה את הבקשה למתן צו להפסקת עיסוק

כאמצעי ראשון חלף עשיית שימוש בו כאמצעי אחרון. מה גם שעל פניו אין וממילא לא יכול בדו"ח כל חידוש בעטיו קם צידוק למתן הצו שניתן על ידי בית המשפט קמא במועד שבו ניתן שהרי הסיכון הנטען שקיים במיכל האמוניה ידוע זה מכבר לעיריית חיפה אשר שבה וחזרה ושנתה אודותיו בפני כל ערכאת שיפוט אפשרית ובית משפט לעניינים מקומיים בכלל זה.

שגה בית המשפט קמא משלא ראה להורות על עיכוב ההליכים בפניו מחמת קיומו של הליך תלוי ועומד

48. כאמור לעיל, בפני בית המשפט העליון, מתנהל מזה זמן ערעור מנהלי שהוגש על פסק דינו של בית משפט לעניינים מנהליים בחיפה שנדרש להחלטת וועדת הערר שליד הוועדה המחוזית לתכנון ובנייה-מחוז חיפה, מחמת סירובה של ועדת הערר להורות על הנפקת היתר בניה למצב הסופי (AS MADE) של מסוף האמוניה הארצי, הגם שאין מחלוקת על כך שמיכל האמוניה הוקם על פי היתר שניתן לו כדין. עניין בו עושה עיריית חיפה שימוש בבחינת קרדום לחפור בו בסירובה ליתן רישיון עסק למסוף האמוניה הארצי, הגם שאין כל סיבה אחרת המונעת ליתן אותו, אם וככל שנדרש למסוף האמוניה הארצי רישיון עסק.

49. בית המשפט העליון שהיה ער לרגישות הנושא שהובא לפיתחו במסגרת הערעור המנהלי, קיבל החלטה יוצאת דופן - בכל הכבוד - בכך שהחל מפקח מלווה באופן צמוד את הערעור המתנהל בפניו, תוך שראה ביום 1.6.15 לצרף כצד לו מפאת חשיבות העניין את היועץ המשפטי לממשלה, תוך ראה לבקש עדכונים עיתיים מגופי המדינה השונים עדכונים ותוך שראה לבחון את מכלול הסוגיות, שעניינן בהסדרת אספקה סדירה של אמוניה לצרכי המשק הישראלי, לטווח הארוך ולטווח הביניים. בהתאם להחלטותיו הוגשו הודעות מעודכנות מטעם המדינה הנתמכות בתצהיריהם של הגופים המוסמכים לפקח על פעילותו של מכל האמוניה ומטעם עיריית חיפה, תוך שהאחרונה אף ראתה להגיש גם לעיונו את הדו"ח וזאת בסמוך למועד שבו הוגש על ידה לבית המשפט לעניינים מקומיים.

העתק ההחלטה מיום 1.6.15 מצ"ב **כנספת 15**.

50. בנוסף, במסגרת הערעור המנהלי בית המשפט העליון ראה ליתן ביום 31.5.16, כאמור בהחלטתו, הוראות בכל הנוגע להמשך פעילותו של מערך ייבוא האמוניה לישראל ו"העסק" בכלל זה, שעה שהורה לעדכן אותו בדבר הגשת הצעות למכרז שפורסם להקמת מפעל לייצור אמוניה שימנע את הצורך לייבא אמוניה לישראל; בדבר היערכות של כל הגורמים הנוגעים למקרה שהמכרז, או מימושו ייכשלו אגב קביעת מועד סופי ובלתי תלוי לסגירת מתקן האמוניה הקיים וכן בדבר היערכות לגבי תקופת הביניים בהתאם לאחת החלופות דלעיל..

העתק ההחלטה מיום 31.5.16 מצ"ב **כנספת 16**.

51. בית משפט קמא, אשר הורה והחזיק אתר בית המשפט לעניינים מקומיים, ראה לדחות אף הוא את טענתה של המבקשת "כי בשל הכלל של כיבוד ערכאות וכן בשל הכלל של "הליך תלוי ועומד"..." לא היה מקום ליתן החלטה עד לאחר קבלת החלטה בבית המשפט העליון בערעור המנהלי התלוי ועומד בפניו מחמת שקבע כי "על אף שבשני ההליכים עולה על הפרק שאלת מסוכנותם של מכל האמוניה ושל אניית האמוניה ועל אף שגם לבית המשפט העליון הוגשה חוות דעתו של פרופ' קינן וגם שם מבוקש להגיש את דו"ח המומחים, מדובר בשני הליכים שונים בטיבם ובסוגם. בבית המשפט העליון מדובר בהליך מנהלי, במסגרתו תוקפת המערערת את החלטת ועדת הערר שלא להנפיק היתר בנייה למכל ושאלת הפסקת העיסוק, גם אם יכולה היא להיות תוצאה עקיפה של החלטת ביהמ"ש העליון (ככל שהערעור שם יידחה), איננה נמצאת על הפרק. בענייננו, לעומת זאת, מדובר בבקשה להפסקת עיסוק, שהוגשה במסגרת הליך פלילי. כל עיקרו, עניינו וטיבו של ההליך דין, הוא מתן צו מידי להפסקת עיסוק בשל מסוכנות לציבור ולשם " ... מניעת פגיעה ממשית ומוחשית באינטרס ציבורי חשוב המגולם במטרות החוק". ככל שבית המשפט מוצא, כי

"הפעלת העסק יוצרת סיכון ממשי לציבור" (פרשת מיאו והאו). מכאן נובע, כי דחיית הדיון בבקשה להפסקת עיסוק, בשל הליך אחר תלוי ועומד (גם אם בערכאה גבוהה יותר) תחטיא את מטרתו של סעיף 17 לחוק, שכן אם וככל שבית המשפט ישתכנע כי אמנם קיים סיכון ממשי לציבור, עליו להפסיק סיכון זה באמצעות מתן צו באופן דחוף ולא ניתן להמתין לסיומו של ההליך המתנהל בערכאה הגבוהה... [שם, פסקה 18].

52. אלא שבכך נקלע בית המשפט קמא, בכל הכבוד, לכלל טעות, שכן דווקא בשל העובדה שלשיטתו בשני ההליכים עולה על הפרק שאלת מסוכנותו של מכל האמוניה וכן כי בשני ההליכים הוגש הדו"ח - תוך שבמסגרת הבקשה לה צורף הדו"ח עתרה העירייה וביקשה את סגירתו של מכל האמוניה - הרי שאין בכותרת ההליך כדי להשליך על אופיו ודי בהחלטותיו של בית המשפט העליון, כמו גם בהודעות המוגשות מעת לעת על ידי המדינה כדי להעיד על כך, שבכל הכבוד, שאלת תקיפתה של החלטת ועדת הערר שוב אינה עוד על הפרק ובית המשפט העליון נדרש, הלכה ולמעשה, להמשיך פעילותו של מכל האמוניה, אשר יכול וכפועל יוצא מכך או שפעילותו תיפסק או שתוסדר - כך או כך, מן הראוי היה לאפשר לערכאה הגבוהה במדינת ישראל למצות את טיפולה בעניין בלא שבית המשפט קמא יאפשר לעיריית חיפה לערוך מחטפים כאלו ואחרים כדי להעמידו בפניו עובדות "בשטח" והרי ידענו כי אחת מההנמקות של הכלל בדבר "הליך תלוי ועומד" נובעת מכך ש: "סמכותו של בית המשפט נובעת מכוח סמכותו הטבעי למנוע ניצול לרעה של הליכי הדיון" [ני זלצמן, מעשה בית דין בהליך אזרחי עמ' 105, ה"ש 63].

53. ואם בכך לא די הרי שבית המשפט קמא קבע, בין היתר, כאמור לעיל כי בשני ההליכים עולה על הפרק שאלת מסוכנותה של אניית האמוניה, אלא שההליך היחיד שבו עלתה השאלה האמורה הוא ההליך המקביל המתנהל בפני בית המשפט העליון, שכן כתב האישום שהוגש לבית המשפט לעניינים מקומיים נסוב על כך שהמבקשת מנהלת, כביכול, עסק לאחסנה ללא רישיון עסק, דבר מסוכנותה של אניית האמוניה לא נזכר ולו ברמז בכתב האישום ואו בראיות שהובאו מטעמה של ידי עיריית חיפה, בבחינת נימוק שלא לומר צידוק נוסף להעמדתם של ההליכים. שעה ששאלת מסוכנותה של אניית האמוניה נדון ומתברר בפני בית המשפט העליון, תוך שלצורך כך נדרשה והתקבלה עמדתם של הגורמים המוסמכים ביותר במדינת ישראל - עמדה אשר לא התבקשה וממילא לא הייתה בפני בית המשפט לעניינים מקומיים אשר אחריו ראה, לדאבון לב, בית המשפט קמא להתרות ולהחזיק.

54. לא זו אף זו כי כאמור לעיל אין וממילא לא הייתה הצדקה להגשת הבקשה למתן צו להפסקת עיסוק בעיתוי שבו הוגשה וממילא לא היה בה כדי להצביע על הצורך ועל ההכרח במתן צו מיידי להפסקת עיסוק בשל מסוכנות לציבור, שעה שדבר פעילותו של מכל האמוניה הינה ידועה ונמשכת מזה שלושים שנה ומשכך אין וממילא לא קם החשש כי דחיית הדיון בבקשה להפסקת עיסוק, בשל הליך אחר תלוי ועומד תחטיא את מטרתו של סעיף 17 לחוק רישוי עסקים, כפי שראה בית המשפט קמא לסבור, בטעות, שהרי כשם שעיריית חיפה דחתה את הגשת הבקשה להפסקת עיסוק פרק זמן כה ממושך, שעה שכל העובדות שנטענו על ידה בבקשתה היו ידועות לה, על כורחך אתה אומר כי לא היה בדחייה הקצרה המבוקשת כדי לגרום לציבור לסיכון ממשי ומיידי.

55. הלכה ידועה היא, כי המדיניות החקיקתית והשיפוטית סולדת מכפל הליכים ומהטרדות המערכת השיפוטית ובעלי הדין בגין אותו עניין. בין הכללים הברורים המביאים מדיניות זו לכלל ביטוי, מצוי הכלל בדבר 'הליך תלוי ועומד' (Lis Alibi Pendens), המאפשר להעמיד הליך בשל קיומו של הליך מקביל העוסק באותו עניין: "... מקרה זה מלמדנו עד כמה על בתי המשפט להפש את אחר דרכים לצמצום הליכים שיפוטיים, לסייע למערכת להתייעל, להגיע בסכסוכים הבאים בפניהם לאחיות השור בקרניו, ולדידי ככל שקיימת אופציה מסובכת ומבוזרת אל מול אופציה "פשוטה", יש בכירור להעדיף את האחרונה. ראו דברי השופטת מ' גאור בע"א 2618/03 פי.א.א.ס (רסטורנט

סוליושנס) נ' ליפקונסקי, פ"ד נט(3) 497, 519, המזכרת באינטרס הציבורי במניעת פיצול הדיון, וכלשונה "אין להפחית מערכו של אינטרס ציבורי זה. לניהול יותר מהליך משפטי אחד בגין פרשה אחת יש מחיר: הן מחיר בזמן השיפוטי של ערכאות משפט, ולכן בזכות הציבור לגישה לערכאות, הן בזמנם של הצדדים. בנוסף, ריבוי הליכים גובה מחיר כלכלי מהקופה הציבורית ומהצדדים; יש בו אף כדי להוביל להכרעות סותרות..." [רע"א 2733/07 עמירון ס.א.א.ל. מימון והשקעות בע"מ נ' יצחק וולך (מאגר נבו)].

56. הרציונל הטבוע ביסודו של הכלל בדבר "הליך תלוי ועומד" נועד למניעת הכבדה על הצדדים, מניעת הטרדה מיותרת של בית המשפט, והצדדים להליך וכן מניעת הכרעות סותרות בהליכים שונים המתנהלים במקביל. הסמכות להפעלת הכלל הנ"ל תופעל תוך "...שקילת יעילות הדיון, יעילות המערכת השיפוטית, חסכון במשאבי זמן והוצאות, מניעת הכרעות סותרות, נוחות בעלי הדיון, הכרעה מהירה, מאזן הנוחות וכיוצא ב...". [רע"א 3765/01 הפניקס הישראלי חברה לביטוח בע"מ נ' קפלן תק-על 2002(1) 860].

57. על יסוד עקרונות כלליים אלו קבעו בתי המשפט כי "...המבחן להעמדת הליכים בשל הליך תלוי ועומד פורש בפסיקה באופן רחב, כך שלא נדרשת זהות וחפיפה מוחלטת בין כלל הנושאים הנדונים בהליכים השונים ודי בכך ששאלה מהותית דומה היא שעומדת להכרעה בהליכים הללו..." [בש"א (י-ם) 946/05 אורני נ' Western Steel Svenska AB תק-מח 2006(1) 2146; ראו עוד לעניין זה: ע"א 9/75 אל עוקבי נ' מינהל מקרקעי ישראל, פ"ד כט(2) 477, 481-480].

58. זאת ועוד, הלכה היא כי מקום בו מובא לידיעת בית המשפט הדין בתביעה קיומו של הליך תלוי ועומד בפני ערכאה אחרת, שתוצאתו עלולה לייתר ולהפוך לחסרת משמעות את ההתדיינות בתביעה שבפניו, יסרב בית המשפט בדרך כלל, לדון בתביעה בטרם ניתן פסק דין סופי בהליך האחר: "...במתן החלטותיו הדיוניות רשאי ואף חייב בית המשפט לנקוט אמצעים, כדי למנוע התדיינות שהינה אקדמית וחסרת תועלת מעשית. לעתים קרובות מתברר, שתביעה מסוימת הינה מיותרת וחסרת משמעות רק עם סיומו של הליך אחר, אשר היה עדיין תלוי ועומד לפני ערכאה של בתי המשפט כאשר הוגשה התביעה נושא הדיון. כאשר אפשרות כזאת צפויה מראש, יצדק בית המשפט, בדרך כלל, אם יסרב לדון בתביעה השנייה בטרם ניתן פסק-דין סופי בהליך האחר..." [ע"א 615/84 אברהם מרקוביץ' חברה לבנין והשקעות בע"מ נ' חיים סתם, פ"ד מב(1) 541, 545]. דא עקא כי בית המשפט קמא נמנע מלנהוג בהתאם להלכה מחייבת זו משל היא אינה נוגעת אליו.

59. ברי, איפוא, כי אין מקרה מובהק מהמקרה קא עסקינן לעיכוב החליכים המתנהלים בפני בית המשפט קמא, שעה שכאמור לעיל הצדדים להליכים הינם זהים, המסכת העובדתית שבבסיסם הינה זהה, שעה שבשני המקרים טענותיה של עיריית חיפה מבוססות על הדו"ח, לא כל שכן מקום בו תהא ההכרעה בבית המשפט העליון אשר תהא, אין חולק כי יהיו לה השלכות על המשך החליכים המתנהלים על ידי עיריית חיפה ביחס למכל האמוניה.

פגיעה אנושה בזכות דיונית של המבקשת לקיומו של הליך הוגן

60. כאמור לעיל, שתי הערכאות, כאחת, ראו להתעלם מהפגם הדיוני הקשה שפגע בפגיעה קשה בזכותה של המבקשת לקיומו של הליך הוגן, בכך שהן סמכו על הדו"ח מבלי שאפשרו למשיבה להגיש חוות דעת מומחה לסתירתו ולא אפשרו גם, את הקירתם של "עורכיו". אין המדובר בעניין של מה בכך, שעה שבית המשפט קמא, קבע בהתייחסות ישירה לדו"ח: "ספק בעיניי אם יש בעמדת הפסיקה המתירה, הגשת מידע מודיעיני, משום הצדקה להגשת ראיות בלתי קבילות שניתן להפכן לראיות קבילות, בהליך לפי ס' 17 לחוק, גם אם "רק" לעניין הוכחת המסוכנות...".

61. בהקשר זה יוער כי כאמור לעיל, למבקשת עמדו פחות משתים עשרה שעות להגיש תגובה מטעמה

לבקשתה של עיריית חיפה למתן צו להפסקת עיסוק קודם שהתקיים דיון בבקשתה האמורה במעמד שני הצדדים וככזו ממילא לא הייתה בידי המבקשת להגיש חוות דעת נגדית לדו"ח האמור אשר התחיל את מחול השדים שסופו במתן הצו להפסקת העיסוק במכל האמוניה.

62. אל ייקל ראש בדבר שכן חרף העובדה שהדו"ח חובר על ידי מי שלא טרח כלל לבקר במסוף האמוניה הארצי, להיפגש עם המבקשת ומונחיה, כמו גם, עם מומחי פיקוד העורף, המועצה לביטחון לאומי והמשרד להגנת הסביבה שלהם יש את המיומנות הבקאות והידע הנדרשים המשמשים אותם למעקב ופיקוח שוטף על מסוף האמוניה הארצי והאמצעים להגנתו, מזה שנות דור ואשר חוות דעתם, כפי שיפורט להלן, עומדת בסתירה ובניגוד, לשון המעטה לנטען בדו"ח. מה גם בכל הכבוד, אין לאף אחד מעורכי הדו"ח מומחיות בכל הנוגע למסופי אמוניה וממילא הדבר לא נטען על ידם כי יש להם מומחיות כאמור ו/או חיברו דוחות דומים עבור גופים נוספים בעניינים אלו ודומה כי לא בכדי - הרי שכאמור לעיל הדבר לא מנע בעד שתי הערכאות לשים עליהם את יחבם משל הם דברי אלוהים חיים.

63. משנה תוקף מקבלים הדברים מקום בו עיון בדו"ח האמור מעלה שעסקין במניפסט כולל נגד האמוניה במפרץ חיפה הכולל התייחסות לאוניות ולמיכליות כביש (שלא נדונו מעולם בפני בית משפט לעניינים מקומיים) וכן טענות כנגד הרגולטור, לרבות ממשלת ישראל, אשר מקומן אינן במסגרת ההליך שנדון בפני שתי הערכאות.

64. אף לגופו של עניין עצם ההסתמכות על הדו"ח אינה יכולה להועיל, שעה, שכאמור לעיל, בית המשפט קמא קבע בהסתמך על הלכת מיאו והאו, כהגדרתה להלן, כי רמת ההוכחה הנדרשת איננה מעבר לכל ספק סביר, אלא די בבחינת כוח ההוכחה הגולמי הטמון בחומר החקירה, כלומר "האם קיים סיכוי סביר שעייבודן של הראיות במהלך המשפט - תוך כדי העברתן בכור ההיתוך של החקירות ומבחני הקבילות והמשקל, יוביל בסופו של דבר להרשעת הנאשם ולמתן צו להפסקת עיסוק..." אלא שבענייננו אנו - ועל כך אין חולק - המאשימה - עיריית חיפה - סיימה להביא את ראיותיה וככזו פשיטא איפוא כי לא יהיה ניתן להעביר את הדו"ח, שהינו הנסיבה החדשה והיחידה על יסודה ראתה עיריית חיפה להגיש את בקשתה, בכור ההיתוך של החקירות וממילא לא יהיה ניתן לבסס עליו את הרשעתה של המבקשת. ללמדך כי די היה בכך כדי להביא לדחיית בקשתה של עיריית חיפה וכפועל יוצא מכך על קבלת ערעורה של המבקשת, אלא שבית משפט קמא פטר עצמו בדיון בסוגייה האמורה והעדיף מבחינתו, לדאבון לב, את הפיתרון הקל - מתן צו לסגירת המכל.

65. צא ולמד איפוא כי הסתמכותן של שתי הערכאות על הדו"ח, בין במישרין ובין בעקיפין, בלא שיש למבקשת, אפשרות, הלכה ולמעשה להגיש עליו "דו"ח" נגדי; ובוודאי מבלי שיתאפשר לה להעמידו במבחן החקירה הנגדית, אינה הוגנת לשון המעטה ונוגדת סדרי דין.

שגה בית המשפט קמא באופן יישומה של הוראת סעיף 17 לחוק רישוי עסקים

66. סעיף 17 לחוק רישוי עסקים, אשר לנוחות בית המשפט הנכבד יובא כאן במלואו, קובע כי: "הוגש כתב אישום בשל עבירה לפי סעיף 14, רשאי בית המשפט שאליו הוגש כתב האישום לתת צו כאמור בסעיף 16, ותקפו יפקע עם ביטול כתב האישום, או עם מתן גזר הדין, או במועד שבו זוכה הנאשם זיכוי סופי, או בכל מועד קודם שנקבע בצו".

67. בית המשפט קמא הוסיף וקבע כי המסגרת הדיונית והכללים להפעלת שיקול דעתו של ביהמ"ש בבקשה לפי הסעיף האמור נקבעו בפסק דינו של בית משפט נכבד זה ברע"פ 4384/13 מדינת ישראל נ' מיאו והאו בע"מ, פורסם ב"נבו" (לעיל ולהלן: "הלכת מיאו והאו"), שם נקבע, כי מטרת הצו היא למנוע הפעלת עסק ללא רישיון, הפוגעת בתכליות החוק וכי מאחר שהדיון מתקיים בטרם הורשע הנאשם, על בית המשפט להקנות משקל מוגבר לזכויותיו החוקתיות של הנאשם להליך הוגן ולחופש

עיסוק, תוך שקבע כי על העירייה היה, אפוא, להראות "שהצו דרוש למניעת פגיעה ממשית ומוחשית באינטרס ציבורי חשוב המגולם במטרות החוק וכי לא ניתן להשיג את מטרת הצו באמצעי מידתי יותר. כך, למשל, עילה למתן צו עשויה לקום אם הפעלת העסק יוצרת סיכון ממשי לציבור [...] גורמת למטרד ולפגיעה באיכות הסביבה [...] או פוגעת באופן בוטה בשלטון החוק [...] והכל כשלא ניתן להשיג את מטרת הצו באמצעי מידתי יותר".

דהיינו תנאי למתן צו לפי סעיף 17 לחוק רישוי עסקים, מותנה בכך שהמגיש הבקשה - ובעניינו עיריית חיפה - עמדה בנטל המדרש להוכיח כי קיימת עילה להפסקת עיסוק מיידית [ע"פ 8696/14 אורטל בן מוחה נ' משטרת ישראל - רישוי עסקים, פורסם בנבו].

68. כן קבע בית המשפט קמא בפסק ד'ינו כי על בית המשפט לשקול את המועד בו ייכנס הצו לתוקף, ליתן דעתו לאיזון הראוי "בין מידת הנזק שייגרם לבעל העסק ולצדדים שלישיים כתוצאה מהפסקת העיסוק לאלתר, לבין מידת הנזק שייגרם לציבור כתוצאה מהמשך הפעלתו ללא רישיון לפרק זמן נוסף אשר מטרתו ליתן לבעל העסק או לצדדים שלישיים שהות להתארגנות...". בהפעילו שיקול דעתו, בעניין זה, על ביהמ"ש להביא בחשבון את התנהגות הצדדים ואת כל הזכויות והאינטרסים של הצדדים עליהם ישפיע הצו, כך שבסופו של דבר, האיזון בין השיקולים המתחרים יוביל לתוצאה סבירה ומידתית.

69. בית המשפט קמא הוסיף וקבע כי "הראיות המובעות [כך:] על ידי המאשימה ובחינתן נעשית, בשינויים המחויבים, בדומה לאשר נהוג בבקשה למעצר עד תום ההליכים. בהתאם - רמת ההוכחה הנדרשת איננה מעבר לכל ספק סביר, אלא די בבחינת כוח ההוכחה הגולמי הטמון בחומר החקירה, היינו - האם קיים סיכוי סביר שעיבודן של הראיות במהלך המשפט - תוך כדי העברתן בכור ההיתוך של החקירות ומבחני הקבילות והמשקל, יוביל בסופו של דבר להרשעת הנאשם ולמתן צו להפסקת עיסוק. בנוסף, על בית המשפט לבחון אם הונחה תשתית מספיקה (על פי המבחנים הנ"ל) לביסוס עילה להפסקת עיסוק מיידית, עוד בטרם הרשעה.

70. לא בכדי ראינו להכביר מלל על קביעותיו האמורות של בית המשפט קמא בפסק הדין, שעה שכפי שיפורט להלן, בית המשפט קמא התעלם מהם התעלמות מוחלטת בבואו לחרוץ את הדין.

71. משנה תוקף מקבלים הדברים מקום בו ראה בית המשפט קמא לקבוע כי "ממסמכים נוספים שהיו בפני בית משפט קמא וכן מהמסמכים אשר צורפו להודעת הערעור, על ידי המערערות בעצמה (אשר חלקם הוכן בין עבור המדינה ובין עבור המערערות), עולה כי המכל אינו בטוח דיו וכי אניית האמוניה מסוכנת אף יותר. בכלל מסמכים אלה מצויים דו"ח ועדת שפיר (נספח 18 להודעת הערעור), דו"ח אתוס, אשר הוכן עבור המשרד להגנת הסביבה (נספח 16 להודעת הערעור) ומסמכי פיקוד העורף (המתניחים לאיומים ביטחוניים, אך לא לתחזוקת המכל)..."

72. דא עקא כי הגם שכפי שיפורט להלן המסמכים האמורים, אוזותיהם יפורט להלן, מציגים עמדה הפוכה לחלוטין, חרי שחרף קביעותו האמורה של בית המשפט קמא לא מנע הדבר בעדו לפנות בכל צומת אפשרי לדו"ח משל עסקינן באורים ובתומים, חרף העובדה שאין וממילא לא היה כל מקום ליחס לו משקל כלשהו.

פטור בלא כלום אי אפשר ולכן נפרט:

72.1 דו"ח הוועדה הציבורית בראשות האלוף במיל' הרצל שפיר קבעה בצורה מפורשת שאינה משתמעת לשתי פנים כי: "אין כיום מקום נכון יותר למיכל האמוניה מאשר במסוף הכימיקלים בנמל חיפה. האמוניה הוא מוצר חיוני למדינת ישראל וקיימת תלות מוחלטת ביבוא...". לא זו אף זו כי במסגרת הדו"ח האמור נדרשה ועדת שפיר אף להסתייגויותיה של עיריית חיפה בכל הנוגע לסיכון הקיים הנטען על ידה במסוף האמוניה הארצי ופסלה את אותן אחת לאחת [ראו בפרק "ההסתייגויות"].

העתק דו"ח ועדת שפיר מצ"ב כנספת 17.

72.2 קודם שנידרש לממצאיו של הדו"ח שהוכן בדצמבר 2011 על ידי חברת אתוס אדריכלות תכנון וסביבה בע"מ וי.ל. ניתוח מערכות בע"מ עבור המשרד להגנת הסביבה - אגף חומרים מסוכנים, אשר אף סייע בהכנתו, לצורך בחינת חלופות למערך היבוא, האחסון הניפוק והשינוע של אמוניה במפרץ חיפה (להלן: "דו"ח אתוס") - יצויין כי דו"ח אתוס הועבר על ידי עיריית חיפה למדינה, לצורך הגשתו לבית המשפט העליון, תוך שנטען על ידה לגביו, כי "העתק הדו"ח מצ"ב לנוחותך וסבורני כי במסגרת תגובתכם יהיה נכון להעמיד דוח זה לרשות בית המשפט למען יהיו בידו נתונים אמינים ובדוקים...". להשלמת התמונה יצויין כי המדינה נעתרה לבקשת המשיבה והגישה את הדו"ח האמור לבית המשפט העליון במסגרת ההליך המתנהל בפניו במקביל.

אלא שהדבר לא מנע ממחברי הדו"ח לטעון ביחס לדו"ח אתוס כי: "...הדוח שהזמין המשרד להגנת הסביבה בשנת 2011 "בחינת חלופות למערך היבוא, האחסון הניפוק והשינוע של אמוניה במפרץ חיפה", הוא מסמך בעייתי ורצוף שגיאות, גם בנתונים, גם בניתוחם ובעיקר במסקנותיו..." [שם, עמ' 15]. כן נטען ביחס לדו"ח אתוס כי: "...זהו מסמך חשוב, לא רק מכיוון שהוא חושף התנהלות בלתי ראויה של גורמים עסקיים, במסווה של מקצועיות ואובייקטיביות. הוא חשוב, בעיקר מכיוון שהדו"ח כולו אומץ ללא עוררין ע"י המשרד להגנת הסביבה כאילו אכן היה מקצועי ואובייקטיבי. יתר על כן, הדו"ח על מסקנותיו הבעייתיות אומץ ללא כל ביקורת ע"י ממשלת ישראל והוביל להחלטתה מספר 766...".

ונוכח המדובר בדו"ח שהוכן עבור המשרד להגנת הסביבה, תוך שמי שסייע בהכנתו היו המשרד להגנת הסביבה, אגף חומרים מסוכנים במשרד להגנת הסביבה, פיקוד העורף, משטרת ישראל, עיריית חיפה, משרד התמ"ת, התאחדות התעשיינים, משרד הפנים, רשות חירום לאומית והמבקשת.

עיון בדו"ח אתוס מעלה החלופה המועדפת מבחינת עורכי הדו"ח הייתה הקמת מפעל לייצור אמוניה בדרום, תוך שהוצע כי ממשלת ישראל תעודד יזמים להקים את המפעל, בין היתר, על ידי קביעת מחיר אטרקטיבי לגז טבעי כחומר גלם בתעשייה. לחילופין, ככל שחלופת הקמת המפעל לא תתממש הומלץ להקים שני מיכלי חוף חדשים. להשלמת התמונה יצויין כי אף החלופה של שמירה על המצב הקיים - מסוף האמוניה הארצי - נבחנה בדו"ח האמור ולא רק שלא נפסלה, הרי שבכל הנוגע לקריטריון של רגישות תפעולית כמו גם ביחס לקריטריון של זמן מימוש, נקבע כי יש למצב הקיים יתרון ברור בהשוואה לחלופה המציעה להקים שני מיכלי חוף חדשים.

העתק פנייתה של עיריית חיפה למדינה ודו"ח אתוס מצ"ב כנספת 18.

72.3 ואם בכך לא די הרי שאך זה מקרוב - ביום 17.1.17 - הוגשה מטעמה של המדינה במסגרת הערעור הודעה שנתמכה, בין היתר, בתצהיריהם של מפקד פיקוד העורף, אלוף יואל סטריק, וכן של סגן ראש המועצה לביטחון לאומי וראש אגף בטחון פנים חירום ועורף, תא"ל (מיל) זאב צוק רם, שבמסגרתה נטען [ראו נספח 8 להודעת הערעור]:

72.3.1 עמדת פיקוד העורף הינה כי "בהתאם להערכת גורמי המקצוע הרלבנטיים ולאחר קיום ניהול סיכונים מחמיר ביחס לפגיעה במכל האמוניה בשעת חירום הכולל בין היתר אפשרות של פגיעה ישירה במכל היא כי המענה המיגוני תקיים נתון מענה הולם, לעת הזו, לכל תרחישי הייחוס הרלבנטיים..." [שם, סעיף 23].

72.3.2 כי ככל שהדברים נוגעים לטענות שהעלתה המשיבה ביחס לסיכון הנשקף

מאוניית האמוניה נטען כי: "עמדת המטה לביטחון לאומי לאחר בחינת העניין בשיתוף נציגי שירות הביטחון הכללי, חיל הים, משטרת ישראל, רשות הספנות והנמלים וכן גורמים רלוונטיים נוספים, היא כי סבירות התרחיש אליו טוענת עיריית חיפה הוא נמוך מאוד. נוסף כי במסגרת זו הובאו הדברים לבחינתם של גורמי הביטחון הרלבנטיים ואל לא מצאו לנכון לשנות ממצב הדברים הקיים..." (החזקה במקור - הח"מ) [שם, סעיף 24].

3. 72 כן הוסיפה המדינה וטענה בהודעתה האמורה כי "במרוצת השנים פעלו גורמי המדינה השונים, יחד עם המערערת, להפחתת הסיכון. בהתאם לכך, על פי הנמסר מהמשרד להגנת הסביבה, הותקנו במכל אמצעי מיגון פאסיביים ואקטיביים שונים ואף נציין כי במהלך חודש בפברואר 2015 בוצעה בדיקה לתקינות המכל על ידי חברה בריטית The equity engineering group אשר אישרה את בטיחות השימוש במכל ל- 55 שנים נוספות..." [שם, סעיף 25].

העתק הודעת המדינה, ללא נספחיה מצ"ב כנספח 19.

73. צא ולמד איפוא כי בית המשפט קמא שגה, שעה שראה לקבוע כי יש בדוחות והמסמכים האמורים כדי להוכיח את מסוכנותו של המיכל, כמו גם של האוניה.

74. לא זו אף זו כי בית המשפט קמא הגדיל לעשות שעה שראה לטעון כי מקום בו המערערת לא ראתה לטעון בערעורה טענות ביחס להחלטות בית המשפט קמא אשר דחה את טענתה כי אין עליה להשיב לאשמה "ואין היא טוענת שאין קיימות ראיות לכאורה לביצוע העבירה", הרי שכל שנתר לבחון הוא "אם מתקיימת עליה להפסקת העיסוק, היינו - האם המסוכנות הנשקפת מהמשך העיסוק, מצדיקה הפסקתו וזאת - חרף הפגיעה הצפויה במערערת [המבקשת - הח"מ], בצדדים שלישיים ובציבור..." אלא שבכל הכבוד הראוי, אף בית המשפט קמא לא ראה לבחון את קיומן של ראיות לכאורה, זולת הדוח והמסמכים האמורים ולא בכדי - שכן כל שעמד לנגד עיניו הוא צילום המצב שעמד לנגד עיניו של בית המשפט לעניינים מקומיים, אשר באורח מפתיע ראה ליתן את החלטתו בבקשתה של המבקשת כי אין עליה להשיב לאשמה בדיוק במועד שבו ניתנה החלטתו בדבר מתן צו להפסקת עיסוקה של המבקשת ואידך זיל גמור.

75. בנוסף, עיון בסיכום הפגישה רבת המשתתפים שהתקיימה בראשות המשנה ליועץ המשפטי לממשלה ביחס למכל האמוניה הארצי, מעלה כי עיריית חיפה טענה בפגישה האמורה כי "מבחינה ציבורית קיים קושי להעניק את רישיון העסק המבוקש או להמנע מאכיפה של דיני רישוי עסקים נגד החברה [המערערת - הח"מ]..." הנה כי כן יצא המרצע מן השק, הקושי במתן הרישיון הנדרש הוא ציבורי ולא רישויי ואו תכנוני כפי הנטען, בבחינת עדות נוספת לכך כי אין ולא הייתה כל הצדקה להותרת הצו על כנו [ראו נספח 4 לבקשה זו].

76. בית המשפט קמא הוסיף והציב בפניו שתי שאלות "מה ההסתברות שיקרה תרחיש משמעותי של שחרור אמוניה בכמויות גדולות, מהמכל /או מהאנייה (להלן: "תרחיש אמוניה") והשנייה - מה שיעור הנזק אשר צפוי שייגרם, בקרות תרחיש שכזה...". קודם שנידרש לניתוח השאלות האמורות ולמסקנותיו השגויות, בכל הכבוד של בית המשפט קמא, יצויין כי עניין האוניה אינו מהווה חלק מכתב האישום הנדון בפני בית המשפט לעניינים מקומיים וממילא לא נדון בפניו.

77. לגופו של עניין יצויין כי ככל שהדברים נוגעים לשאלת ההסתברות לקרות תרחיש אמוניה קבע בית המשפט קמא כי הוא סבור שאין להתערב בקביעתו של בית המשפט לעניינים מקומיים "לפיה

קיימת הסתברות של ממש לקרות תרחיש אמוניה, בין בשל פגיעה במכל ובין בשל פגיעה באניית האמוניה...” וזאת הגם שהאחרון ראה לסמוך את קביעתו על הדוח ועליו בלבד והגם שעד למועד כישלון המכרז להקמת מפעל לייצור אמוניה היו כלל הרשויות המוסמכות במדינת ישראל איתנות בדעתן כי מכל האמוניה איננו מסוכן ואין מניעה כי ימשיך בפעילותו.

78. ודוק; אף ביחס לסיכון מאוניית האמוניה ראוי לציין כי ההפנייה אותה ערך בית המשפט קמא למכתבו של סגן ראש המל"ל לביטחון פנים ועורף מיום 25.10.16 וכן להודעת המדינה מיום 18.5.16 מתעלמת מכך ביום 17.1.17 הודיעה המדינה לבית המשפט כי "עמדת המטה לביטחון לאומי לאחר בחינת העניין בשיתוף נציגי שירות הביטחון הכללי, חיל הים, משטרת ישראל, רשות הספנות והנמלים וכן גורמים רלוונטיים נוספים, היא כי סבירות התרחיש אליו טוענת עיריית חיפה הוא נמוך מאוד. נוסף כי במסגרת זו הובאו הדברים לבחינתם של גורמי הביטחון הרלבנטיים ואל לא מצאו לנכון לשנות ממצב הדברים הקיים..." (ההדגשה במקור - הח"מ) [נספח 19, שם, סעיף 24].

79. בהקשר זה יוער כי העובדה שבית המשפט קמא ראה לציין בפסק דינו כי המדינה הגיעה למסקנה, כאמור בהודעות שהוגשו מטעמה במסגרת הערעור לבית המשפט העליון לפיה "קיים צורך דוחק בסגירת המכל והקמת חלופה מתאימה לצרכי המשק, זאת משנמצא כי אין עוד לאפשר, לאורך זמן, המשך פעולת המכל במפרץ חיפה" אינה מעידה על כך שחל שינוי במידת המסוכנות של המיכל. מה גם שכאמור לעיל, המשרד להגנת הסביבה שהינה הרשות המוסמכת קבע בהחלטתו כי יאריך את תוקף היתר הרעלים של המבקשת עד ליום 1.6.17 וככזה לא ברור מה הפגם שמצא בכך בית המשפט קמא, ככל שהיה בסמכותו לעשות כן, משל הארכת פעילותו של המיכל בחודשיים נוספים תביא להגדלת ההסתברות הנטענת לתרחיש סיכון כמתואר על ידו.

80. כן אמורים הדברים בעמדתו של בית המשפט קמא ביחס לבדיקה שנערכה למכל, בחודש פברואר 2015, שכן מעבר לכך שכאמור לעיל אף המדינה ראתה לציין את דבר קיומה של הבדיקה, עליה סמך המשרד להגנת הסביבה את ידיו, כאמור וכמפורט בהודעותיה לבית המשפט העליון במסגרת הערעור המתנהל המקביל, הרי שבכל הכבוד הראוי, בית המשפט קמא לא היה יכול לקבוע כי אינו מקבל את עמדתה של המבקשת, שאומצה על ידי המדינה, בכל הנוגע לבדיקה האמורה, לא כל שכן לקבוע כי "קיימת אפשרות ריאלית שבדפנות הפנימיים של המכל (הממלא תפקידו מזה 31 שנים ללא שנערכה בו אי פעם בדיקה פנימית) קיימים סדקי קורוזיה, העלולים להביא לקריסה פתאומית של המכל, על כל המשתמש מכך..." וזאת בלא שהוצגה בפניו כל חוות דעת מחייבת ואמינה אשר ניתן לסמוך על ממצאיה בכל הנוגע לקיומם של סדקים, לא כל שכן לקריסה פתאומית.

81. ודוק; דווקא מסיכום הביניים שנערך על ידי בית המשפט קמא על פיו "אנו מצויים באזור טקטוני רגיש; המכל מתיישן עם השנים ולא נבדק כראוי; האיזונים הביטחוניים לא פחתו ואין להוציא מכלל אפשרות חבלה במכל ובעיקר באנייה או תאונה ימית..." יש כדי להעיד ביתר שאת על כך שאין וממילא לא הייתה הצדקה להגשת הבקשה למתן צו להפסקת עיסוק בעיתוי שבו הוגשה ובתוך כך לחותרת הצו שניתן על ידי בית המשפט לעניינים מקומיים על כנו, שעה שעסקינן במצב דברים ידוע ומוכר.

82. בית המשפט קמא הוסיף והתייחס לשיעור הנזק - מספר הנפגעים, תוך שראה לעמת בין חוות דעתו של פרופי קינן לבין חוות הדעת שהוגשה מטעמה של המבקשת, שהוגשו לבית משפט נכבד זה במסגרת הערעור התלוי ועמד בפניו. קודם שנידרש למסקנה השגויה, בכל הכבוד, יצויין כי לא ברור כיצד ראה בית המשפט קמא כלל להסתמך על חוות דעתו של פרופי קינן, שכן מעבר לכך שהיא נסובה רובה ככולה על האיום הנטען מאוניית האמוניה - שלא הייתה וממילא לא נדונה בפני בית המשפט לעניינים מקומיים - לא ברור כיצד הוא ראה לחוות דעתו ביחס לדו"ח ועדת שפיר ואו של גורמי ממשל וביטחון ביחס למכל האמוניה, שעה שאין עוררין - מקום בו לא צויין אחרת - כי אין לו

כל מומחיות ספציפית במיכלי אמוניה; כי מעולם לא ערך בדיקה למכל אמוניה; כי מעולם לא פרסם מאמר ו/או מחקר אודות מכל אמוניה וכזה בכל הכבוד אין לייחס לחוות דעתו כל ערך מעבר לכתבה עיתונאית, הא ותו לא.

83. מעבר לכך הרי שאף לגופו של עניין "המתמטיקה" אותה ראה בית המשפט קמא לערוך לצורך חישוב מספר הנפגעים על פי חוות הדעת שהוצגה על ידי המבקשת הינה מוטעית, שכן עיון בה מעלה כי כל שנטען במסגרתה הוא כי: "לאורך חוות הדעת המחבר [פרופ' קינן - הח"מ] סופר במנין הנפגעים את כל האוכלוסייה הנמצאת ברדיוס הסיכון המחושב, אלא שבאירוע נתון בודד לא ניתן להגיע בשום אופן לכל מעגלי הסיכון. כפי שהוסבר בהרחבה קודם לכן פיזור הענן הוא תמיד במורד הרוח ורוחב הגזרה הנפגעת הוא לכל היותר 22 במצב בלתי יציב, מצב שמלכתחילה הוא ברמת סיכון נמוכה עקב הערבול המהיר של אמוניה ומיהול ענן הגז. מבלי להיכנס לעומק החישובים ברור כי גם אם נקבל את יתרת הערכת הסיכונים כנכונה (ולא כך הוא הדבר) אזי באירוע נתון כמות הנפגעים תהיה כאחוז לכל היותר מכמות הנפגעים שהמחבר מציין בחוות הדעת..." ובהמשך "בהינתן גפי שהראינו למעלה שזמן החליפה של ענן אמוניה בנקודה כלשהי במרחב הוא לכל היותר כמה דקות (ובוודאי לא שעה) ברור כי ההשפעה הקטלנית של ענן האמוניה פחותה בלפחות סדר הגודל מזו שהמחבר מנסה לטעון בחוות הדעת..."

העתק החודעה שהוגשה על ידי עיריית חיפה לבית המשפט העליון מצ"ב בנספח 20.

84. אין זאת אלא כי הותרת פסק דינו של בית המשפט קמא על כנו, משמעה כי מדינת ישראל וכלל הגורמים מטעמה המפקחים על פעילות מסוף האמוניה הארצי - אשר עמדתם הנחרצת הינה, כפי הנטען בתגובותיה של המדינה, היא שהמענה המיגוני הקיים נותן מענה הולם לעת הזו לכל תרחישי הייחוס הרלבנטיים - עוצמים את עיניהם ומתרשלים במתכוון - פשוטו כמשמעו - משל, חייהם של תושבי חיפה אינם נחשבים בעיניהם - לתוצאה שכזו אל לו לבית משפט נכבד להסכים.

85. למען הסר ספק יובהר ויודגש כי המבקשת אינה מתעלמת מהסיכון הטמון בפעולתו של מיכל האמוניה, אלא שחוות דעתו של פרופ' קינן לוקה בהפרזה ובהגזמה וכל כולה נועדה להלך אימים ולוקה בדמגוגיה זולה, שעה שלא רק שאין לה כל תימוכין מדעיים ו/או עובדתיים הרי שהיא גובלת בהטעיה - לא פחות - אלא שלדאבון לב בית המשפט קמא ראה ללכת שבי אחריה.

86. בנוסף, בית המשפט קמא שגה גם באיזון שהיה עליו לערוך בין מידת הנזק שייגרם לבעל העסק ולצדדים שלישיים כתוצאה מהפסקת העיסוק לאלתר, לבין מידת הנזק שייגרם לציבור בכל הנוגע לכניסת הצו לתוקף, שכן גם אם על פניו יש ממש בנימוקיו - ולא הוא בכל הכבוד - הרי שבשים לב להחלטת המשרד להגנת הסביבה - לא היה מקום כי בית המשפט קמא יורה על הפסקת פעילותו של המיכל בתוך חודש אחד בלבד, משל קיימת דחיפות כלשהי, לא כל שכן בשים לב לחלוף הזמן ממועד הגשת כתב האישום.

87. בנוסף, בית המשפט קמא ראה לקבוע כי "הפסקת העיסוק תביא לפגיעה כלכלית במערערת וייתכן שאף בעובדיה ונראה שתיגרם גם פגיעה במפעלי תעשייה שונים, אולם לא שוכנעתי שהפגיעה תהא בהיקף לו טוענת ההתאחדות. המערערת וההתאחדות לא הביאו בפניי נתונים ברורים בדבר כמויות אמוניה המצויות במשק הישראלי ובדבר כושר הייצור של אמוניה על ידי גורמים שונים במשק, או נתונים אחרים המצביעים על פגיעה בהיקף לו הם טוענים..." תוך שהוסיף וציין כי ב"כ ההתאחדות טען שהתעשייה צורכת 1,500 טון בחודש, אולם לא ניתן לקבל טענה זו אשר לא גובתה במסמכים והיא מנוגדת לנתונים אשר בדו"ח אתוס (עמ' 263 לנספחי הערעור), עליו סומכת המערערת..." - ובכך נקלע לכלל טעות.

88. מעבר לכך שדו"ח אתוס הינו משנת 2011, היינו שש (6) שנים לפני המועד שבו נדון והוכרע ערעורה של המבקשת וככזה ספק אם בית המשפט קמא היה יכול להבנות הימנו, די להפנות לעניין הנזק לאמור בהודעתה של המדינה מיום 18.5.16, על פיה "...בהתאם לנתוני משרד הכלכלה, האמוניה משמשת מגוון תעשיות - כימיות וחקלאיות - כמו גם תחומים אחרים (קירור מזון, רפואה ועוד)..." המעסיקים, במישרין ובעקיפין, אלפי עובדים, וכן כי "למפעלים המובילים הנסמכים על שימוש ישיר ומשמעותי באמוניה ובתוכם המערערת [המבקשת - הח"מ] תרומה משקית העומדת על מיליארדי שקלים בשנה (כ - 600 מיליון דולר שנתי). ברי כי אף שיקול זה נשקל במסגרת שיקולי הממשלה בבואה לקבל החלטות בסוגית אספקת האמוניה למשק וממילא אף על רקע זה נקבע בהחלטת הממשלה כי הקמת המפעל תקודם "מבלי לפגוע בהבטחת אספקת שוטפת של אמוניה לכלל צורכי המשק בכל עת..."

העתק הודעתה של המדינה מיום 18.5.16 מצ"ב כנספח 21.

89. כן אמורים הדברים בקביעתו של בית המשפט קמא לפיה "...התברר שקיימות חלופות לייבוא אמוניה באנייה ולאחסונה במכל. חלק מהחלופות צורך פרק זמן ארוך להפעלתו, אך חלק מהן ניתן להפעיל בפרקי זמן קצרים, יחסית. פרופ' קינן ציין בדיון, כי המשק אינו זקוק לחיפה כימיקלים, כדי לקבל את כל האמוניה שהוא צורך. לדבריו, לכל צרכן אמוניה יש מכלים תפעוליים, להבטחת המלאים התפעוליים, לפחות לחצי שנה קדימה ובחברת דשנים וחומרים כימיים, לבדה, יש שני מכלים של 1,000 טון כל אחד..." ובהמשך כי: "...אינני רואה מקום לפרט את החלופות אליהן התייחסו המומחים השונים וממילא, לא לי לקבוע באיזו חלופה, או באילו חלופות ראוי ונכון לבחור. די לי בכך שמהחומר שבפניי עולה כי קיימות מספר חלופות אפשרויות ויחסית זמינות. גם אם להסדרת חלק מהחלופות דרוש זמן רב, נראה כי קיימים פתרונות ביניים, אשר ימנעו את התחזית הקשה של קריסת המשק, כפי שהוצגה על ידי המערערת ועל ידי ההתאחדות ויאפשרו המשך פעילותה של התעשייה הצורכת אמוניה, גם אם תוך קשיים מסוימים..." ולבסוף כי "...לא שמעתי מהמערערת או מההתאחדות, כי נעשו על ידי מי מהם צעדים של ממש לשם מציאת חלופה..."

90. ייאמר מיד בכל הכבוד הראוי, כי כאמור לעיל, פרופ' קינן אינו מהווה אוטוריטה בכל הנוגע לחלופות לאספקת אמוניה, לא כל שכן, כאשר עסקינן במערך ייבוא האמוניה למדינת ישראל. מה גם שאף הנתונים שנטענו על ידו אינם מדויקים מקום בו לחברת דשנים, למשל, יש כושר אחסון של 450 טון בלבד אשר צריכתם מספיקה ליום וחצי לכל היותר. בנוסף, עצם העובדה שבית המשפט קמא ראה לציין את דבר קיומן של חלופות, משל חלופות אלו יכולות להחליף את פעילות המכל ומשמעותו למשק הישראלי כבמטה קסם - מהיום למחר - ולא כך הם פני הדברים - היה עליו לקבוע את כניסת הצו לתוקף למועד מאוחר יותר, על מנת שהמשרד להגנת הסביבה יוכל לבחון את החלופות האמורות ולהצביע על החלופה הנבחרת בלא שיהיה עליו לעמוד בסד זמנים בלתי אפשרי, כפי שנכפה עליו על ידי בית המשפט קמא.

91. בהקשר זה יוער כי המבקשת ו/או התאחדות התעשיינים אינם אלו שאמורים לאתר ו/או למצוא חלופה מתאימה לייבוא האמוניה למדינת ישראל, שעה שהגורם האחראי לכך הוא המשרד להגנת הסביבה ו/או מדינת ישראל וככזה לא ברור איפוא מדוע אף עניין זה נזקף לחובתה של המבקשת, הגם שאין חולק כאמור בפסק הדין, כי היא אינה אלא המפעילה של מכל האמוניה המצויי בבעלותה של מדינת ישראל.

92. כן אמורים הדברים אף בציטוט הודעתו של היועץ המשפטי לממשלה בדיון שהתקיים בפני בית המשפט קמא לפיה "בעת הזאת, בהתבסס על הידוע כיום, אף משרד ממשלתי לא טען לקיומו של אינטרס ציבורי שגובר על האינטרס של סיום פעולתו של המכל..." כתימוכין לעמדתו שעה שיש

שבכך, בכל הכבוד, יש בכך כדי להתעלם מהחלטתה המפורשת של ממשלת ישראל לפיה יש להבטיח את אספקתה השוטפת של האמוניה לכלל צורכי המשק בכל עת - החלטה אשר עומדת בעינה.

93. לבסוף אף העובדה לפיה "המערערות קיבלה, כבר לפני קרוב לארבע שנים (ביום 1.3.12), התראה לפיה המשרד להגנת הסביבה "יאפשר המשך הפעלת מכל האמוניה עד לתאריך 1.3.17 או עד להקמת מפעל לייצור אמוניה, המוקדם מבין השניים..." אינה רלבנטית מקום בו כאמור לעיל, חרף החתראה האמורה היה זה המשרד להגנת הסביבה אשר ראה להאריך את תוקפו של היתר הרעלים שניתן למבקשת עד ליום 1.6.17 וככזה מיותר לומר כי באיוון שהיה על בית המשפט קמא לערוך - איוון אשר לא נערך - היה עליו ליתן את מעמד הבכורה להחלטתו האמורה של המשרד להגנת הסביבה בבחינת הפה שאסר הוא ופה שיתיר, בבחינת נימוק שלא לומר צידוק נוסף להתערבותו המתבקשת של בית משפט נכבד זה בפסק הדין.

94. על רקע הדברים האמורים לעיל ומקום בו בית המשפט קמא שגה באופן יישומה של הוראת סעיף 17 לחוק רישוי עסקים, מקום בו ראה להותיר את הצו שניתן על ידי בית המשפט לעניינים מקומיים על כנו, חרף העובדה שהתנאים הקבועים בחוק רישוי עסקים ובפסיקה לא התקיימו.

סוף דבר

95. מן המקובץ לעיל עולה, כי שגה, לשון המעטה שבהמעטה, יצאה מלפני בית המשפט קמא במתן פסק דינו.

לפיכך, יתבקש בית המשפט הנכבד, כאמור ברישא הבקשה דנא, לדון בבקשת רשות הערעור כבערעור עצמו, לקבל את הערעור ולבטל את פסק הדין.

יוסף בנקל, עו"ד

אלי כהן, עו"ד

ראב"ד מגריזו בנקל ושות'
ב"כ המבקשת

העתק ההודעה

נספח 4, עמ' 49

העתק ההודעה

נספח 4, עמ' 49

הודעה על שביתה או השבתה

אל: הממונה הראשי על יחסי עבודה
באמצעות הממונה על יחסי עבודה
סניף משרד העבודה הרווחה
ירושלים, תל אביב, חיפה, באר שבע

חוק ישוב סכסוכי עבודה התשי"ז-1957

הודעה על שביתה או השבתה
(סעיפים 5א ו-5ב)

נמסרת בזה הודעה על שביתה שהוכרזה על ידי הסתדרות העובדים הכללית החדשה ושאושרה על ידי המוסד המנהל המרכזי הארצי בהסתדרות העובדים הכללית החדשה לחלן פרטים בקשר לסכסוך:

1. המעביד/המפעל: כלל המעסיקים במגזר הפרטי החברים בהתאחדות התעשיינים וכלל המעסיקים ע"פ הרשימה המצ"ב.
2. מספר העובדים העתידיים לשבות: כלל העובדים במגזר הפרטי.
3. הקיים הסכם קיבוצי לגבי המפעל, ואם כן – ציון את המספר שלפיו נרשם על ידי הממונה הראשי על יחסי עבודה.
קיימים הסכמים קיבוציים שונים.
4. שם ארגון העובדים המייצג את רוב העובדים שהסכסוך נוגע להם:
הסתדרות העובדים הכללית החדשה.
5. שם נציג המעבידים לעניין התיווך בסכסוך ומענו.
כלל המעסיקים ע"פ הרשימה המצ"ב.
6. העניינים שבסכסוך:
 - א. פגיעה תמורה בציבור העובדים עקב כוונה מיידית לסגור פעילות במפעלים המעסיקים כ- 2000 משפחות, תוך גדיעת מטה לחמם של העובדים ומשפחותיהם.
 - ב. הוצאה לפועל של הכוונה כאמור לעיל, תותיר עובדים, חלקם ותיקים ביותר ובאזורים מוכי אבטלה, ללא אלטרנטיבה וללא פתרונות תעסוקה חלופיים.
 - ג. לסגירת המפעלים עתידות להיות השלכות לא רק על העובדים הישירים של המפעלים הנסגרים, אלא גם על עובדים נוספים בתעשייה.
 - ד. דרישת ההסתדרות למציאת פתרון מידי שימנע את אובדן מקומות העבודה.
7. התאריך שנקבעה שביתה: החל מיום 17.4.77 ואילך.
8. במקרה של שביתה באיזה נוהל החלט על כך: אסיפה כללית של עובדים, הצבעה בקלפי, וכיוצא באלה:

החלטת המוסד המנהל המרכזי הארצי על פי חוק.

9. האם השביתה אושרה על ידי האיגוד המקצועי היציג? בן.
10. הנעשה ניסיון ליישב את הסכסוך בדרך משא ומתן ישיר ומה היו התוצאות?
נעשו ניסיונות אך ללא תוצאות
11. שמו ומענו של מוסר ההודעה ואת מי הוא מייצג: מר אבי נינסקורן, יו"ר הסתדרות העובדים הכללית החדשה, רח' ארלוזורוב 93 תל-אביב.

חתימה

28.3.17

תאריך

רשימת מקומות העבודה שבסכסוך

התאחדות התעשיינים ויחידה.

הממונה הראשי על השכר במשרד האוצר.
הממונה הראשי על יחסי העבודה – במשרד הכלכלה.
נציב שירות המדינה.

מרכז השלטון המקומי והרשויות המקומיות (במרחבי הדרום)
מרכז המועצות האזוריות והמועצות האזוריות (במרחבי הדרום)
משרדי הממשלה, רשויות ממשלתיות, מכוניס ויחידות סמך (במרחבי הדרום)
רשות התברות הממשלתיות והגופים הכפופים לה במרחבי הדרום.

העתק תמליל דברי השר כפי

ששודרו בקולו בגל"צ ביום

21.3.2017

נספח 5, עמ' 53

העתק תמליל דברי השר כפי

ששודרו בקולו בגל"צ ביום

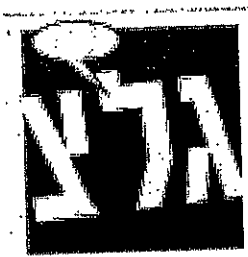
21.3.2017

נספח 5, עמ' 53

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House
96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת
דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פי"ח)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

לינק לקובץ: לחץ כאן
תוכנית: מה בוער
תאריך: 21/03/2017
שעה: 10:04:06
רשת: גלי צה"ל

כותרת: השר זאב אלקין מבייג'ין - הקרב והמשבר בין דה"מ לבין שר האוצר טביב תאג'יד

רזי ברקאי: חוזרים לעמדת השידור הקבועה שלנו בייג'ין.
 רינה מצליח: מזמן לא היינו שם.
 רזי ברקאי: מזמן לא היינו שם. שלום לשר זאב אלקין.
 השר זאב אלקין: שלום שלום רזי, תפסתם אותי באמצע ביקור במרכז בקרה של זיהום אוויר מהרכבים בייג'ין.
 רזי ברקאי: על זה תכף נדבר כי להזכירנו אתה שר להגנת הסביבה, אבל בוא נדבר על זיהום אוויר אחר לפני כן. תגיד, איפה אנחנו עומדים לפי מטב ידיעתך.
 השר זאב אלקין: אתה שואל על הביקור בסין אני מניח זה מה..
 רזי ברקאי: ממש ממש לא.
 השר זאב אלקין: חבל, דווקא ביקור חשוב.
 רזי ברקאי: תכף אני אדבר אתך על הגנת הסביבה ועל חיפה

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House
96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת
דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

כימיקלים כי זה משהו שמאוד מטריד אותנו כאן אבל התכוונתי לזיהום האחר, מה אתה שומע מראש הממשלה?
השר זאב אלקין: בנושא של התאגיד לא הסקנו לדבר על זה לא דיברנו ביום האחרון ואנחנו עסוקים בביקור בדיוק נפרדתי מראש הממשלה לפני שעה אחרי וועידת חדשנות חתימת הרבה הסכמים ואחר כך כניסה של ..

רינה מצליח: טוב, השר אלקין אנחנו לא מפקפקים לרגע בחשיבות הביקור בסיין, אבל אנחנו גם לא מפקפקים..
השר זאב אלקין: אולי אני מפתיע אותכם אבל ראש הממשלה לא עוסק עשרים וארבע שעות ב..

רינה מצליח: אז תתפלא, לפי המסרים שהיא מעביר לארץ, השר אלקין בוא לא ניתמם ראש הממשלה מעביר מסרים לארץ כל הזמן על התאגיד, אז זה לא מגיע מהאוויר והוא לא הוא העביר מסר לאנשיו בארץ תחמירו את הדגשים או את הדרישות מול כחלון, זה לא בא מאיתנו זה בא מראש הממשלה.
השר זאב אלקין: רינה אני לא יודע לא לאשר לך ולא להכחיש כי לא דרכי הועבר המסר, אבל אני יכול להגיד לך שאני ביומיים האחרונים ביליתי הרבה זמן לצידו של ראש הממשלה וראיתי אותו עסוק דווקא בביקור בסיין ולא בתאגיד אני מבין שזה לא משתלב בתאוריה אבל זאת המציאות.
רזי ברקאי: טוב אז בוא אתה יודע מה אנחנו משחררים

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House
96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת
דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

אותך מזה שאתה לא מדבר איתו על העניינים האלה .
 רינה מצליח : זה רע מאוד אם הוא לא מדבר עם אלקין
 על התאגיד זה לא טוב לאלקין .
 רזי ברקאי : לעצמך מה אתה חושב מר אלקין, האם המשבר
 הזה צריך ל הגיע לבחירות חדשות ?
 השר זאב אלקין : אני מאוד מקווה שלא , לא חושב שמה
 שמדינת ישראל צריכה בעת הזאת זה בחירות . סך הכל יש פה
 מחלוקת קורים דברים שיש מחלוקות בין מרכיבי הקואליציה ,
 כידוע לך אני עתיר ניסיון בתחום של מחלוקות קואליציוניות
 במפלגות שונות וראיתי כבר הרבה משברים שבסופו של דבר
 הצליחו להגיע לפתרון , אין לי ספק זה סוג משבר שצריך להגיע
 לפתרון יש הסכם קואליציוני בעל נושאים תקשורתיים שהוא
 מאוד מאוד ברור, יש כרגע שיחות בין נציגי ראש הממשלה
 לנציגי שר האוצר . אני חושב שכל המרכיבים מבינים שצריך
 למצוא פה פתרון ולא חושב שמה שמדינת ישראל..
 רזי ברקאי : אבל אתה יכול להסביר לנו את ההתעקשות של
 ראש הממשלה בקטע הזה , אתה מוצא איזה רציונל בהתעקשות
 הזו ?
 השר זאב אלקין : אני חושב שראש הממשלה מכיר הסכם
 קואליציוני שהוא חתם עם השותפים והסכמים צריך לכבד לפי
 ההסכם הזה באמת הליכוד הוא זה שקובע בנושאים

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House
96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת
דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

התקשורתיים זה של שחור על גבי לבן.
רינה מצליח : נכון, אבל הוא גם הגיע להסכם עם כחלון
שהתאגיד יקום תמורת התמיכה בחוק התקשורת, זה היה גם
הסכם אז למה בהסכם הזה הוא לא עומד ?
השר זאב אלקין : עוד פעם, ההסכם הזה נולד מאיזה
שהוא אילוץ של אי קיום הסכם קואליציוני וראש הממשלה מותר
לו לותר לשותף ולהגיד, אני מוכן שלא תקיים את ההסכם ונגיע
להסכם חדש ומותר לו גם להגיד, בסופו של דבר הקמנו
ממשלה חתמנו הסכמים, אני רוצה שתכבד את ההסכם המקורי.
עוד פעם אני מעריך שבסופו של דבר בשיח בין נציגי ראש
הממשלה לבין נציגי שר האוצר, יצליחו להגיע לפתרון, אני לא
חושב שיש איזה שהוא הגיון בזה שמדינה תלך לבחירות על
העניין הזה אבל צריך לפתור את המחלוקת הזאת.
רזי ברקאי : טוב, מיצינו את העניין ולא קיבלנו ממך את
האינפורמציה שחשבנו שקיוונו שנקבל, בוא נדבר על תחום
עיסוקך כשר להגנת הסביבה, מצטרפת אלינו כתבתנו טל זרביב
באולפן, טל שלום בוקר טוב לך.
טל זרביב : שלום רזי, שלום רינה. כן, עובדי חיפה
כימיקלים כרגע מחריפים את המאבק שלהם בניסיון למנוע את
הפיטורים הקרובים, הפיטורים באים על רקע סגירת מיכל
האמוניה בחיפה. אתמול הפגינו בכנסת, בראשון חתמו את

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House
96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת
דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

הכניסה המרכזית לדימונה, בסוף השבוע חתמו את כביש 1 באזור לטרון, הם נראים ככה עם המון אמוציות. יותר מאלף עובדים מוחים על הכישלון של ההנהלה להסדיר חלופה לאיחסון של האמוניה.

כרגע ההנהלה לא עושה שום דבר כדי ליצר חלופה ראויה כלומר הם יכולים להעתיק את המיכל לנגב למישור רותם בנגב והם לא עושים או לחילופין למצוא פתרונות אחרים בטיחותיים בתוך חיפה.

וההנהלה לא עושה שום דבר אנחנו מדווחים על ידי גורמים בכירים גם בחיפה כימיקלים וגם במשרד להגנת הסביבה שנעשים אי אילו מגעים כדי לנסות לייצר פתרונות, זאת אומרת שלא שהם יושבים בחיבוק ידיים אבל, כרגע לא מסתמן פתרון יעיל וטוב ועל כן אנחנו מבינים שאותם עובדים ככל הנראה יפוטרו באם לא ימצא פתרון.

רזי ברקאי: השה' אלקין מה יקרה תוך שבוע, עשרה ימים. רינה מצליח: תודה טל.

השר זאב אלקין: אני לא יודע להגיד לך בתחום של הפיטורין אבל, אתה מכיר את המצב המשפטי נכון לעכשיו בתוקף פסיקת בית המשפט על כך שמיכל צריך להסגר בראשון באפריל, כידוע דעת המשרד שלנו הייתה קצת שונה, אנחנו אלה שבסופו של דבר הכרענו בריכוח הזה וקבענו שהמיכל חייב להסגר אבל,

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House
96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת
דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

נתנו בחלטה שלנו זמן יותר ארוך כדי לתת גם למשק כולו זמן להתארגן עד לראשון ביוני וגם לחיפה כימיקלים לחפש פתרון. בית המשפט התערב פה וקבע לוחות זמנים יותר מצומצמים, אני לא בטוח שזאת לא שגיאה, אגב לא רק מבחינת עובדי חיפה כימיקלים אני חושש מאוד שבשני באפריל נגלה שגם המשק לא מוכן, כל אותם הספקים הצרכנים הקטנים של האמוניה מבתי חולים, ובתי קורר גם הם אני לא רואה שיספיקו להתארגן עד לראשון באפריל, יכול להיות שהנושא המשפטי יפתח מחדש כי יש כרגע דיונים בבית משפט מחוזי ובית משפט עליון. רזי ברקאי: יפתח מחדש ביוזמת המשרד להגנת הסביבה? השר זאב אלקין: לא לא, אנחנו לא מערערים על זה, מערערת חיפה כימיקלים שהיא בכלל רוצה לבטל את הגזירה. הדעה שלנו מאוד מאוד חדה וברורה, מצד אחד אמרנו שמבחינת האיום הסביבתי על מאות אלפי תושבי מפרץ חיפה המפעל צריך להסגר, מצד שני חשבנו שנכון לתת למשק שלושה חודשי התארגנות ולא תודש כפי שנתן בית המשפט. אני חושב שכל יום שעובר מראה עד כמה אנחנו צדקנו בכל היבט אפשרי, ומצד שני פתחת ואמרת שלעובדים יש טענה להנהלה של חיפה כימיקלים הם מאוד צודקים, כי מי שמלווה את הנושא הזה בחצי שנה האחרונה אני חושב שהנהלת המפעל פה עשתה טעות קשה מאוד. אנחנו אגב, הזהרנו אותם עוד לפני שהגעתי

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House
96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת
דרך מנחם בגין 98-96, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

למשרד משרד הגנת הסביבה כבר כמה שנים אומר לחיפה כימיקלים לא תוכל להמשך המציאות הזאת. חיפה כימיקלים בחרה לא לעשות שום דבר לא ניגשו למכרז שעשו להקמת מפעל בדרום לא בנו שום תכנית חלופית ורק ברגע שירד הגרזן אז התחילו איזה שהם ניסיונות לחפש פתרון והלוחות זמנים הם מאוד מאוד מצומצמים לכן בהחלט הנהלת התברה פה שגיאה אחרי שגיאה לקחה אתריות קשה על הפיטורים האפשריים של העובדים, הם צודקים.

רזי ברקאי : זאב אלקין תודה רבה לך שם בבייגין.

העתק סיכום הדיון

נספח 6, עמ' 61

העתק סיכום הדיון

נספח 6, עמ' 61

15 מרץ 2017
י"ז אדר תשע"ז

הנדון: סיכום מפגש מיוחד למנחה הלאומי - רציפות תפעולית עסקית של משק צרכני האמוניה
8 במרץ 2017

1. בהמשך להחלטה על הפסקת פעילותו של מערך ייבוא האמוניה במפרץ חיפה וריקון המיכל, החליט המנחה הלאומי לחומרים מסוכנים, מתוקף סמכותו בחלטת הממשלה מסי 10/חמ/3481 מיום 7.5.2008 להקים צוות עבודה בין משרדי שיגבש את תוכנית ההיערכות של משק האמוניה בישראל וניתוח חלופות למערך היבוא הקיים.
2. הצוות התכנס במשרד להגנת הסביבה ביום 8 במרץ 2017, במטרה לגבש המלצה שתאפשר את המשך הפעילות העסקית של צרכני האמוניה, לאחר סגירת מערך יבוא האמוניה בחיפה כימיקלים, באופן שלא תסכן את בריאות הציבור והסביבה בשגרה ובחירום.
3. **מהלך הדיון**
 - א. ראייג חומרים מסוכנים, במשרד להגנת הסביבה הציגה את שימושי האמוניה בישראל לפי תרחישי שימוש שונים: צרכי המשק המלאים, צרכי המשק המקומי (ללא יצוא), צרכי המשק המקומי (ללא יצור דשנים), צרכים חיוניים של המשק (לפי הגנייס), צרכי המשק בחירום (תרחיש רח"ל). (רציב מצגת שהוצגה)
 - ב. מנכ"ל וסמנכ"ל התפעול של חיפה כימיקלים הציגו את עיקרי החלופות למערך יבוא האמוניה הנבחנות על ידי חיפה כימיקלים. במהלך הדיון הוצגו עשר חלופות שונות למערך יבוא האמוניה הקיים לרבות יבוא אמוניה באוניות קטנות ומלאי נמוך במיכל הקיים או במיכל חדש בתחום המפעל או הזרמה ישירות למפעל; יבוא אמוניה באיזוטנקים מנמלי הים או מירדן; יבוא אמוניה דרך מקשר ימי בחיפה או בקצא"א אשקלון; יבוא של תומצה חנקתית או אוריאח. המפעל הציג את הקשיים, הפעולות הנדרשות ולוחות הזמנים ליישום החלופות. החלופות הוצגו ללא תיעודף.
 - ג. נציגי המפעל ציינו, כי לכל החלופות שנבחנו קיימים קשיים ביישום הטכנולוגי או החנדסי או סיכונים משמעותיים ולכן אינן רלוונטיות להספקת האמוניה לתעשיית הדשנים בטווח המידי, עם סגירת מיכל האמוניה באפריל 2017. לכל החלופות נדרשת תקופת הערכות ארוכה יותר ליישומן. (רציב מצגת שהוצגה).
 - ד. נציגי מפעלי כי"ל לא הציגו חלופות נוספות, ציינו שמפעלי כי"ל אינם ערוכים להספקת האמוניה עם סגירת המיכל והתייחסו לקשיים הצפויים בהפעלת המפעלים ללא הספקת אמוניה סדירה.
 - ה. נציגי מקסימה, שהם מפיצי האמוניה לצרכנים הקטנים וכן לצרכים החיוניים של המשק ציינו, כי עדיין לא נערכו להספקת האמוניה לאחר סגירת המיכל, לרבות לצרכים החיוניים של המשק. המשרד הדגיש בפניהם את הצורך להתקדם בכל תהליכי הרישוי לרבות בבקשה לעדכון היתר הרעלים ואישורי פקע"ר.

ה. בהמשך להצגת החלופות, התקיים דיון בקבוצה באשר לאופן הערכות המשק וניתוח החלופות למערך יבוא האמוניה.

4. סיכום:

- א. לאור הקשיים המשמעותיים שהוצגו בדיון למציאת חלופות הניתנות ליישום מידי למערך יבוא האמוניה הקיים, יתבצע במסגרת קבוצת העבודה ניתוח של החלופות הניתנות ליישום באופן מידי.
- ב. במסגרת הניתוח יבחנו ארבע חלופות אשר נמצאו רלוונטיות;
- שתי חלופות של יבוא אמוניה באמצעות אונייה קטנה ומלאי נמוך במיכל הקיים או באמצעות הזרמה ישירה למפעל (ללא מיכל האחסון הקיים).
 - חלופה של יבוא אמוניה באמצעות איזוטנקים מנמלי הים.
 - חלופה של יבוא אמוניה מירדן.
- ג. כל חברי הוועדה המייעצת למנחה הלאומי, מתבקשים להעביר את התייחסותם למשמעויות הנובעות מהחלופות בתחומם:
- ישימות טכנית הנדסית
 - השפעות כלכליות
 - סיכונים לאוכלוסייה ולסביבה
 - אמצעי מיגון נדרשים
 - מענה למלאי חירום.
 - לוח הזמנים ליישום החלופה
- ד. שיטת הניתוח תבוצע ביחס למצב הקיים.
- ה. בסיום הניתוח ועל סמך החלופה העדיפה תגובש המלצת הוועדה למדיניות יבוא אמוניה למשק, ותוגש למנחה הלאומי.
- ו. לוחות הזמנים;
- סיום הגשת התייחסויות חברי הוועדה – 9.3.2017
 - הגשת ניתוח החלופות והמלצה למדיניות – 22.3.2017

5. משתתפים

- א. המשרד להגנת הסביבה – ישראל דנציגר, מנכ"ל; שולי נור, סמנכ"לית תעשיות; שלמה כץ, מנהל מחוז חיפה; רומי אבן דן, רא"ג חומ"ס; יוסי רבי, ר"ת הערכת סיכונים; ישראל אושר, ר"ת תחקירים ומידע; יבגני סופר, מרכז בכיר להערכת סיכונים; אולג ליובל, ממונה חומ"ס מחוז חיפה; דן קוגיקארו, יועץ בינלאומי; יחיאל קופרשטיין, יועץ המשרד להגנה
- ב. משרד הכלכלה - עוז כץ, מנהל תחום בכיר מדיניות; זאב ברל, מינהל פיתוח בר קיימא
- ג. משרד לביטחון פנים – חיים נודלמן, מ"מ רא"ג חירום

- ד. משרד התחבורה – אסי סוזנה
- ה. משטרת ישראל – ליאור עמילאל, קצין אג"מ, מחוז חוף; בועז ניב, קצין חירום
- ו. כבי"ח - עובד מנשה, קצין חומ"ס מחוז דן; דוד הויכמן, רעיץ הערכת סיכונים ארצי
- ז. פיקוד העורף – ניב וולפר, רעיץ חומרים מסוכנים
- ח. מד"א – גיא כספי, ראש מחלקת חירום
- ט. רספ"ן - יוסף יוחנת, מנהל האגף לפיקוח ובקרה
- י. התאחדות התעשיינים – גיך קנטור, מנהל איגוד הכימיה, הפרמצבטיקה ואיכות הסביבה
- יא. חברת חיפה כימיקלים – נדב שחר, מנכ"ל; עמיחי זיידר, סמנכ"ל תפעול
- יב. חברת כ"ל – רון פישר, סמנכ"ל תפעול דשנים; רונן מדאר, מנהל הכספים; עמיר אברמוביץ, מנהל שיווק ומכירות
- יג. חברת מקסימה - יעקב ריף, מנכ"ל; ולדמיר אלטשולר, סמנכ"ל בטיחות ואיכות סביבה

העתק מכתבו של המשרד להגנת

הסביבה

נספח 7, עמ' 65

העתק מכתבו של המשרד להגנת

הסביבה

נספח 7, עמ' 65

1

מדינת ישראל
המשרד להגנת הסביבה
מחוז חיפה

יית שבט תשע"ג
13 מרץ 2017

תנדון: התייחסות המשרד להגנת הסביבה לבקשה לשינוי צו שהוגשה על ידי חברת חיפה מיניקלים במסגרת עפ"מ 17-02-32954

1. נפתח הדברים, יוזבר כי החלטת המשרד להגנת הסביבה, במסגרת הליך השימוע שנערך לחברת חיפה מיניקלים לפני אי הדיוש היתר הרעלים בללה את החלטתה לא לתרש את היתר הרעלים למערך ייבוא האמוניה ובכלל זאת, לאחסון אמוניה במיכל. יחד עם זאת, בשל פניית מנכ"ל משרד הכלכלה ובשל הצורך בהערכות לאחזקת מלאי תירום, המשרד החליט כי יש להאריך את היתר הרעלים ב-90 ימים נוספים עד ליום ה- 1.4.17. בשיחות ובפגישות שהתקיימו במשרד מאז, הועלה שוב הצורך בתקופת זו לצורך הערכות המשק.
 2. במסגרת החלטת המשרד להגנת הסביבה ובהיתר הרעלים שניתן בעקבותיה נקבע כי על החברה יחזק להגיש לאישור מחוז חיפה במשרד להגנת הסביבה עד לא יאוחר מהאריך ה- 1.4.17, תכנית ריקון המיכל ולאחר אישורה, לישמה בלתי המשרד להגנת הסביבה.
(מצ"ב היותר הרעלים אשר ניתן לחברה בעקבות החלטת המשרד להגנת הסביבה - נספח א')
 3. בנוגע לבקשת חברת חיפה מיניקלים לשינוי הצו, מצוין בנאמרו מסמך אשר הוכן על ידי אגף חומרים מסוכנים במשרד, לאחר לימוד מהנסיון בעולם בריקון מיכלים וחוות דעת מהמומחה הבינלאומי דן קודווקאר, אשר נשכר על ידי המשרד זביקור במיכל האמוניה.
(מצ"ב התייחסות אגף חומרים מסוכנים להליך ריקון המיכל ובקשת חיפה מיניקלים לשינוי הצו - נספח ב')
 4. ממסקן זה עולה כי והליך ריקון מיכל האמוניה מתחת לסף המינימאלי של 600 טון אמוניה, אותנו מאפשרות המשאבות המתחברות כיום למיכל, כרוך בסיכונים שכן במסגרת הליך הריקון עלולה להגרם עליית לחץ בלתי מבוקרת, כפי שכבר קרתה במקומות שונים בעולם.
עליית לחץ זו, עלולה לגרום לכך ששחרור לחץ באמצעות פורקי הלחץ אינו מספיק, זיבר אשר עלול לחזיבל לחסוצרות נקימבט למיכל עצמו ושחרור בלתי מבוקר של אמוניה לאוויר, באופן שיוסקן את בריאות תגיבור.
 5. לאור זאת, מדרשת הערכות מיוחדת על מנת לרוקן את המיכל ריקון מוחלט ולהוציא את האמוניה בדרך בטוחה.
 6. הליך הכנת תכנית הריקון הבטיחותית דורש זמן, שכן במסגרת הכנת התכנית נדרשת החברה לבצע הליך ניחול סיכונים מורכב (HAZOP), בו ייבחנו לעומק שלבי הניצוע השונים וגורמי המקצוע ידעו על המקרים והתנונות העלילים להתרחש בעת הליך הריקון ונתון הפעולות אשר נדרש להערך אליהן מראש על מנת לצמצם תקלות הפעוליות ובטיחותיות בחלק זה.
 7. לאור כל האמור לעיל, החלטת המשרד להגנת הסביבה היא כי החברה תרוקן את המיכל עד לסף המינימאלי של 600 טון אמוניה, אותנו מאפשרות המשאבות המתחברות כיום למיכל, בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד.
- קודם כי בהתאם להחלטת בית המשפט חל איסור על הכאת אמיית אמוניה נוספת ועל מילוי המיכל, מכאן שמשמעות הדבר היא כי בואת מוסקת פנילות מערך ייבוא האמוניה וכל שנותר הוא ריקון בטוח של האמוניה מתחת לסף המינימאלי.

המשרד להגנת הסביבה

פליים 15' ת.ד. 531 חיפה 33095 | טל': 04-8632245 | פקס: 04-8632288
דוא"ל: osad@sviva.gov.il

2

מדינת ישראל
המשרד להגנת הסביבה
מחוז חיפה

- 8. המלצת המשרד היא כי תתן לחברת חיפה בימקלים שהות להגשת התוכנית לאישור המשרד, עד ליום ה-1.4.17. וכי תכנית זו תומן על ידי החברה, באמצעות חברה בינלאומית.
- 9. לאחר הגשת התוכנית, או תבדק על ידי המשרד להגנת הסביבה והאחרון יעדיכן את בית המשפט על לוחות הזמנים הנדרשים להשלמת הליך הריקון מתחת לסף המינימאלי, באופן בטוח.

בברכה

ישראל דמליגר
מנכ"ל המשרד להגנת הסביבה

תעתיקים:

חייל זאב אלקין, נשיר להגנת הסביבה
 עו"ד דלית דרור, חינוצת המשפטית למשרד להגנת הסביבה
 שולי נור, טכנאיות בכירת לתעשיות
 רומל אבן-דן, ראש אגף חומרים מסוכנים
 גלעד בן ארי, ראש אגף הירום
 שלמה כץ, מנהל מחוז חיפה
 עו"ד נעה גשן/עו"ד חרס פוקס/עו"ד תל בן עמוס/עו"ד נעמה שחל - לשכה משפטית
 אורליה לוי-שלהארלג לזבל - מחוז חיפה

המשרד להגנת הסביבה

מל"מ 15' ת.ד. 531 ת"פ 33095 | טל': 04-8632245 | פקס: 04-8632288
דוא"ל: ecsa@sviva.gov.il

העתק פנייתו של המשרד להגנת

הסביבה

נספח 8, עמ' 68

העתק פנייתו של המשרד להגנת

הסביבה

נספח 8, עמ' 68

מדינת ישראל
המשרד להגנת הסביבה
תחום חיפה

ת"ד אפר, תשע"א
18 מאי 2011

לפניך,
מר מיק שרון,
מנכ"ל תחום כימיקלים בע"מ

שלום רב,

הודעה: עצירת אספקת אמוניה להפעלת תימול בפליטות במפעלים

לקראת סגירת שנת העבודה, המחסור באמוניה בשל הפסקת אספקת האמוניה ממפעלים אינו מאפשר את המשך פעולתם של מתקנים להפחתת פליטת תחמוצות חנקן בגזי הפליטה של מפעלים אזורי לתחנות משמעותיות בפליטות תחמוצות חנקן לסביבת האמוניה היא חומר חיוני לפעולתם התקינה של מתקנים אלה, ולאחרונה נמדדות חריגות רבות בפליטות תחמוצות חנקן מארובות - בבתי החליקין במפרץ חיפה ובמפעלים אחרים - המובעות ממחסור באמוניה.

המשך אספקת אמוניה של אמוניה קדיש באופן מצוי נבדל להפעלתם יוכלו לעמוד בתנאות התוקף ובכדי למנוע חריגות אסורות בפליטות תחמוצות חנקן לסביבת התושבות המחסור באמוניה צפוי להביא להימשכות החפזת של החראות החנקן על ידי המפעלים, ולעצירת מפעל סביבת.

לתימול, דיפוזר, גבנה של תחמוצות חנקן באוויר זוטוב עלול לגרום להקטנת שונים של מחלות בדרכי הנשימה ולהקטנת עמידות החנקן בפני חיידקים, גורם כי תחמוצות חנקן ממלאות תפקיד מרכזי בייצור אורזן ומזרחים פוטוכימיים אחרים.

לחוד האמור, הבקש תימולך במהרה במידע אספקת האמוניה בכל הנוגע לשם המשך פעולתם של מתקנים להפחתת פליטות תחמוצות חנקן בגזי הפליטה.

בכבוד,

מנהל תחום חיפה

הנתונים והדוגמאות
שולחו לך למעקבות בבדיקת להפעלת
אתרים עמו, כחולות אפר איכות אחר
צוות טיפול אינטגרטיבי בתעשיות כחולות (PPC), כאן
ענינו לך דעה, לשבח משמעות
וגמילה יחיד, כחול חיפה כימיקלים ע"מ
בני-70 מאי 2011

העתק פנייתה של הקמ"ג

נספח 9, עמ' 70

העתק פנייתה של הקמ"ג

נספח 9, עמ' 70

ALL INFORMATION CONTAINED
HEREIN IS UNCLASSIFIED
DATE 08-14-2010 BY 60322
UCBAW/STP

~~CONFIDENTIAL~~

~~CONFIDENTIAL~~

THIS DOCUMENT CONTAINS INFORMATION OF A CONFIDENTIAL NATURE
AND IS INTENDED FOR THE USE OF THE PERSONNEL OF THE
DEPARTMENT OF DEFENSE AND ITS AGENCIES. IT IS TO BE
CONTROLLED AND DISTRIBUTED IN ACCORDANCE WITH THE
POLICY OF THE DEPARTMENT OF DEFENSE ON THE PROTECTION
OF INFORMATION.

GROUP 1 - EXCLUDED FROM AUTOMATIC
DOWNGRADING AND DECLASSIFICATION

GROUP 1 - EXCLUDED FROM AUTOMATIC
DOWNGRADING AND DECLASSIFICATION

CONFIDENTIAL

ALL INFORMATION CONTAINED
HEREIN IS UNCLASSIFIED
DATE 08-14-2010 BY 60322
UCBAW/STP

CONFIDENTIAL
ALL INFORMATION CONTAINED
HEREIN IS UNCLASSIFIED
DATE 08-14-2010 BY 60322
UCBAW/STP

העתק פנייתה של חברת החשמל

נספח 10, עמ' 72

העתק פנייתה של חברת החשמל

נספח 10, עמ' 72

עסקי טמור

חברת החשמל

חטיבת ארצות, להטעימה, בסניף זמלית
אגף האספקה והאחסנה
לשכת סגור האגף

25.5.2011, י"א באייר, התשל"א
מספר: 960-003522-2011

לכבוד
מר גדב שחף
מנכ"ל חברה לביטוחים

שלום רב,

הודעת תמיסת אמונה להבטחת יוצר החשמל

על מנת לעמוד בביקושים של יוצר החשמל ולהבטיח את אספקת החשמל לצרכנים, נדרש לחברת החשמל באופן מיידי 62 טון של תמיסת אמונה בריכוז של 2.5%

החנקשרת אשר היא עם דשנים.

בעקבות השביתה, תכנית שחרור שחף ולימוד שלכם אינו מסוים לדשנים ובעקבות זאת חייבי נפגועו מתמשך.

תמיסת האמונה חייבת להגיע לתחילת יוצר החשמל ואין לו תחליף.

אבקשך לפעול להבטחת האספקה ופירוק החובות.

בד"ר
ד"ר חיים
לשכת סגור האגף

העובד חייב אי קושיניר
שי בחמים
או פלטיקבי

העתק פנייתה של גדות תעשיות

ביוכימיה בע"מ

נספח 11, עמ' 74

העתק פנייתה של גדות תעשיות

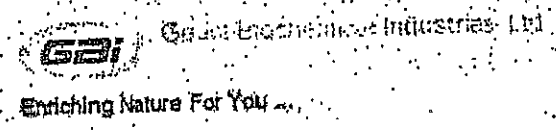
ביוכימיה בע"מ

נספח 11, עמ' 74

From: Zvika Avigad (avigad@gadobio.com)
 Sent: יום רביעי, 18 במרץ 2011 12:06
 To: Amir Zaidler
 Cc: Dan Mesika; Beaul Ronen; Rony Cohen; (Shari) Moscoviz
 Subject: "גרות תעשייתית באקדמיה בע"מ" - עניינה באקדמיה שניתנה על אספקת אמוניה אל מימית
 מהשקדויה

עמודי אולם,
 בהמשך לשיתופי, ברצוני להודיע בפניך על תקדמות
 מפעל "גרות ביזנס" אשר יועיל לנו אזה ליום של אמתה אל מימית
 חתונה הוא חיוני לשמירת היציבה של אמוניה המפעל עצמו, יכלול העובדים שלחן חביתה
 כאן המקום להבהיר, כי ב"גרות" עובדים ותיקים, חלקם עמי מזמן הקמת המפעל, כאשר רובם משתכרים בשכר מינימום,
 סגנון מעובדים, במיוחד לעור המצב הפיננסי הנוכחי, היא פגיעה קשה בתחילתה במשכורתם, והם גבול לא מעורבים
 לעם הדמיה, במספר 50 שנות קיום המפעל, לא יתפסקה אספקת האמוניה למפעל, גם לא בימים הקשים של מלחמת
 לבנון השנייה,
 אנו עוברים בפרט, הסעה המאבטת ה"ל ככל האפשר
 לתקן "דשנים" גרומה ומסכמה לעמש "אינו ההולכה" עבור "גרות" לשתתף את החברה.

ברכה,
 אביגד צביקה
 מנהל שירות אספקה
 גרות תעשייתית באקדמיה בע"מ
 רח' זרחובות 117 ת"ל 10636
 חצר חמה, 26118
 טל' 04-8461540
 פקס' 04-8461511
 דואר avigad@gadobio.com 054-3060070

גדות תעשיות ביוכימיה בע"מ (החברה)

לכבוד הנהלת ליאור עזר כהן בע"מ דרך אחד העם 54 תל אביב 65543	לכבוד רשות ניירות ע"ד רחוב כנפושניק 23 תל אביב 95464
--	---

הודעה המסבירה את פיקוח האמון למפעל החברה בע"מ

צויות בהתאם להודעה קל ביום 23.5.2011 הודיעו בענין השגת והחזרת סמכות בע"מ להחליט ידועים כי החל מיום 24.5.2011 תוספת אספקת האמונה האל מימית לחברת עד להחזרת תשלום הוצאות האמון באר במשך להחזרת תשלום לחברת מיום 18.5.2011 כי עקב אמצעים של אמון הוצא בקנייתם דשנים מתקלור בקנייתם באספקת אמונה אל מימית, חומר גלם חסר יכולת ייצור חומצת לימון, לקורותיה, וכללים לחברה.

על אף האמון בע"מ, עד ליום 23.5.2011 ספקה תשלום לחברה את כמותה האמון האל מימית הסדרותיה לצד השב" ייצור חומצת לימון במפעל החברה באר.

וכן למעט חזרת לרשות החברה מליה אמונית אלפימות סמכות לקל 5 זמן ייצור במקרה שלא תודיע אספקת האמונה מדועים לאו שיהיה לא תעשה פקודות אמונית חלופיים יופסק הלך הייצור של כלל מוצרי החברה תוצרים במפעל החברה באר למעט ייצור מלקי פוספט לחברת חמשת הימים האמונית.

או יודיע אספקת האמונית מדועים או אי השבת פקוד אספקת חלופי לאמונית הן זמן קצר עלולים לפעול במערכת החברה והאמון, ובר צרכות החברה לספק את פרמט מוצרית לקורותיה.

בהודעה אלטרנטיבית לרשימת אמונית אל מימית מסקוד ארזי מארז, הוכן לביד חזרת תשלום החברה למצאת פקודות אמונית חלופיים באמצעות יבוא מחו"ל ומחלת בעיית עם מספר סקקים זרים.

כיוון כי חברת האמונית המדועה לחברת צמוד חלופי ייצור חומצת הלימון הינה קטנת כוחם למפעל תעשיית החזרים ונאמדת פחות מ-1 ס"מ ייצור.

בכבוד רב,

גדות תעשיות ביוכימיה בע"מ

חברת בע"מ ביוכימיה בע"מ, אשר רשומה במרשם מס' 15010, הודעה זו של החברה לניירות בע"מ, בעלת חשבות ביו"ר, אספה מכללת העובדים החברה.

העתק פנייתה של כרומת בע"מ

נספח 12, עמ' 77

העתק פנייתה של כרומת בע"מ

נספח 12, עמ' 77

Alex Sandler [afex@chromat.co.il]
 13:24 2011 מאי 20
 Amihai zelder
 מילוי אמיה סידי - בטחון למי

From:
 Sent:
 To:
 Subject:

גמולת שלום
 להגדרת קרינת עוסקת עמם רבות במפעלים ותרמים למתכות. מוציאה אמיה באופן שוטף עבר תהליך התהוות אשר
 התבצע על פורטים שונים ומתחברת במפעלים
דבר השימוש לחלקים ביעילותם (100%)
 ברצות לעדכון כי עלה השביתה מפעלים תפסת מיום א' הקודם, עקב חוסר אמיה, ופריטים ביעילותם ממדרגה
 ראשונה כגון פורקסיס למומים
 תפסת ברזל מעיל רוח, תפסת לא יספיקו בזמן, אדם חייבים להבין את לקוח שונה לא בית קניון
 אבוקט דאבל אמיה באופן מיידי ולא דחיה
 מודה על הסדרה וההתחשבות!!!

Alex Sandler
 Operation Manager
 Chromat Ltd.
 5, HaNagar St. Holon 58816
 Tel: 972-3-5590198 EXT.225
 Fax: 972-3-6506151
 Cell: 972-52-2998055
 E-mail: afex@chromat.co.il
 Web: www.chromat.co.il

Save a tree. Don't print this e-mail unless it's really necessary

העתק פנייתה של נשר מפעלי מלט

ישראלים בע"מ

נספח 13, עמ' 79

העתק פנייתה של נשר מפעלי מלט

ישראלים בע"מ

נספח 13, עמ' 79

From: E.Frieder@neshet.co.il
Sent: 11:48 2011, 11:28 AM
To: Amir Zaidi
Subject: איון אקספ

אלו עמיתיי יו"ר - וזכרה כמייקלים צפון
מאת: ארו מירד - נש"ר מפעלי גלם ישראלים בע"מ

הודו: אספקת אבנים

שלום רב

בהמשך לשיחתנו הטלפונית מהבוקר, אני פונה אליך בבקשה כי תסיר לי (ע"ש רשמי) סוכנות אבנים.
כל זאת כדי שתודע כי הנמצא אצלכם רשמי ומוכר.

הנמצא אצלכם כיום, חוזרתי ללא אחריות (יש מלאי עד יום שבת בלבד).

מצב זה על הפעילות המוקדמת ללא אחריות מהחודש הקודם - מצב קריטי

האחריות הראשונה לנו על פניה להפחית את האחריות בתוקף האור - לנצח שנתה על ארצות הברית
לחזור באחריות עליו להביא לידי ביטוי המפעל והשירות

אודה לך באם תאפשר לי "שירות" למסוך פקדון אבנים באופן סדיר

אודה לך מראש על התשובה המהירה

בכבוד רב

ארו מירד

נש"ר - מפעלי גלם ישראלים בע"מ

0523222735

Erez Frieder, MBA
Head of Import Export Dpt.

Tel: 972 8 9271417
Fax: 972 8 9271465
E:Frieder@neshet.co.il

This footnote confirms that this email message has been scanned by
PineApp Mail-SeCure for the presence of malicious code, vandals & computer viruses.
